Govărăsia Argeșeană
Pitești

ANUL I No. 50 — Prețul 3 lei exemplarul — DUMINICĂ 6 DECEMBRIE 1942

ARGEȘUL

GAZETA SĂPTĂMÂNALĂ DE INFORMARE ȘI INDRUMARE OBȘTEASCĂ

APARE SAPTAMANAL. SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. CRAIOVEI 53 — PITEȘTI || ABONAMENTUL 200 LEI ANUAL — PENTRU AUTORITĂȚI 500

DEPOZIT

O BUNĂ VESTIRE

Cu nespusă bucurie am citit deunăzi în ziare, că cercetând cu deamănuntul un cămin de studente în București, D-l Mareșal Antonescu a găsit că acolo domnește o deplină curățenie, rânduială și bună stare de sus până jos. Și vrednic de luat în seamă este, că D-l Mareșal Antonescu nu obișnuește să facă asemenea cercetări din fugă ori de mântuială. Totul, cum se zice, de sus până jos a fost luat de scurt cu acest prilej. In bucătărie, în dormitoare, în sala de mese, în sălile de studiu, în camerile servitoarelor, etc. pretutindeni a căutat D-l Mareșal să afle adevărul cu un ochi și cu un cuget mereu îndreptat în spre alungarea fățărniciei.

Și pe deplin mulțumit, și chiar fericit, agerul nostru Conducător a dat de știre în țară, că în Căminul No. 3 din București le poartă de grijă studentelor o doamnă aleasă, o ființă cu cele mai înalte gânduri și simțiri. Această bună vestire a umplut, fără îndoială cu o nespusă bucurie inimile multora. Căci, nu e numai decât nevoe să ai și tu un copil al tău prin asemenea așezăminte, pentru ca să nu rămâi nepăsător și rece la auzul unei asemenea fapte îmbucurătoare. In fața unei ființe, care își închină și își cheltuește toate puterile și toată vrednicia în spre îndăstularea și în spre îngrijirea de aproape a unor tinere studente, ce-i sunt oarecum streine, — nu se găsește, cred eu, vreo făptură a lui Dumnezeu, care să nu se plece cu smerenie și cu admirare. Eu unul, mărturisesc, că, dând cu ochii în ziar de acea înveselitoare știre am simțit, cum în suflet îmi răsare dorul de a o vedea și la chip și la făptură, pe acea neobișnuită ființă omenească.

Pentrucă, nu prea greșim când spunem, că în asemenea internate și căminuri nu se prea răsfață astăzi pretutindenea curățenia, rânduiala și bună starea. Vremurile sunt grele, și necruțătoare acuma, — dar unde este vrednicie și supraveghere neostenită, acolo nu se poate să nu se ridice din sufletele tinerelor vlăstare către Cer numai rugăminți fierbinți de sănătate și de fericire pentru cei cari, cu truda lor, le înlesnește astfel traiul, și le netezește drumul spre învățătură.

Eu, nu de ieri de alaltăieri cred și spun, că este sălbatic și nelegiuit acela, care, având în grija și în puterea sa, un spital, de pildă, ori un cămin, un internat, nu-și încordează pururea cugetul în spre îndăstularea și buna îngrijire a celor ce caută la dânsul cu nădejdea și cu încrederea toată. Dar nu este mai puțin vinovat nici acela, care, fiind **curat cu inima,** însă cu totul nedestoinic pentru asemenea grele slujbe, se îndărătnicește totuși, să stea — cine știe, pentru cari mărunte socoteli, — în fruntea unor asemenea așezăminte.

Să plece îndată de acolo, cine nu are simțiri călduroase și pentru vlăstarele, care nu sunt ale lui. Căci, și Mântuitorul ne învață astfel în această privință, când ne spune: Nu este vrednic de Mine, cel care își iubește pe fiul și pe fiica sa mai mult decât pe Mine. Și iarăși nevrednic este de asemenea poveri tot omul, căruia i s'ar potrivi de minune cuvintele acestea împungătoare de pela jocurile noastre bătrânești: Fata mea e jucăușă, și gunoiul după ușă.

Imi închipui și am credința, că dându-și pe față și prin ziare, adânca-i mulțumire, sorbită cu prilejul celor văzute la Căminul No. 3 de studente din București, — veghetorul nostru Conducător i-a făcut să tresară de temere pe mulți din cei, cari prin țară se agață din toate puterile, ca să rămână cu orice preț la cârma căminurilor și a internatelor. Se vor fi cutremurat de groază mulți dintre acești cârmuitori, ce se știu — cum se zice — cu musca pe căciulă.

De aceea mă bate gândul, că nu fără urmări bune, și prin alte părți, va fi această știre trâmbițată prin toate ziarele. Se vor cumini unii dintre acestia, și vor căuta, firește, să facă de grabă curățenie prin dormitoare, prin bucătării și peste tot, pentru ca să nu fie prinși cu ocaua mică, atunci când pe neașteptate, se vor vedea cercetați și luați de scurt. Poate că, astfel, în ciuda vremurilor aspre, în care trăim, se va căuta, prin unele căminuri și internate, să se îmbunătățească întru câtva și mâncarea și traiul îndeobște. O supraveghere neadormită asupra oamenilor de serviciu, asupra celor care slujesc prin bucătării, ar aduce o îmbunătățire și în această privință.

In orice caz, — temerea a pătruns astfel în sufletele multora. Domnul Mareșal Antonescu, prea împovărat cum este, nu ar putea să alerge pretutindenea și pururea. Prin oamenii săi de încredere, prin d-nii prefecți, de pildă, s'ar îndrepta, credem, starea de lucruri peste tot în așezămintele, unde se țin elevi și studenți veniți spre învățătură și luminare.

Banul Mihalcea

De ziua mamei și a copilului

Pentru Duminică 6 Decembrie Consiliul de patronaj al operelor sociale a organizat, în toată țara, o colectă pentru a se strânge bani cu care să se poată veni în ajutorul mamelor si copiilor aflați în nevoe și suferință. „Copiii dragi ai soldaților noștri, cari luptă pentru pământul, onoarea și dreptul nostru, trebuesc ocrotiți; orfanii și văduvele de război trebue să-și aibă asigurat viitorul în întregime. Fiii Neamului își dau sângele și viața pentru viitorul Patriei noastre, pentru drepturile noastre de mâine, pentru viața noastră de azi Noi cei de acasă trebue să ne facem datoria, la rândul nostru. Nu poate rămâne un singur Român bogat sau sărac de o singură Românca, un singur ... ai Patriei care să nu aducă contribuția lui Ajutorului de Iarnă". Textul apelului este așa de concludent încât nici un comentariu nu mai este necesar. Este un adevăr bine știut și adânc înrădăcinat în viața noastră, că Românul are un suflet generos și înțelege din multpuținul lui să ajute pe cel căzut în grea și neagră suferință. De aceea și această colectă care se face pentru a se veni în ajutorul mamelor si copiilor, va fi primită de fiecare dintre noi, așa cum se cuvine, adică cu toată inima. Iar contribuția noastră ne va fi cu atât mai însemnată cu cât ne vom gândi că banii strânși merg să aline atâtea necazuri și să încălzească atâtea cămine. Desigur, ar putea obiecta unii, dece se fac atâtea colecte? Dar răspunsul este simplu: pentru că trebue să împlinim si atâtea nevoi, pentrucă trebue să potolim atâtea dureri care bat cu degete de ghiață si cu inima flămândă la ușile câtorva dintre noi.

Dar nu numai atât. Să nu uităm că nouă celor rămași acasă, care alcătuim cel de al doilea front, al muncii, — ne revine o sarcină mult mai ușoară în raport cu aceea pe care o are fratele nostru dus pe front Acolo, soldații noștri, care luptă cu un inegalabil spirit de sacrificiu, își dau viața, își varsă sângele pentru a ne apăra, pentru a ne asigura liniștea și viitorul Iar noi ce facem pentru ei, adică pentru această țară care trăește zile de epopee, prin eforturile și sacrificiile lor? Munca noastră, atât de necesară vieții Statului, trebue cinstită prin generozitatea sufletului nostru, îngrijind astfel, prin contribuția noastră, pe atâți copii și atâtea suflete de mame chinuite și necăjite. Privându-ne dela o mică bucurie, de la un lucru inutil, dela un aperitiv sau mai știu eu dela ce și dând acel ban pentru mamele si copiii în suferință, vom face o faptă creștinească si românească, întrucât cu banul nostru, pe care l-am fi risipit cine știe cum am alinat o durere, am șters o lacrimă, am încălzit o inimă, am potolit o foame..

A da pentru mame și copii este cea mai nobilă a noastră datorie, de la împlinirea căreia nimeni, nici avutul și nici săracul, nu trebue să se abată.

OSTAȘII ROMÂNI AU RECONSTITUIT CEL MAI INDEPĂRTAT FRONT DIN RĂSĂRIT

Telegrama unui comandant de Armată român către Domnul Mareșal Antonescu

DUPĂ 10 ZILE DE LUPTĂ CRANCENĂ, ARMATA DE SUB COMANDA MEA A INFRANT PUTERNICELE ATACURI ALE DUȘMANULUI ȘI A RECONSTITUIT CEL MAI INDEPĂRTAT FRONT DIN RĂSĂRIT.

TARA POATE FI MANDRĂ DE EROICA LUPTĂ A FIILOR SĂI DIN ACEASTĂ ARMATĂ, CARE IN CLIPELE DE SUPREMĂ INCLEȘTARE ȘI INDREAPTĂ GÂNDUL IUBITOR CĂTRE MAREȘALUL LOR.

General de Corp de Armată
(ss) C. CONSTANTINESCU

Mândrie ostășească

Mare mândrie românească și ostășească ne-a adus săptămâna trecută, care a încrestat pe războiul ei câteva fapte de neuitat, pe care le vor pomeni cu cinste și mândrie toți urmașii noștri.

Astfel, în această săptămână am aflat că un viteaz ostaș român, d. General Dumitrache, a primit din partea Conducătorului Germaniei cinstea de cavaler al Crucii de Fier, ca prețuire și recunoștință pentru isbânda pe care a cucerit-o la Nalcik, în Caucazia, cu viteaza sa divizie.

De asemenea, Conducătorul Germaniei a cinstit pe d. General Lascăr, un alt viteaz ostaș român, cu Frunzele de stejar la Crucea de cavaler al Crucii de Fier. Acum, la aceasta decorație, Conducătorul Germaniei i-a adăugat și frunzele de stejar, cinste ce s'a dat până acum numai ofițerilor germani viteji între viteji. Domnia-Sa este întâiul străin căruia Germania îi face această înaltă cinste.

Săptămâna trecută a mai dat la iveală un ordin de zi al d-lui Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului Român și Comandantul de căpetenie al Armatei române, prin care preamărește Divizia sub comanda domnului General Dumitrache, pentru măreața izbândă dela Nalcik, aducându-i mulțumirile M. S. Regelui și inclinându-se în fața eroilor ei căzuți în lupte.

Suntem, deci, îndreptățiți să spunem că am avut o săptămână deosebită a mândriei noastre românești și ostășești. Și Neamul este adânc recunoscător ostașilor săi, cari, prin vitejie demnă de faima strămoșească, i-au cucerit nu numai pământurile cutropite de dușmani, ci și cinstea lumii și a veacurilor.

MIHAIL DRAGOMIRESCU

La 75 de ani, după o strălucită carieră didactică și științifică, profesorul Mihail Dragomirescu a plecat dintre noi. Omul care peste 40 de ani a desfășurat o rășunătoare activitate publicistică, criticul care a trecut pe sub judecata sa aproape întreaga producție literară din ultimele patru decenii, esteticianul care s'a trudit ani dearândul — și a izbutit — să dea o interpretare nouă frumosului literar, în sfârșit, profesorul care timp de 30 de ani a format mii de profesori de limba română, s'a despărțit discret de această viață în noaptea de 24 Noembrie.

De zece ani aproape, presa literară l'a înregistrat tot mai rar numele, neglijând o contribuție critică menită să dăinue și să orienteze multă vreme încă. Obositi poate de violența polemicilor susținute până în pragul bătrâneții cu un rar spirit combativ, Mihail Dragomirescu s'a mărginit în vremea din urmă doar la activitatea sa de profesor de îndrumător literar al viitorilor dascăli. Nici amintim, din neuitatele sedințe de seminar, minute la Facultatea de Litere, asculând cu răbdare lucrările începătorilor, concluzând cu o încercătoare blândețe discuțiile cari uneori luau aspecte violente, pentru ca în scurte și uneori foarte aplaudate paranteze să transforme toate amănuntele în punctie de orientare pentru tinerii săi învățăcei.

Cu câtiva ani în urmă a fost scos la pensie, rămânând totuși profesor onorar. De atunci încoace în fiecare zi la ora 6 (ora când de obicei profesorul își începea orele), Mihail Dragomirescu păsea pragul Facultății de Litere și strecurându-se printre studenții cari nu mai cunoșteau, intra discret în cancelaria sa unde timp de 30 de ani primise cu cea mai mare dragoste pe toți tinerii cari veneau să-i ceară sfatul sau să-i arate timidele lor începuturi literare.

Rămăsese un credincios al Facultății și pasiunea catedrei continua să-l stăpânească cu aceiași putere. Intre cărțile lui dela Facultate. Mihail Dragomirescu se simțea mai bine ca ori unde. El n'a încetat o clipă să lucreze, în veninătatea lor plăcută. N'a mai publicat nimic însă. Întreaga lui activitate, dela pensionare și până la moarte se reduce doar la 2—3 comunicări făcute la Academie, ai cărei membru era. In reviste parcă nu mai avea ce căuta numele lui. Scriitorii cu care pornise, 40 de ani în urmă, la drum și mulți chiar dintre cei pe care autoritatea sa de critic îi impusese conștiinței publice, ți luaseră înainte pe drumul fără întoarcere.

Iar printre tineri nu prea se simțea bine. Cei care au fost în jurul lui au observat aceasta încă din 1935, când, publicând într'o nouă serie „Convorbirile Critice" n'a scos decât un număr sau două, încetând apariția revistei din lipsa colaboratorilor cari nu puteau să-l mulțumească.

Mihail Dragomirescu a fost primul teoretician al literaturii noastre. Având o cultură cu care puțini din contemporanii săi se puteau mândri, cunoscător al tuturor marilor literaturi, cititor al capodoperilor lumii în limba originalelor, spiritul său critic a simțit dela primele manifestări nevoia de a căuta un drum propriu. Format la școala criticei maioresciene, Mihail Dragomirescu, pornind dela idelle maestruul, a încercat cu să desvolte un sistem estetic original asupra căruia a reflectat zeci de ani de zile. Sămburele acestui sistem îl găsim în prima sa operă de amploare: „Critica științifică și Eminescu", unde într'un spirit polemic substanțial și cu argumente care au clătinat simțitor critica socialistă a vremii, Mihail Dragomirescu a făcut o diferențiere categorică între personalitatea omenească a scriitorului și personalitatea lui literară. Eminescu coborât de critica gheristă este din nou înălțat pe culmile „genialității creatoare" din care tânărul critic a făcut sursa ideală a oricărei opere menită să înfrunte vremile.

A urmat apoi o serie de studii în care această idee inițială, a fost desvoltată ajungând în „Știința Literaturii" să capete întinderea unui sistem estetic cunoscut adeseori mai bine pese granițe, unde un Benedetto Croce de pildă a găsit despre el frumoase cuvinte de prețuire. Apt când cu strictețe ideile sale estetice în judecarea operei literare, Mihail Dragomirescu a fost un neobosit căutător de capodopere. In ele a văzut forma cea mai înaltă de concretizare a spiritului uman. De aceea poate criticul obligat să se pronunțe asupra oricărei producții noui, a greșit câte odată prețuind mai mult decât se cuvenea unele opere. Nu i se poate totuși contesta lui Mihail Dragomirescu meritul de a fi fost un descoperitor de reale talente. Pe Cerna el l'a impus în mișcarea literară a vremii. Și tot la el au găsit primele cuvinte de încurajare scriitori cari au lăsat urme adânci în mișcarea literară de după 1900: Mihail Sorbul, M. Săulescu, Cincinat Pavelescu, Liviu Rebreanu, ca să nu amintim decât pe aceștia.

Mihail Dragomirescu a pornit pe drumul umbrelor în noaptea de 24 Noembrie. Opera sa va dăinui însă și posteritatea nu va încerca să descopere în ea cea mai serioasă contribuție românească în descifrarea procesului cunoașterii estetice.

Valeriu Dragoș

In prag de viață nouă

Poporul Românesc binecuvântă de Dumnezeu cu toate calitățile și din belșug cu vitejia și dragul de moșia strămoșească, face astăzi, la răscruce de veac, minuni de vitejie. Pe toate câmpurile de luptă unde Providența l-a ursit să se bată!...

Sunt pline de admirație comunicatele marelui Cartier german, de felul cum se luptă Românii. Și din ele, toate popoarele globului păgân lesc află că la gurile Dunărei, Dunubiu a răsărit pe tronul aliată de Traian, în Dacia, un popor viteaz, fără pereche, că și mărețiu lui strămoși: Dacii și Romanii!...

Ce măreață propagandă ne face în toată lumea, faptele strălucite de arme ale bravei noastre armate!...

„Și peste veacuri, Istoria va vorbi cu admirație de luptătorii dela: Odesa, Sevastopol, Kerci, Harcov, Stalingrad, Anapa, Novorossoisc, Nalcic, etc.; iar urmași se vor îmbăta de glorja strămoșilor, cari au jucat sârba pe malurile bătrânei Volga, în locul „căzăceasci" lui Ivan!...

Pentru aceste fapte de atâta măreție, ale acelor ce suferă în tranșee, datori suntem noi, cei rămași acasă, să le cinstim strădania, să le prețuim, prin muncă, prin economisire, prin sacrificii mai mici, prin ajutorarea celor loviți de urgia războiului, căci sub noi se începe zidirea unei lumi noi, la a cărei temelie să contribuim cu munca noastră nepricepută și „cu nici un reproș, absolut niciunul", că vremurile ar fi aspre!...

Sunt popoare cari luptă astăzi cu sărăcia din greu și nu cleveiesc ci se mulțumesc cu puțin acum, spre a pregăti urmașilor mâine, o viață îmbită și îmbelșugată în toate.

Mai ales spre voi, fii eroilor, se îndreaptă chemarea mea: spre voi muncitori ai brazdelor și ai ogoarelor prosapete.

Voua care nu știți ce este șoapa deșartă și care sfințiți viața de fiecare zi prin sudoarea muncii, de dimineață până seara, voua vă închin Țara, toată recunoștința! Voi soldați ai plugului, cărula știți a-l schimba destinația la fiecare strigat al Patriei, prefăcându-l în tun sau mitralieră, voi sunteți nădejdea de mai bine a Neamului Românesc!...

Spre voi se îndreaptă astăzi în prag de viață nouă, toate privirile; fiți la datorie!... Ridicați munca voastră cu credință până la cer, de unde ne vine binecuvântarea!...

Const. I. Popescu-Borza
Institutor

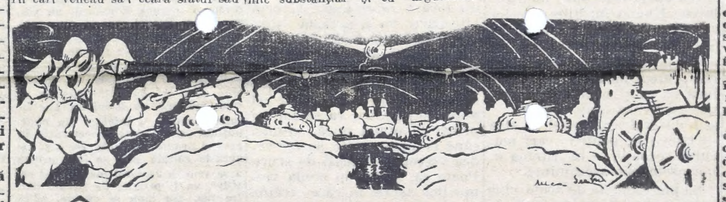

CÂNTECUL OSTAȘULUI

Foae lată și 'ncreștită!
Toată lumea-i necăjită,
Că războiu-i lucru greu,
Nu știe de doru' tău.
Și războiul cere sânge
Inima în om că plânge.
Foicică foicea!
Mă gândesc la maică-mea,
Că-i lipsită de fecior
N'are niciun ajutor.
Jale mi-i și nu mă lasă
Pușca să mă duc acasă,
Dor îmi e, ca să mă duc
Și stau ca legat butuc.
Cât mă uit cu ochii mei,
Nu mai văd oameni d'ai mei,
Cât tot ca't cu-ai mei ochiuți
Nu văd oameni cunoscuți
Numai frunză, numai spini,
De jur împrejur streini
Numai frunză de negară
Și oameni din altă țară.
Numai vreji, numai hhujani
Și în față doar dușmani.
Amar de zilele mele,
Două bune, șapte rele
Petrec viața în amar
Sus la munte, la hotar.
Dor m'ajunge, doru-mi trece
Că n'am cu cine petrece.

Cucuruz, pănuțe lată!
Nu fii maică supărată,
Că dacă s'o pune pace.
Eu acasă m'oiu întoarce,
D'o fi lumea liniștită
Ii fi și tu fericită,
Că-i avea la căpătâi
Cu cine să te mângâi,
Să-ți pue 'n mână făclie
Și să-ți dea d'o leturghie.

Iar d'o fi să mor p'aici
Doru-mi maică să nu-mi duci,
C'am murit cu voe bună
Cum îi datina străbună,
Pentru legea creștinească,
Pentru țara românească,

Mihail Lungianu

FLĂCĂII NOȘTRI DE PE FRONT NU VOR SUFERI DE FRIG

Anul trecut am intrat cu hotărire în războiu când am văzut că viața neamului este amenințată de puhoiul dela Răsărit. Pe urmă, iarna timpurie care ne-a luat fără veste, și gerul năprasnic pe care nici Rușii nu l-au mai îndurat de apropape un veac și jumătate, nu ne-au dat răgaz să pregătim pentru ostașii după front, toată îmbrăcămintea călduroasă de care aveau nevoe.

Bucuria dușmanului era mare, căci credeau că nici Românii și nici Germanii nu vor putea răbda gerurile iernei rusești. Dorința de a învinge, însă, cu orice preț, a dat ostașilor noștri de pe frontul bolșevic, tăria de a învinge deodată și frigul și dușmanul.

Anul acesta, iarna care va veni, oricât de aspră ar fi, nu va mai putea vătăma pe ostașii noștri. Cu grijă și din vreme, au fost adunate lână și piele, lucrate și împărtite tuturor regimentelor pentru ca viscolul rusesc să nu cuiva să vie înainte ca ostașii noștri să fie pregătiți pentru a-l înfrunta. Urechere și glugi, ciorapi groși de lână, genuchiere, mănuțe, șaluri și mănuși căciuli de blană și cojoace lungi pentru cei cari vor sta de veghe în nopțile iernii rusești, încălțăminte bună, paslari pentru sentinele, vor fi arfele cu cari soldații noștri vor lupta împotriva iernei dușmănoase. Pentru răniți în spitale s'au împărțit pături pentru îmblănite și mai multe rânduri de albituri pentru fiecare ostaș. Toate acestea, pe lângă armamentul foarte bun și îmbelșugat, vor dărui ostirii noastre forța trebuincioasă pentru a ajunge cu bine la marea victorie care va asigura neamului românesc o desvoltare pașnică și prosperă.

PILDA SATULUI IBĂNEȘTI - DOROHOI

Ca peste tot, în satul Ibănești din Dorohoi, Căminul Cultural „Preotul Răileanu și învățătorul Nichifor" au pornit să adune darul tuturor sătenilor, pentru a ridica o casă de ocrotire în acest sat. Fie că membrii acelui cămin cultural s'au străduit mai mult, explicând folosul unei case de ocrotire pentru un sat, fie că sătenii au sărit cu mai multă înțelegere să ajute la ridicarea unei clădiri folositoare celor cari au nevoe de ocrotire, fie că și unii și alții au privit și prețuit mai cu inimă dania ca mijloc de apropiere de Dumnezeu, destul că, în mai puțin de o săptămână, s'a adunat suma de 159.500 lei.

Aceleași vremuri de războiu apasă peste tot și cu toate acestea, sătenii din Ibănești, au găsit mijlocul de a dărui o parte foarte însemnată din agoniseala lor, pentru ca cei fără adăpost, să poată găsi o ușă deschisă, ajutor și înțelegere în casa de ocrotire care se va ridica în satul lor.

După exemplul membrilor căminului Cultural din Ibănești-Dorohoiu, fiecare român ar putea să se socotească cu sine și punga sa și în cutia daniilor ce vor folosi neamului întreg, să cadă cu inimă deschisă banul lor. In lista membrilor donatori, nici unul n'a dăruit mai puțin de 500 lei, ba uneori darul a fost și de 2000 lei. O socoteală de copil mic ar putea dovedi că 500 lei de cap de român, ar face în casa daniilor neamului o sumă uimitor de mare, care ar schimba în câțiva ani, ca prin minune, fața întregei țări.

Să ne străduim să nu fim rușinați de exemplul satului Ibănești, căci nici unul dintre noi nu ne iubim mai puțin neamul și țara.

DUMINICA XXVIII DUPĂ RUSALII

Desvinovățiri

„Ferice de acela care va prânzi în împărăția lui Dumnezeu!"

Sfânta Evanghelie de astăzi ne istorisește pilda celor poftiți la un praznic bogat, sau prânz deosebit, sau cină mare.

Un om a dat o cină mare — zicea Mântuitorul — și a chemat pe mulți la cină atunci când toate erau gata. Și cei chemați însă, în loc să se grăbească a răspunde la poftirea ce li se făcuse, pe întrecere au refuzat, aducând tot felul de desvinovățiri.

„Am cumpărat un ogor și trebue să mă duc să-l văd, roga-te să mă ierți", — zice primul chemat.

„Am cumpărat cinci perechi de boi și mă duc să-i încerc; iartămă te rog", — zice al doilea chemat.

„Tocmai acum m'am însurat și de aceea nu pot veni", — răspunde și al treilea chemat.

Și de bună seamă că și alți chemați vor fi răspuns așijderea. Fiecare va fi venit cu o desvinovățire alta decât a celuilalt.

Iar noi când aflăm despre acest refuz al celor chemați la cina cea mare, pe bună dreptate ne pomenim aplecați spre aspre judecăți la adresa lor.

Când cineva dă o masă, cheamă de obicei pe prieteni sau pe cei ce-ar dori să-i devină prieteni. A refuza chemarea este o mare necuviință față de cel ce face chemarea, mai ales atunci când în chemare alocotește dragostea.

Și în asemenea cinste, [illegible] pregătise cină mare, era numai dragoste. Nimeni nu-i poruncise să pregătească cina, ci el singur — din iubire — a pregătit cina. Și ostenoala pregătirii, și cheltuiala pregătirii și chiar chemarea erau prăznic.

Iar când toate erau gata și când casa îmbrăcase haină de sărbătoare, stăpânul casei a trimis pe robul său să cheme la cină pe toți cei doriți. Și robul se întoarce cu stirea că toți cei doriți au refuzat. Și stăpânul casei aflând, adânc s'a întristat, ba chiar s'a mâniat. Și cum să nu se mânie, când găsește atâta nesimțire în acei pentru care pregătise cina! Și cum să nu se tulbure când constată că cei chemați aduc așa de neîntemeiate desvinovățiri, care trădează tocmai putinătatea lor sufletească!

Primul chemat din Evanghelie a refuzat chemarea la cină, desvinovățindu-se că și-a cumpărat o bucată de pământ și trebue să meargă a o vedea. Văsăzică, pentru pământ, calcă o prietene ce i se dăruia fără să-i ceară ceva. Acest refuz dovedește că cel chemat era făcut numai din pământ, căci tot ca pământul de nesimțitor a fost.

Bine, omule fără simțire, n'ai fi putut să amâi pe altădată mergerea la ogorul pe care îl cumpărasei? N'ai fi putut să te desbraci de interesul tău imediat, pentru ca imediat să răspunzi prezentia chemarea ce ți se făcuse? Dorce nu te-ai gândit că ogorul stă neclintit și poate fi oricând găsit și oricând văzut, în vreme ce chemarea prietenească pe care o refuzi când te cheamă — te părăsește pentru totdeauna? Robul unui Dumnezeu — a pregătit cina. Și tu — refuzând — te-ai dovedit mai rob decât orice rob, — căci robia pământului este cea mai cumplită robie.

Fasesesi chemat la masa prietenei, iar tu ai refuzat ca un lipsit de minte și ca un om fără inimă. Nu ogorul tău mic te face fericit, omule fără simțire, ci lumea întreagă de-ar fi a ta, tot nefericit vei rămânea, dacă tu ești gol de simțire înaltă și fără prietenii curate.

Și tot ca tine, fără simțire, s'a dovedit și al doilea chemat la cină, care a ales să meargă mai degrabă să-și încerce boii decât să răspundă prezent la chemarea prieteniei ce i se dăruia. Era așa de lesne să amâne încercarea boilor și să răspundă la chemare! Intelesele însă încătușează pe om și-i iau mințile. Desvinovățirea adusă de al doilea chemat e afar' din cale de rușinoasă. A refuza chemarea iubirii unui stăpân plin de bunătate, pentru a merge să încerce boii, este și necuviință și nesimțire și lipsă de minte.

Dar și al treilea chemat, care a refuzat să vină la cină, fiindcă se căsătorise nu s'a dovedit mai simțitor decât ceilalți doi. Adevărata căsătorie este prietenia cea mai înaltă. Și această prietenie dintre soți nu înlătură niciodecum vechile prietenii curate, ci le cultivă și mai mult și și mai mult le întărește. Al treilea chemat putea să meargă la cină chiar cu soția sa, căci el numai era unul, ci doi într'unul. Cine, prin căsătorie, se izolează de lume nu-și întărește căsătoria, ci și-o slăbește. Familia nu este impotriva societății și nici nu poate fi, pentrucă familia este temelia societății. Legătura familiei cu societatea din care face parte este tot așa de trebuitoare ca și legătura ramurilor cu tulpina de care atârnă. Desvinovățirea celui insurat îl arată și fără înțelegere sănătoasă asupra căsătoriei, și fără bun simț față de cel ce îl chemase la cină.

Dar aceasta este numai o pildă. Nu la praznice pământești gândiu Mântuitorul când a spus această pildă, ci El gândia la Praznicul cel mare al Impărăției lui Dumnezeu, la Cina cea mare la care a chemat și chemă pe toți oamenii de aproape 2000 de ani.

Nu este vorba de prânzurile noastre omenești — sărace ori bogate, căci și'ntr'un fel și'ntr'altul toi trecătoare sunt —, ci e vorba de Ospățul Ceresc, pe care l-a pregătit Dumnezeu tuturor celor ce se învrednicesc de acest netrecător Ospăț. Poftire se face tuturor, dar loc nu au decât cei aleși. Și aleși sunt cei ce răspund la chemarea trimișilor lui Dumnezeu. Și cel mai iubit trimis al Său este Insuși Fiul Său, Mântuitorul nostru Hristos, PRIETENUL cel mai mare al lumii.

El S'a coborât din cer, ca să ne ridice pe noi la cer. El a întemeiat Biserica, în care ni se servește de-aproape 2000 de ani arvuna Impărăției lui Dumnezeu prin tainele Bisericii. Sfânta Impărtășanie este ospățul tainic, este cina cea de taină — Sf. Impărtășanie — și mergi la masa Prieteniei lui Dumnezeu, care vrea să-ți dea totul fără să-ți ceară nimic.

Și dacă mintea ta este ageră a găsi desvinovățiri, apoi cugetul tău, în care răsună vocea lui Dumnezeu, te asigură că nu vei avea parte a prânzi cu Dumnezeu, dacă nu răspunzi mereu prezent la chemarea Lui.

Dă mai bine la o parte muntele de desvinovățiri, care te ține departe de Biserică, de tainele Bisericii, de cina cea de taină — Sf. Impărtășanie — și mergi la masa Prieteniei lui Dumnezeu, care vrea să-ți dea totul fără să-ți ceară nimic.

Pr. Marin S. Diaconescu

Pentru tine răsună clopotul Bisericii în fiecare zi de sărbătoare. Pe tine te cheamă la cină. Tu ce răspunzi?

Pentru tine slujește Preotul în Biserică. Și slujba lui este o permanentă chemare la cină. Tu ce răspunzi?

Pentru tine răsună glasul Evangheliei în Biserică în fiecare zi de sărbătoare și pentru tine cuvântează Preotul în Biserică. Tu unde te găsești în timpul slujbei și ce răspunzi la chemările Bisericii?

Pentru tine, iubite cetitor, se scrie și aceste rânduri pe care din întâmplare sau din obișnuință le citești. Și această este o chemare la cină. Tu ce răspunzi?

Glasul lui Dumnezeu te cheamă pe feluirite căi. El stă la usa inimii tale, cerându-ți mereu intrare. Te cheamă când ești în bucurie. Din adâncul cugetului tău se ridică de atâtea ori această chemare la cină, la prânzire cu Dumnezeu în Biserica Lui, „una sfântă, sobornicească și apostolească". Tu ce răspunzi?

Dacă vei refuza aceste chemări, aducând tot felul de desvinovățiri, ca și cei despre care pomenește sfânta Evanghelie de astăzi, atunci zadarnic te mai numești creștin, zadarnic mai nădăiduești în îndreptarea ta și-a lumii.

Și dacă mintea ta este ageră a găsi desvinovățiri, apoi cugetul tău, în care răsună vocea lui Dumnezeu, te asigură că nu vei avea parte a prânzi cu Dumnezeu, dacă nu răspunzi mereu prezent la chemarea Lui.

Dă mai bine la o parte muntele de desvinovățiri, care te ține departe de Biserică, de tainele Bisericii, de cina cea de taină — Sf. Impărtășanie — și mergi la masa Prieteniei lui Dumnezeu, care vrea să-ți dea totul fără să-ți ceară nimic.

Pr. Marin S. Diaconescu

Redeschiderea bisericii Teiu din Deal

In ziua de 21 Noembrie (intrarea în biserică) s'a făcut resfințirea bisericii Teiu din Deal, care a fost zugrăvită din nou în acest an.

Cu această ocazie s'a ținut și prima sedință a cercului cultural preotesc.

Serviciul religios s'a oficiat de pr. protopop Marinache Drăghici împreună cu preotii din cerc.

Predica a fost rostită de pr. D. Marinescu Negrași care a insistat asupra cultului Sf. Fecioare și asupra educației fetelor în spirit creștin. Parohul bisericii, pr. Ion Podoleanu, a făcut o dare de seamă asupra provenienției fondurilor și lucrărilor săvârșite.

S'a constatat că din suma de 250.000 lei, donați de autorități și diferiți donatori, s'a plătit pentru zugrăvit **70.000** lei, iar pentru diferite alte ornamentări **80.000**.

Pentru terminarea definitivă a picturii, în primăvară, urmează a se mai plăti 30.000 lei.

Pr. protopop M. Drăghici, în numele P. S. Episcop al Argeșului, a mulțumit tuturor ostenitorilor îndemnând pe creștini la ascultare și trăirea învățăturilor evanghelice spre a deveni buni creștini și cetățeni devotați Patriei și Sf. biserici.

A urmat la locuința preotului o masă la care au luat parte, afară de cercul preotesc, în frunte cu pr. protopop și anumite persoane din comună și împrejurimi. După masă, toți cei prezenți s'au despărțit mulțumiți și înălțați sufletește.

A PĂȘIT LA LUCRU

Dela 15 Noembrie a. c. până la 1 Dec. 1942 au pășit la lucru **14 Cursuri Țărănești** în județul Argeș, în următoarele sate cu Cămine Culturale: Teiu din Deal, Gliganu de Sus, Deagurile, Serboeni, Costești Vâlsan, Mușetești, Luminile, Gaficea, Lăunele de Sus, Mozăceni, Selistea, Gruiu, Tutuleștii și Căieni.

Alte Cămine Culturale sunt pe cale a-și organiza **Cursuri Țărănești**. Problema acestor cursuri a devenit o preocupare în tot județul. Ideia circulă și se popularizează. Trecerea la aplicare a pornit sporadic, dar merge crescând.

Unde intelectualii s'au convins de rostul **Cursurilor Țărănești**, degrabă s'a pășit cu succes și la convingerea sătenilor. Acolo au și luat ființă **Cursurile Țărănești**. Inceputurile sunt grele. Și sunt grele tocmai fiindcă e un lucru bun. Niciun lucru bun nu se face ușor. Numai rău se face cu ușurință.

Oricine își iubește satul lucrează pentru ridicarea satului prin **Cursurile Țărănești**, care îmbrățișează toate problemele vitale ale satului. Indiferentii și împotrivitorii sunt dușmanii satului.

Ver.

Documente Argeșene

COPIE DUPĂ O FILANGERĂ ADRESATĂ DE MOȘNENII ARDELENI

GEN. KISELEF, LA 25 MAI 1883 ȘI REZOLUȚIA PUSĂ PE EA

„Inalt Excelenței Sale deplin împuternicit președinte al divanurilor Moldovei și Valahiei, Domn Ghenerar Aghiotant Lentinant și afeturi de ordine.

Cavaler Pavel Dimitrievici Kiselef"

Prea plecată jalbă.

„Fierbinte jeluim pentru d-lui Dvornicul Iordache Filipescu, care, anul trecut, când se afla Excelenta Voastră la Câmpulung, sud Muscel, am arătat plângerea Excelenței Voastre prin deosebită jalbă că dreptu rile noastre ni se acoperă de d-lui Dvornicul și s'a făcut porunci ca să nejudecăm la Tribunalul sud, Argeșului și deatuncia până acum vedem că n'a vrut să ne bage în samă a jesi cu noi la judecată și noi vedem că ne tot prelungește cu depărtare de vreme, ca să ne înșele, să ne răpească cu totul ca să-i rămânem lui elă casi.

Și noi văzând atâtea viclesuguri dela d-lui, cu a doua jalbă alergăm la mila Excelenței Voastre, noi 80 de oameni bătrâni și preoți și mireni, cu lacrimi pe obraz ne rugăm și acum vedem că logofeția ne trimite iar la Tribunalul de Argeș, fiindcă tot ca să acopere dreptatea s noi, în frica lui Dumnezeu arătăm cu sufletele noastre că ni se stăpânesc de d-lui doi munți și anume: Piscu Negru i (și) Lipitoarea și întărcătoarea lor Stănbeaub ce se trag după moșul al șapielea, partea moșului Ionicescu ce-l avem a ne împărtăși toți moșnenii ce ne tragem din cei șase moși și alte trei întărcători cu numele lor: Lunca, i Păragina i Gura Cumpenii (Cumpăna de azi) avem a ne împărtăși iarăș toți moșnenii dintre acești șase moși.

Arătăm cu sufletele noastre că d-lui mijloacele, zicând că nu se poate să se dea dela un om două zapise ci să bage și acea parte ce o avem dela moșul al șapielea prețum l-am și băgat și nici o para n'am luat, ci ni se stăpânește în silă de mai sus numitul, care numai venitul acelor munți i întărcători face d'a lunci până acum, șaizeci de mii de lei.

Asemenea și hrisovul ce-l avem pentru tot trupul de moșie, ni l-a răpit, tot în silnicie de la arătat pe luminații Domni, de și-a întărit condeicele de zapise, fără știrea noastră.

Noi cădem în genunchi cu mare rugăminte la mila Excelenței Voastra a puternicului Impărat și cum duhul sfânt va lumina asupra sărăciei noastre.

Noi, robii Excelen'ei Voastre, toți locuitori ai satului Arefuiu sud Argeș, Jăluitori".

Pe această jalbă, Kiselef a pus următoarea rezoluție:

„Fiindcă de către logofeție s'a dat poruncă către Tr.bunal, apoi Dumneata Prezidentule vei urma la pricerea aceea iar procurorul va priveghea pentru legiuita hotărîre".

(ss) General Aghiotant, Kiselef

Pr. I. Stănciulescu Aref

PAGINA CĂMINELOR CULTURALE

Organizarea cursurilor țărănești

Cursurile țărănești sunt o școală a Căminului Cultural, inițiată pentru adulți. Cursuri în afară de Căminul Cultural sunt moarte sigură. Ele sunt un copil al Căminului, se întemeiază pe doctrina Fundației și în forma lor cea mai desăvârșită, realizează programul maxim cu privire la ridicarea satului în cele patru laturi de activitate a Căminului Cultural: sănătate, muncă, minte și suflet. Căminul Cultural formează elementul permanent care folosește și fructifică energiile produse de cursurile țărănești, ca pionieri activi în organizarea secțiunilor și subsecțiunilor. Prin Cămin se asigură continuitatea muncii, se controlează roadele cursurilor și posibilitatea de generalizare a lor.

Să nu se confunde cursurile țărănești cu școala elementară de agricultură, sau de gospodărie pentru femei, și nici să nu se reducă la cursuri alcătuite din conferințe vagi care plictisesc și împuținează interesul.

Cursurile țărănești nu urmăresc numai crearea unei tehnici a muncii agricole, ci mai ales dinamizarea economiei prin formarea unei noi spiritualități potrivită vremurilor. Aci se cultivă simțul religios, patriotic, cetățenesc, frumosul, folcklor etc. Trebue scoasă la iveală puterea de creație a țăranului în toate domeniile. Caracterul fundamental al cursurilor rămâne cel practic, nu teoretic. Teoria se adaogă ca împlinire necesară demonstrației, pentru justificarea rațională a experienții aplicată pe teren. Se urmărește creearea deprinderilor. cursiștii trebuind să-și însușească o metodă de lucru nouă, întemeiată pe experiențe verificate în toate consecințele lor de viitor.

Cursurile țărănești trebue să păstreze caracterul de școală, de organizație dinamică.

Programul va cuprinde numai lucrurile care se pot înfăptui în satul respectiv. Prinurmare, să scoatem din program tot ce n'are aplicație în satul în care se țin cursurile. De multe ori se uită această regulă elementară. De pildă la cursul de gospodărie, să se învețe săteanca să facă mâncare cu ce are în casă, în gospodăria mijlocie, nu cu ce își pot procura gospodăriile cele mai avute. La fel și cu toate lucrările agricole, să se facă demonstrații practice și să se țină lecții cari găsesc putința de a fi aplicate și deci folositoare săteanului în satul și regiunea respectivă. Iată pentruce se lasă conducerii cursurilor latitudinea de a pune în program toate problemele și lucrările care se impun în localitatea respectivă. Sunt lipsuri locale care trebuesc împlinite. E bine ca alcătuirii programului să-i premeargă o cât de sumară sau, dacă e posibil, o amănunțită cunoaștere a satului pentru a pune în program probleme care să umple lipsurile locale și de altă parte să încurajeze și să potențeze la maximum ceeace are bun satul, fie în laturea practică, gospodărească, fie în laturea culturii sufletului. Să se alcătuiască program dar să nu se țină morțiș la el.

Ce punem în program? Să dăm țăranului cunoștințele care pot să-i îmbunătățească viața. Se pun întrebări cursiștilor ce să aflăni despre ce doresc să învețe. In fel acesta se ajunge la rezultate admirabile. De aci rezultă clasicitatea programului, dar o clasicitate care să nu ducă la desorientare, ci dimpotrivă la orientarea programului după necesitățile absolut urgente și reale pe care le simt cursiștii. Și ca metodă, este bine să propunem ceeace interesează mai de aproape pe cursiști.

Programul se alcătuește conform celor patru puncte cardinale ale *îndrumării Căminului Cultural:* sănătate, muncă, minte și suflet.

Tehnica de lucru nu e a unei școli. Școala aminteșteă bancă, cu notițe și examene. La cursurile țărănești elevul nu trebue să asculte numai, și nici profesorul numai să vorbească.

Tehnica cursurilor țărănești e puțin mai grea. Cursurile țărănești sunt o școală practică. Practica e făcută pe scale de demonstrație. Țăranul să deprindă câte va lucruri dar să le transforme în deprinderi de viață.

In orice domeniu să se plece de la demonstrație practică. Demonstrația să se facă întâi, iar lecția teoretică să se facă la urmă. Dar demonstrația trebue repetată la mai mulți indivizi.

Așa poate să dureze și o săptămână, dar numai atunci s'a făcut temeinic, când s'a înțeles și executat de fiecare elev.

Bunăoară la igienă: asanarea fântânilor. Mergi la o fântână și acolo faci lecția arătând cum trebue să fie făcută în mod ideal asanarea fântânelor. Se curăță, se repară, se face platforma de protecție, iar după terminarea acestor lucrări se poate vorbi despre microbi și despre bolile ce pot să le propagă prin apă etc. Se repetă experiența la mai multe fântâni.

La cursurile de gospodărie — când se învață despre creșterea copilului, cum se face baia lui, curățirea etc. — lucrul să se facă efectiv.

Nu trebue să pisezi pe om cu o singură problemă. Trebue variație de probleme. Cursurile trebue făcute fermecătoare, plăcute. Pe măsură ce sunt atractive se asigură frecvența cursiștilor. Să nu-i obosim, să nu insistăm prea mult asupra unei chestiuni. Să fie și cântec, joc, glume etc.

Am spus că trebue să dăm cunoștințe folositoare. Sunt și domenii unde e foarte greu să le dăm cunoștințe. De pildă în ce privește jocul, folcklorul, cântecul popular, costum național, etc. unde țăranii cunosc mai mult ca noi. Nu mai puțin greu este și în domeniul religios, unde țăranii simt credința mai adânc decât intelectualii. Aci trebue să ne ferim de predici ci mai mult să angajăm discuțiuni, iar când vorbim să alegem texte din sf. Scriptură sau subiecte libere tratabile de așa manieră încât să intereseze și să atragă. Sau problema costumului național. Trebue pusă în regiunile unde se poate pune această problemă.

Să nu ne facem învățători în domenii în care țăranii sunt deplin cunoscători. Domeniul igienii și al muncii sunt cele mai bune terenuri pentru programa cursurilor țărănești. La minte și suflet: se citește, se cântă, se participă la biserică etc. Trăire laolaltă, nu lecții multe. Nu sunt excluse și în aceste domenii lecțiile, dar ele trebue făcute cu multă prudență și alegând probleme interesante cari să pasioneze și să influențeze pe ascultători.

Am făcut aceste observațiuni fiindcă știm că cei dintâi ostenitori la cursurile, țărănești sunt preotul și învățătorul și deci să fie o mare luare aminte să nu transforme cursurile în predici și nici în lecții savante de cultură, abstracte și plictisitoare. Măsura în toate trebue să fie observată cu cea mai mare strictețe.

La cursurile țărănești lecțiunile nu trebue să fie prezentate niciodată fragmentar, ci totdeauna înglobate în tot, făcând legătura organică cu domeniul în care ne aflăm și cu viața care se trăește integral, nu fragmentar. Pentru a păstra această legătură dintre materiile de predare și viață, trebue să existe în curs și o materie pe care am putea s'o numim cultura generală, în cadrul căreia se pun o seamă de probleme socotite esențiale pentru viața și cultura sufletului.

Până în pragul vremilor noastre gospodăria țărănească trăia închis producând și consumând în gospodărie. Astăzi lucrurile s'au schimbat. Viața țăranului se trăește în lumea întreagă, întegrându-se în viața economică mondială, dând lupta cu lumea întreagă. El reușește, câștigă războiul, dacă luptă cu armele economiei de azi.

Cum să facem ca țăranul să-și însușiască tehnica economică modernă? Să bazăm învățământul pe demonstrații practice. De pildă problema îngrășămintului, trebue adusă la cea mai înaltă perfecționare. Va veni peste puțin vremea tractorului și a experienței cu el și la cursurile țărănești poate. Agronomul poate să dea toate cunoștințele practice, pe teren, nu dela catedră.

A doua problemă capitală pentru națiunea noastră este igiena. Natalitatea și mortalitatea copiilor, în deosebi mortalitatea poate fi îndreptată. Există o tehnică de îndreptare. E una din cele mai importante probleme.

Pentru bărbați cursurile țărănești se centrează pe problema economică — agricultura. Pentru femei cursurile se centrează pe problema mortalității infantile și în rândul al doilea pe problema gospodăriei.

In rezumat se pot spune următoarele cu privire la programă și metodă:

1. Dăm afară din programă tot ce nu are aplicare în sat.
2. Nicio lecție teoretică. Întâi demonstrații, apoi lecții.
3. Atenție la problema mintii și sufletului.

Preot Corneliu Boncescu

CHEIA SUCCESULUI

Astăzi, marele noroc al nostru este că avem la cârma Județului un Prefect pe care nu l putem găsi ori unde. Este pentru noi un „rara avis". Deci, dacă D zeu ne-a hărăzit cu acest bun, atunci și noi ceilalți funcționari din județ trebue să luptăm pentru a fi la înălțimea D-Sale. Trebue în orice moment să fim alături, pentru a-l ajuta să desăvârșim, în aceste timpuri grele, ceia ce dorește marele nostru Mareșal. O problemă ce se pune astăzi în satele noastre este organizarea cursurilor țărănești.

Foarte mulți vor fi neîncrezători în această mare acțiune. Totuși vă pot afirma că acolo unde este o credință și bună voință, se fac toate. Este foarte drept că faranul nostru este puțin cam neîncrezător în acțiunile noastre și cu drept cuvânt pentru că până astăzi el a fost mințit mereu.

Dar dacă azi, toți luminătorii satelor se unesc într'un mănunchiu, desigur că și sătenii vor forma un bloc, aderând la acțiunea de ridicare a satului și de înălțare a neamului. Nici o dată să nu pleci cu credința că nu vei face nimic. Cheia Cursurilor țărănești *stă în următoarele puncte:*

1. O desăvârșită armonie între toți intelectualii satului. Este suficient ca un singur ins să fie contra, și atunci toți sătenii sunt dezorientați. Acest moment psihologic nu poate să-l înțeleagă decât acela căruia l s'a prezentat această neplăcută ocazie

2. Trebue să te desbraci de haina materialismului și să-ți sacrifici tot ce ai mai scump pentru această mare luptă.

3. Preotul și învățătorul sunt factori determinanți în obținerea sucesului. Problema se pune în felul următor: sunt sate pe care le-a dăruit D-zeu cu instituții superioare, ca: Ocol agricol, Ctrc. medicală, Școală menaj, etc. Ori, aici idealul trebue realizat. Să nu spui că „eu stau acolo unde mă plătește". Nu? Căci ce însemnează acesta față de jertfa ostașului de pe front care-și dă și viața?

4. Conferințe trebuesc ținute cu cea mai mare atenție, astfel ca prin subiectul lor să trezească atenția cursiștilor.

5. Cursurile să se țină dela 6-8 sau 2-4, atunci când este lumină pentru că sunt și explicații practice, iar cu felinarul sau lampa nu se poate lămuri nimic.

6. Două zile pe săptămână, înscrie de câte o lună, până la 1 Martie, este suficient.

7. In fiecare Duminecă să fie organizată câte o șezătoare cu următorul program:

1. Educație Cetățenească făcută de Primar, anunțare de ordine și dispoziții.
2. Cântece naționale.
3. Cânteec, poezii sau piese.
4. O mică conferință.
5. Coruri cu cursiștii.
6. Cronica săptămânii făcută de un bun învățător sau preot, de preferință mai în bătaie.

Incheere prin Imnul Național și sfaturi în legătură cu Cursurile țărănești.

Cursurile sunt multe.

Ing. M. Novac

FĂRĂ NUME

Satul despre care vreau să vorbesc are nume, dar înadins îl tac deocamdată. Se află așezat în preajma Oltului. De curând, la 15 Noembrie a luat ființă aci un Cămin Cultural ce promite nebănuit de mult.

La 22 Noembrie a. c., a avut loc ședința inaugurală a **Cursurilor Țărănești**. La acea ședință au fost prezenți 425 săteni și sătence.

Pentru **Cursurile Țărănești** s'au înscris VOLUNTAR, 125 de cursiști și cursite.

Inceputul este plin de un avânt impresionant. Și avântul se va menține, pentrucă satul are în frunte oameni de nădejde.

Se simte acolo mobilizarea tuturor forțelor morale, care, prin munca lor jertfitoare — adevărat misionarism cultural — vor să se pună la unison cu frontul de foc, de unde radiază roiosmul constructiv pentru oricine are conștiința gravității vremilor ce trăim.

Satul rămâne fără nume, astăzi, când îi admirăm entuziasmul începutului. Mâine când vom cunoaste faptele de ispravă, vom arăta și numele.

V.

CIRCULARA Nr. 4 CĂTRE CĂMINELE CULTURALE DIN JUDEȚUL ARGEȘ

1) Fundația Culturală „Regele Mihai I" ne cere, cu ordinul Nr. 25.302 din 13 Noembrie 1942, să comunicăm urgent, de ce unele Cămine din Argeș n'au trimis lucrările de încheerea anului 1941, conturile de gestiune pe 1941 și bugetul pe 1942.

Față cu această neplăcută stare de lucruri, Fundația Regală ne dă îndemnul să dizolvăm actualele Sfaturi care nu activează și să numim imediat comisii interimare.

Ca urmare, înainte de a trece la aplicarea măsurii recomandate de Fundația Regală, vă acordăm, ca ultim termen, data de 21 Decembrie 1942, până când să ne trimiteți toate lucrările, pe care le așteptăm de un an de zile.

In caz contrar, ne obligați să procedăm la dizolvarea Sfaturilor inactive, deși dizolvarea nu este un punct de laudă pentru elita satului, care are conducerea Căminului, inactivitatea nu este un titlu de mândrie pentru nimeni.

2) Sunt Cămine Culturale, care din 1939 nu mai dau nici un semn de viață. Se complac în nelucrare, deși de luni de zile ducem lupta de trezire la lucru a tuturor. Elita satului doarme iar întunericul cutreeră sufletele oamenilor, care așteaptă binefacerile culturii dela elita satului. Insensibilitatea fruntașilor, la atâtea nevoi vitale ale satului, este un simptom ce ne umple de îngrijorare și care, sub unghiul socotelilor de mâine, ne înspăimântă. Dăinuirea acestei stări de lâncezire va trebui să o sfârșit. Noi nu vrem să conducem Cămine moarte, dacă nu se produce o dizolvăm Sfaturile adormite, ca să fără răsunet, pentrucă fruntașii au datoria să fie activi în sat.

3) Sunt Cămine Culturale, care încă nu ne-au trimis „Chestionarul" completat cu datele menționate în el. Această declasare pretinde o notă foarte rea. Inactiunea este moartea timpurie. De aceea, cerem urgentă trimitere a „Chestionarului". Chestionarul ne dă o imagine a satului și mai ales a Căminului din satul respectiv. Este cea mai ușoară pretenție, față de marile obligațiuni, pe care le implică atingerea idealului Căminului Cultural într'un sat.

4) Sunt Cămine Culturale fără registre necesare. Nu registrele pro bează activitatea unui Cămin, dar Cămin Cultural fără rgistre nu se poate concepe. Orice organizare serioasă are absolută nevoe de a numite forme în care se toarnă și se păstrează semnele unei activități serioase. De aceea: cine nu are registre, să și le procure îndată. Le avem la sediul Căminului Cultural județean pe preț extrem de ieftin: 12 registre plus 100 cărți de membru costă 850 lei. Organizarea cancelariei C. Cultural este un lucru absolut necesar și strict obligatoriu. Puneți-vă imediat în ordine. Vom controla împlinirea acestei măsuri — indirect — prin îndrumătorii noștri culturali: Protopopii, subinspectorii școlari și Pretorii, și — direct — prin noi înșine.

5) Sunt Cămine Culturale care încă nu și-au fixat sediul, deși numără multi ani dela înființare, și care n'au nici firma pretinsă de Fundația Regală. De aceea: toate Căminele Culturale să-și fixeze sediul și să-și pună firmă după modelul Căminului Cultural Județean și conform cu instructiunile Fundației Regale, adică:

„Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I".
Căminul Cultural Județean Maresal Antonescu".
Căminul Cultural sătesc (numele Căminului).
Comuna (satul)

Firma nu implică activitate, dar angajează și stimulează activitatea.

6) Anul 1942 este pe sfârșite. Intensificați munca pentru sat, astfel încât să ne puteți pregăti o lăudabilă dare de seamă asupra activității dvs., pe 1942 până la 31 Decembrie. Cu școlarii, cu extrașcolarii, cu premiitarii și mai ales cu sătenii de orice vârstă pregătiți serbarea datinelor de Crăciun, care țin vii atâtea sentimente religioase și atâtea amintiri frumoase, ce înseninează sufletul și descretesc fruntea. Creați bucurii spirituale sătenilor. Bucuria curată este o binefacere dumnezeească.

7) In primele zile ale lunei Ianuarie, țineți — fără amânare — adunarea generală anuală, căreia veți raport detaliat toată activitatea Sfatului pe 1942 și veți prezenta programul de lucru pe 19... Nu amânați. Cine porneste bine anul, bine îl sfârșește. Faceți începutul cel bun. Apoi instituiți-ne mai târziu ședințele adunării.

8) La sediul Căminului Cultural Județean se află un depozit de cărți pentru Căminele sătești. O colecție are 32 volume și costă 1.600 lei. Le recomandăm tuturor. Sunt foarte bune și foarte eftine. Cartea este un instrument cultural.

9) Procurați-vă cartea „Temelia Gospodăriei", care cuprinde sute de sfaturi practice nebănuit de folositoare sătenilor. Costă 100 de lei. Se găsește la autor: George

Teodorascu-Borca, str. Ion Țăranu Nr. 10, București.

10) Cititi Gazeta „Argesul". Faceți colecție pentru Cămin din această gazetă. Folosiți-o la „cronica săptămânală" în adunări. Răspândiți-o în popor, căci pentru el e scrisă. Colaborați la această gazetă, care e o faptă pentru...

11) Organizați „Cursuri țărănești", dacă n'ați organizat. Cursurile țărănești sunt piatra de încercare a vredniciei unui Cămin Cultural și unitatea de măsură a meritelor unui sfat cultural activ. Dacă iubiți pe țărani, ai căror feciori își dau viața pentru noi pe câmpul de onoare, puneți-vă la dispoziția lor prin marea și frumoasa lucrare ce revine „Cursurilor Țărănești". Cereți lămuriri și porniți la lucru. Nu amânați! Nu pregetați! Considerați-vă mobilizați pentru câștigarea bătăliei în lupta de ridicarea statului prin cultură. Formați-vă elitele satului prin „Cursurile țărănești". Cine n'a înființat „Cursuri țărănești", să înființeze.

Cine le-a înființat să nu dea îndărăt în fața niciunui fel de obstacol.

Veți întâmpina mereu greutăți. Veți fi priviți cu neîncredere. Veți fi bârfiți. Vi se vor pune piedici chiar de unii intelectuali neinteresați, vitregi cu statul lor și foarte aplicați pentru viața comodă de trăire stearpă în culcușul egoismului familiar și chiar profesional. Nu vă impiedecați de cioți.

Bârfitorilor, răspundeți-le cu fapta de bine, care e ierăgaiu pe creștetul trebnicului. Se vor svârcoli inutil și vor sta la pândă, întinzând curse, svârlind soapte de neîncredere în lucrul cel bun, țesând intrigi, întreținând cearta și așteptând să bată din palme la ...

frumoasă, a Cursurilor țărănești. Nu vă impresionați. Mergeți înainte pe dâra de lumină a idealului sătesc: ridicarea țărănimei, care alcătuește 80 la sută din populația țării.

Organizați-vă bine. Urmăriți îndeaproape datele prin „Argesul". Puneți suflet în tot ceeace faceți și veți vedea că și din sâncă va țâșni apă, ca odinioară sub lovitura plină de credință a unui om drept și curat.

Cei cari ați și înființat Cursuri țărănești, trimiteți-ne un dublu exemplar: 1) lista corpului didactic. 2) lista cursistelor (cursiștilor,) cu vârsta, starea materială starea civilă, ocupația și știința de carte; 3) programul cu subiectele tratate și de tratat.

Ni se cer urgent de Fundația Regală prin ord. Nr. 25.694 din 20 Noembrie 1942.

12) Infiintati cursuri sătești, în care să intre tot tineretul și chiar bătrânetul satului, dacă au glasuri bune pentru cântare.

13) Infiintati sfaturi pentru împăciuire, care să stingă, din fașă, ori ce neînțelegeri dintre oament. Un sfat de împăciuire, funcționând ideal, este o mare binefacere dumnezeească și o mare avere pentru sat.

14) Infiintati obștii sătești, dacă vreți să vă bucurați de ocrotirea deosebită pe care Statul a dispus a o acorda obștiilor sătești. Totalitatea bine organizată, în scopuri obștești, dobândește multe și înalte atențiuni și garantează un progres social de imensă valoare pentru sat și pentru Stat.

15) Dacă vreți să vă considerați satului și din românească și mai-Fiți misionari și sufletului românesc și creștinesc. Fiți misionari, nu simpli simbriași, căci simbriașul este un om de rând care lucrează cu gândul la simbrie, drămuind orice formă, sunt trădătorii conștiinți sau inconștienți ai intereselor vitale ale Neamului din care ei fac parte, nu ca niște mădulare vii, pline de clocotul vieții înalte, ci ca niște ramuri uscate.

Să ne aplicăm urechea spre inima Neamului și să ascultăm glasurile care se ridică din adâncuri ca niște sfinte porunci ale vremii ce trăim. Ziua marilor socoteli să ne găsească la lucru pe toți cei de acasă.

Vă dorim sănătate și spor mare în lupta de ridicare a satelor prin cultură și credință.

Președinte,
Prefect av. C. POPESCU
Director.
Preotul M. S. DIACONESCU

ADUNAREA INTELECTUALILOR DIN ARGEȘ

CUVÂNTUL LEGIUNII DE JANDARMI

Inainte de a intra în subiectul expunerii ce mi s'a atribuit cu ocazia întrunirei de astăzi, în calitate de comandant al Legiunei jandarmi Argeș simt de a mea datorie să redau în câteva cuvinte, principalele date pe care le găsesc necesare spre a fi bine înțeles:

Personal nu am nici o legătură cu județul Argeș, este însă o împrejurică din țara mea și care până ce am venit aci nu mă atrăgea decât din acest punct de vedere.

Dela venirea mea la comanda Legiunei jandarmi Argeș am constatat o stare de lucruri care mi-a umplut sufletul de bucurie.

Să precizez:

In toate împrejurările și din partea tuturor am găsit atâta înțelegere, atâta energie ce se desvoltă pentru acest județ și atâta suflet în îndeplinirea îndatoririlor fiecărui șef de autoritate, începând cu d. prefect, încât pot afirma cu toată convingerea că astăzi, după 5 luni, simt că sunt legat sufletește de acest județ cu care nu am avut nimic comun.

Pentru această înțelegere și ca o respectuoasă d-lui prefect și tuturor șefilor de autorități care mi au dat sprijinul în toată acțiunea și greaua sarcină de mare răspundere ce mi s'a încredințat.

In numele Legiunei de jandarmi Argeș țin să mulțumesc pentru cinstea de a fi e hemat s'o reprezint în această convocare.

Am venit de la început hotărât să mi mențin linia de conduită ce am avut dela începutul carierei și cu orice sacrificiu să nu derobez.

Sunt ostaș și o afirm cu tot sufletul că datorită înțelegerii expusă mai sus, am reușit până în prezent să mi păstrez această linie de conduită bazată pe legalitate, dreptate, corectitudine și loialitate, ridicate însă pe soclul unui principiu al Domnului Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului nostru care spune că dreptatea se dă după legi scrise dar și după comandamente de ordin moral.

Am fost poate sever în exercitarea atribuțiunilor mele: această severitate însă am bazat-o pe dreptate și nu pe favoruri și nici pe obligații pe care dealtfel nici nu le am.

Odată aceste cuvinte spuse, trec la expunerea părților ce sunt în tangență cu scopul adunărei de astăzi și cari privesc direct Legiunea de jandarmi Argeș și organele ei subalterne aplicate la: „gânduri și metode în lupta pentru ridicarea satelor prin cultură și asistența socială în vreme de război".

In ce privește pe jandarmii de sub comanda mea, ca organe de menținerea ordinei și liniștei publice de care este atâta nevoie mai ales în împrejurările de astăzi, declar că am anticipat scopul urmărit prin conferința de astăzi și am început cu o selecționare care să facă din acești jandarmi nu o autoritate cu drepturi nelimitate și de sine stătătoare, ci să îi transform în elemente de adevărată ordine bazată pe corectitudine, legalitate dreptate și omenie.

Intr'o măsură apreciabilă am reușit și promit că nu voi dezarma decât atunci când reușita scopului ce mi am propus, va fi pe deplin realizată.

Pentru aceasta însă solicit îngăduința dvs., în timp și sprijinul necesar în spațiu.

Nu am neglijat nici interesul ce sunt obligat a l avea față de populația rurală și acei cu care am lucrat și am venit în contact, știu că sunt

(Continuare în pag. 7-a).

CITIȚI

Bukarester Woche

excelenta revistă săptămânală ilustrată ce apare în limbile germană și română.

Executată în condițiuni technice excepționale, se vinde cu lei 10 exemplarul

LUCRĂRILE SCRISE IN LICEU

Deunăzi un școlar îmi spunea cu durere: Pentru mâine, în afară de teza la geografie, avem între altele de făcut, o comunicare asupra volumului Balade și Idile *de Coșbuc. Și trebuie să scriu despre Coșbuc din mintea mea, iar nu din cărți. Au încercat alții să-și facă lucrările, luându-se după Lophin și Adamescu, dar profesorul nostru l-a prins cu ocaua mică, și le-a dat note rele.*

Am rămas, drept să spun, foarte mirat, auzind despre toate acestea. Și, mai ales nu am înțeles, pentru ce să i se ceară unui biet elev, să-l iă de scurt pe Coșbuc și să-și spună părerea asupră-i întocmai ca un critic literar, îmi închipui, că oamenii ca Maiorescu, Dragomirescu, Lovinescu, Pompiliu Constantinescu nu se găsesc pe toate cărările. De aceea, îmi îngădui să cred, că și multora dintre profesorii de limba română le-ar fi prea grea sarcina aceasta de critic literar. Așa fiind, un biet elev nu ar putea să facă altceva decât să repete asupra lui Coșbuc cele cuprinse în volumele de critice ale celor de mai sus. Căci nu vreau să cred, că li s'ar putea cere elevilor să spună, asupra scriitorilor noștri, lucruri ce nici nu au trecut prin cugetul criticilor recunoscuți ca atare.

Școlarul, dela care am pornit, mai avea să dea socoteală pentru a doua zi, și altor doi profesori, celui de istorie și celui de matematică. Și, în afară de acestea, el trebuia să repete și să învețe materia din'un întreg trimestru pentru teza la geografie. Așa stând lucrurile, cu neputință îi era să încerce a întocmi mai pe îndelete și după ale sale proprii păreri acea compunere asupra lui Coșbuc.

Sunt zile, în care școlarul, chiar și nefiind în epoca tezelor, nu poate, orice ar face, nu poate să învețe și să

De aceea, îmi spunea mai de mult un fost elev al meu, astăzi un eminent profesor: Eu din când în când, și fără să fiu bolnav, îmi iuam singur delа liceu concediu cîte 2—3 zile, — fie pentru a mă supune acа să unei mai mici încordări, fie mai ales pentru a nu mă duce la școală cu lecțiile numai în parte scrise și învățate.

Autoritățile școlare știu bine, că mulți dintre profesori sunt cu totul lipsiți de orice măsură. Se pare însă, că, în ciuda ordinelor ce se dau, pntru a se pune stavilă surmenajului în școală, Ministerului nu-i stă în putere, ca să-i mai informeze pe profesorii prea zeloși. S'au dat în multe rânduri cele mai strașnice circulări în această privință. S'a poruncit astfel, ca la fiecare două săptămâni profesorii să se întrunească sub președinția directorilor, pentru a se opri acea pornire de a se mai arunca uneori asupra elevilor sarcina cu neputință de îndurat. Dar, foarte repede asemenea măsuri au fost date uitării.

Pentru școlari nu sunt desgur epoci mai grele ca acelea, în care îi se îngrămădesc lucrările scrise trimestriale. Atunci, pe lângă materia străbătută în 2—3 luni, pe care trebue să o învețe pentru teză, ei mai au de pregătit și lecțiunile zilnice dela ceilalți 2—3 profesori, cari îi vor asculta poate în acea zi. Căci cu greu s'ar putea găsi profesorul, care să se îndure să-i lase slobozi pe școlari la materia sa, măcar în zilele, când aceștia au de trecut teze la ceilalți.

S'ar mai îndrepta, cred, starea aceasta de lucruri, dacă Ministerul ar binevoi să dea ordin, ca în zilele, când sunt hotărîte lucrările scrise, elevii să fie scutiți de orice altă îndatorire la toate celelalte materii. Ar urma deci, ca în acele zile elevii să fie cu totul liberi de grija oricărei ascultări, și mai ales de grija oricărei notări.

O asemenea măsură, impusă și respectată cu strășnicie, deși ar putea să pară unora prea mărunță la întâia înfățișare, nu ar fi totuși, lipsită de oarecare însemnate urmări folositoare.

Prof. M. Mihăileanu

SFATUL DOCTORULUI
CUM SE IAU BOLILE

Nu se iau decât bolile molipsitoare, bolile contagioase, iar după cum v'am mai spus și altă dată, nu se iau decât bolile cari au microbi.

O boală fără microbi, să zicem o mână frântă, sau un picior rupt, nu se ia, cu toate că și acestea sunt boli; însă un tifos, o tuberculoză, o scarlatină, care au microbi, se iau dela om la om, ba poate să se întindă într'o comună întreagă, chiar într'o regiune și să producă o molimă, care în știință se numește epidemie.

Bolile se iau din apa de băut, firește din apa infectată de microbi.

Tifosul, care în medicină se numește Febra Tifoidă se ia mai ales din apa în care a pătruns germenul bolii, bacilul tifosului.

Și cum pătrunde bacilul febrei tifoide în puțuri?

Pătrunde prin infiltrație: murdării din camera bolnavului de tifos, au fost aruncate nu departe de puț, intră în pământ și se infiltrează până în apa puțului, impreună cu microbii din murdării și din împuriciuni.

Apoi, grajdurile, bălegarul și privățile, infiltrează toate necurățeniile și toți microbii lor până în apa de băut, și o încarcă cu mii și mii de microbi cari băuți, odată cu apa, dau tifosul.

Dar mai sunt și alte boli ce se iau din apă: se mai ia și tuberculoza precum se mai iau și altele.

Ce trebuie să facem, ce măsuri trebuie să luăm, ca să nu ne punem sănătatea în primejdie? Să aședem privața cât se poate mai departe de puțul cu apă de băut, să punem grajdul tot mai în partea cealaltă a curții, să adunăm

bălegarul cât mai departe de puț; iar când în apropierea casei noastre, sau în comuna noastră am auzit că ar fi un caz de tifos, să nu bem decât apa care a fost fiartă și în urmă răcită.

Bolile se mai iau și din pământ, pentru că pe pământ sunt o mulțime de microbi, dintre cari, cea mai mare parte sunt aduși de vânt, din alte locuri.

Ce măsuri să luăm ca să ne ferim de microbii de pe pământ?

Să ne spălăm pe mâini ori de câte ori ne întoarcem acasă; să ne spălăm pe mâini or de câte ori ne așezăm la masă, iar dacă ne rămân la mâini sau la pieptene, când suntem la muncă, afară din casă, să lăsăm câteva din apa în curgă sânge din rană, apoi să turnăm curată.

Bolile se mai iau și prin răul obicei ce avem să întoarcem paginile unei cărți, sau ale unui dosar cu acte, udând degetul în gură.

Dacă volumul ce citim a fost mai înainte în mâinile unui bolnav de tuberculoză, sau de difterie, sau de sifilis? Noi ducând degetul la gură, putem infiltrează toate necurățeniile și toți microbii lor până în apa de băut, și o încarcă cu mii și mii de microbi cari băuți, odată cu apa, dau tifosul.

Nu muiați degetul în gură și învățați pe copii să nu mai întoarcă paginile în felul acesta.

Bolile se mai iau prin sărutat. De câte ori nu s'a transmis la copii mici sifilisul, prin sărutări?

Și este un foarte urât obicei, mai ales în brag, ca să se sărute ori ce copil mai drăgălaș ce se întâlnește pe stradă. Și, vai, câte boli destul de serioase se transmit la copiii sărutați fără rost, numai pentru că sunt drăgălași?!..

Așa dar, nu sărutați copiii, pentru că nu se știe ce microbi sunt pe buzele sau pe obrazul vostru.

Știință ferească vorbind, nu ar trebui să se sărute lumea nici odată. de teama bolilor ce se pot lua prin sărutare... dar se poate cere acest sacrificiu lumii?

Multe boli se pot lua din bărturi și din cărciumi. Bumâoară, pe ciobitura unui pahar, sau pe o cuțitiță, nu destul de bine spălată, se pot găsi microbi lăsați de unul care s'a servit de același pahar sau de aceiaș furculiță înainte dumitale. Este destul ca cel ce vine să bea sau să mănânce cu furculița ou care a mâncat celălalt, sau cu paharul cu care a băut, și în ciobitura cărțuia a lăsat microbii unei boli, este destul zicem, să iei o boală destul de scrioasă.

Feriți-vă de paharele sparte, de toiturile ciobite, de furculițele ruginite.

Sănătatea poate să vă fie amenințată, ba poate chiar și viața.

Și mai sunt și alte căi prin care se pot lua bolile, mai sunt chiar multe, dar nu pot să vi le spun de data aceasta; poate vi le voi spune cu altă ocazie; însă, dacă aveți vre-o îndoială ca să v'o risipiți, întrebați medicul lar el vă va da toate lămuririle, pentru că numai medicul știe ce trebuie să faci și ce trebuie să nu faci ca să-ți aperi sănătatea și ca să-ți prelungești viața.

Dr. P. Robescu

IUBIREA DE APROAPELE

Temelia învățăturii Mântuitorului nostru Iisus Christos, baza Evangheliei sale și miezul legii noui sunt aceste cuvinte porunci: Dragostea de Dumnezeu și iubirea aproapelui.

De 19 veacuri se predică această dumnezeiască învățătură și ce departe e omenirea de înțelegerea acestei minunate învățături!!

Omul de astăzi, la laude e nelntrecut, dar când e vorba, ca să dovedească cu faptele, iubirea de Dumnezeu și de aproapele, e mic!!

Ce putem vedea noi, mai ales astăzi, când trăim timpuri de mare groază?? Fapte creștinești isvorâte din dragoste? Nu!!

Aproape la fiecare pas putem vedea: pismă, mânie, ură, dorul de îmbogățire grabnică, fără multă muncă și mai adesea în paguba și pe spinarea aproapelui!! Hoțiile de tot felul, uciderile, certurile, bătăile, în fine sărăcia faptelor bune, se explică numai din lipsa de iubire față de aproapele nostru!!

Prin iubire, omul trăește, prin ea, sfânta Scriptură zice: Noi știm că ne am mutat din moarte la viață, pentru că iubim pe frați, cine nu iubește pe fratele său rămâne întru moarte. (1 Ioan 3.14).

Ce zile senine, ce zile de pace și de mulțumire sufletească ar avea în lumea aceasta, creștinii noștri, dacă s'ar strădui să pricească măcar și să pună în fapt această sfântă învățătură a blândului, Mântuitor, al omenirii!!

Iarna nemiloasă bate la ușile noastre; dar pe sărac, pe flămând, pe cel gol, pe cel lipsit de tată, mort în războiul sfânt pentru tine bogatule, ca să-ți apere averea și familia, cine i ajută??

Se răsfață bogăția și luxul la orașe și în sate, pe când mizeria și'a înfipt ghiarele în gâtul atâtor sărmani, orășiți de soartă!!

Fiecare se mulțumește în a căuta de sine și de ale sale; ce păcat greu, ce rătăcire deșartă!!

Până când stăpână pe inima noastră, va fi grija veacului ăcestuia?

Până când vom arăta dispreț și nepăsare față de aproapele nostru?

Până când va sta împietrită inima noastră în fața sărăciei și a lipsei ce o îndură atâția și atâția!

Poftе și plăceri trecătoare, orbitoare!

Bogaților, gândiți vă la judecata cerului și a nației!

Este timpul acuma, dar acuma, când se cere o înfrățire între avuți și lipsiți!

Să dovedim acuma, că suntem creștinii faptelor și nu ai zadarnice goale și laudelor deșarte!!

29.XI.942.

CRONICA SĂPTĂMÂNII

● Ziua de 1 Decembrie, ziua Unirii, a fost sărbătorită de întreg neamul românesc cu demnitate și sobrietate.

In toate bisericile, din cuprinsul Țării și Capitală s'au făcut slujbe religioase și s'au înălțat rugăciuni pentru sănătatea Majestății Sale Regelui Mihai I, pentru M. S. Regina Mamă Elena, pentru Mareșalul Conducător și Desrobitor, pentru guvern și pentru viteaza noastră oștire.

In Capitală Te-Deum-ul s'a oficiat în prezența d-lui prof. Mihai A. Antonescu, vice-președintele Consiliului de miniștri, precum și a întregului guvern.

● Ministerul justiției complectează unele lămuriri privitoare la suspendarea și executarea pedepselor pronunțate împotriva unor infractori care fac parte în elementele armatei.

Suspendarea executării pedepselor privind numai pe infractorii condamnați la pedepse privative de libertate, urmează deci că acei condamnați la moarte sunt exceptați dela aplicațiunea legii.

● Printr'un decret apărut în „Monitorul Oficial" au fost înălțați la gradul de aspirant medic și farmacist sublocotenent, pe data de 15 Octombrie 1942 o nouă serie de elevi farmaciști din Institutul Sanitar Militar.

● Pe data de 1 Decembrie a. c., s'au făcut în ministerul de finanțe importante transferări și avansări la gradul de subdirector, director și inspector general.

● O delegație tehnică bulgară va sosi în curând în România pentru stabilirea planului construirii podului peste Dunăre.

● Duminică 29 Noembrie a avut loc la Batalionul de Gardă al Conducătorului, o impresionantă solemnitate de educație ostășească. Cu acest prilej au fost răsplătiți și înălțați în grad ostașii cu merite excepționale. După ce d. lt.-col. I. Georgescu a dat raportul, preotul căpitan Gh. I. Barbu, confesorul Batalionului de Gardă al Conducătorului, a oficiat un serviciu religios înaintea unui frumos altar improvizat în fața Troiței din curtea pavilionului principal. După aceia ostașii au fost botezați cu apă sfințită. A urmat înălțarea în grad a ostașilor și botezarea lor cu apă sfințită. Apoi au fost citați prin ordin de zi ostașii care s'au distins pe câmpul de aplicații, distribuindu-li-se totodată și premii.

● Comentând operațiunile de pe frontul de răsărit, posturile de radio italiene au scos în evidență eroica și importanta contribuție a armatei române.

In luptele de pe Don și dela nord-vest de Stalingrad trupele române au dovedit din plin capacitatea, inițiativa și îndrăzneala lor, — au anunțat aceste posturi de radio. „Soldații Mareșalului Antonescu s'au luptat ca lei".

● S'au împlinit 65 de ani, de când vitejia românească a înscris cea dintâi biruință care a însemnat începutul libertății și propășirei morale a țării noastre. Victora dela Plevna a însemnat mai înainte de toate Independența Românei, apoi ridicarea Principatului la rangul de Regat și înscrierea noastră printre popoarele de temeiu ale Europei.

● La regimentul de transmisiuni din Capitală s'a făcut acum câtva timp cinstirea eroilor căzuți pe câmpul de luptă. Intreaga solemnitate s'a desfășurat într'un cadru plos și ostășesc în care a fost evocată amintirea celor căzuți pe câmpul de luptă, întru izbăvirea credinței strămoșești și liberarea pământului românesc.

● A apărut în „Monitorul Oficial" un decret-lege pentru asimilarea în grade militare a medicilor, veterinarilor, farmaciștilor și chimiștilor. Asimilarea se va face în specialitatea respectivă pe timpul mobilizării sau războiului și numai cât aceștia vor executa efectiv serviciul la unitățile și formațiunile armatei, fără a aduce nici o modificare a situației militare a titularului.

RUGĂCIUNEA PĂDURII

Un vechiu proverb românesc spune: „Codru-i frate cu Românul!" și... cred că nu există român adevărat, care să se mai îndoiască de marele adevăr exprimat în acest proverb!

Insă, se naște întrebarea: „Românul este frate cu codrul?"

Da! Așa era mai de mult, odinioară! Pe acele timpuri frumoase, săteanul român era prietenul sincer și credincios al pădurilor și apărătorul cel mai înfocat al lor.

Aceasta a fost odată! Căci astăzi lucrurile s'au cam schimbat!

In ultimele două-trei sute de ani, strămoșii de săteanul Românesc, mai întâi și foarte mulți Români, mai apoi, imitându-i, au distrus valoroasele noastre păduri, moștenite dela strămoși, fără să aibă milă de ele, fără nici un rost și fără să se mai gândească la refacerea lor pentru viitorime.

Purtarea aceasta dușmănoasă și distrugătoare față de păduri trebue să înceteze neconditionat și cât mai de grabă cu putință, fiindcă pădurile ne ajută să înfăptuim mai lesne binele, sănătatea, buna stare și fericirea Poporului, Neamului și Țării, pentru care trebue să luptăm și să muncim din răsputeri cu toții, „dela vlădică până la opincă" după zicala românească și „dela sătean și până la Rege!", cum zice poetul român, ținând seama mai ales că Majestatea Sa Regele Mihai I prețuește cum se cuvine pădurea, o cultivă, o îngrijește, o folosește cum trebue, o apără de distrugere și o iubește cu pasiune!

Săteanul român — cu inima lui caldă și generoasă, cu sufletu-i nobil și cu mintea lui larg, înțelegătoare și clar văzătoare — trebue să caute, din răsputeri, să prițeapă bine și complet marea nenorocire națională, care-l așteaptă, pe el și mai cu seamă pe urmașii lui, într'un viitor apropiat, dacă pădurile vor continua să dispară de pe suprafața scumpei noastre Țări!

Dacă distrug pădurile dela câmpie

și de pe coastele dealurilor și munților, sătenii noștri pregătesc urmașilor lor nevinovați șase mari nenorociri deodată: 1. lipsa lemnului; 2. lipsa apei, adică seceta; 3. inundațiile catastrofale cu tot cortegiul lor de pagube și de stricăciuni; 4. deplasările mari de terenuri, cu năruirea și alunecarea dealurilor și munților românești; 5. sărăcia agriculturii, comerțului, industriei; și 6. mizeria, decadența și pieirea Neamului Românesc.

Codrul Eminescian

Distrugerea nechibzuită a pădurilor noastre și pericolul mare al despăduririlor nesocotite, care aruncă Țara în sărăcia pustiului secetos și care duce Poporul la pieire sigură, au fost observate și semnalate de marele nostru poet Mihail Eminescu, prin următoarele versuri geniale:

„Iși desbracă Țara sânul:
„Codrul — frate cu Românul —
„De secure se tot pleacă
„Și isvoarele îi seacă!
„Sărac, în țară săracă!"...

Prin aceste minunate și nemuritoare versuri, cel mai mare cântăreț al

Neamului nostru a dat semnalul de alarmă contra distrugerii pădurilor și a vrut să ne convingă pe toți, dar mai cu seamă pe conducătorii politici ai Țării, de pe vremea sa, că „o țară moare când nu mai are păduri!", cum s'a exprimat Colbert, faimosul ministru al regelui Ludovic al XIV-lea al Franței, supranumit „Regele Soare".

Deasemenea, genialul Eminescu a căutat să ne facă să pricepem la timp eternul adevăr silvic, că:

„Belșugul munților stă în păduri;
„Belșugul dealurilor stă în păduri;
„Belșugul câmpiilor stă în reîmpăduriri;
„Belșugul izvoarelor și râurilor stă în reîmpăduriri;
„Belșugul ogoarelor stă în reîmpăduriri;
„Belșugul fânețelor, islazurilor și viilor stă în păduri; și că „Belșugul întregului pământ românesc stă în păduri!".

Mihail Eminescu, datorită genialui său multilateral, a simțit adânc și a înțeles mai bine și mai complet decât oricare altul:

1. că pădurea a dat putință Poporului Român să înfrunte vitregia vremurilor din trecutul nostru istoric atât de sbuciumat și să trăiască liber, sănătos, îndestulat, mândru și voios;

2. că pe vremea năvălirilor barbare, strămoșii noștri pribegi și-au găsit ascunziș și adăpost sigur în desișul de nepătruns al codrilor;

și 3. că tot în păduri, după trecerea

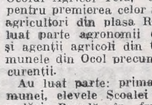

bejeniilor, și-au tăiat luminiș strămoșii, noștri și părinții noștri și au întemeiat primele sate și orașe românești, ce ne-au lăsat ca moștenire sfântă.

In această privință, există o altă poezie românească, plină de simțire poetică aleasă și de adevăr istoric, în care pădurea este cântată:

ADUNAREA INTELECTUALILOR DIN ARGEȘ

Urmare din pag. 5-a

la curent cu cecace interesează populația dela sate.

Nu mă sfiesc să spun că astăzi cunosc și defectele și calitățile țăranului argeșean. Deasemenea afirm că am plecat de la un principiu că țăranul român este în genere refractar la orice măsură de ordine, de restricție și de aplicare a legilor, de care nu se lasă ușor impresionat.

Acest refractarism însă durează numai atât cât cei însărcinați și în măsură să conducă această populație renunță la perseverență, se descurajează și nu caută să pătrundă mai adânc în sufletul atât de bun al țăranului român.

Din acest punct de vedere d. prefect are suficientă experiență cu care să vină în sprijinul veracității afirmațiunilor mele.

Este mulți cred să mai susțin că în împrejurările de astăzi trebuie dusă o luptă pentru ridicarea satelor.

Imi dau perfect de bine seama de atribuțiunile ce revin jandarmeriei din acest punct de vedere și că aceste atribuțiuni constituie nu numai un atribut de Lege față de neamul românesc, dar și o cinste și mândrie pentru acei șef de post pierduți în cercetii munților sau în văile șesuri și care reușește să îndeplinească cu pregătirea sa modestă dar cu sufletul plin de scopuri frumoase o parte cât de mică de contribuție la ridicarea sătenau lui român.

Prin această prismă văd eu a ceastă misiune și în această direcție conduc atât puterea mea de muncă cât și conștiința lor.

Am constatat însă un fel de rezervă în unele cazuri disparate, în raporturile dintre ceilalți intelectuali ai satelor și jandarmii șefi de posturi și pe cât m'a întristat acest lucru pe atât m'a bucurat acolo unde am găsit o perfectă legătură între intelectuali și jandarmerie

Este drept că un șef de post nu are pregătirea nici a unui preot nici a unui învățător, însă autoritatea pe care o reprezintă cum și pregătirea lui profesională care constituie justificarea existenței lui, trebuie să fie un punct de atracție pentru toată lumea intelectuală a satelor și să nu fie ocolită.

Din partea mea îmi iau obligațiunea de a lupta fără preget și fără o clipă de răgaz pentru ca apropierea între jandarmii satelor și intelectualii respectivi de o parte și populația rurală de altă parte, să fie realizată.

Vreau să zic prin aceasta că scopul urmărit de mine este ca jandarmul să devină un „sfătuitor și nici de cum un impilator.

Fac un apel călduros la toți acei cari sunt de față și cari constituie sufletul populației dela țară, să-mi țină tot sprijinul pentru realizarea acestui scop, căci atâta timp cât între intelectualii satelor și jandarmerie coheziunea nu va fi desăvârșită, nu se va realiza decât în parte ridicarea săteanului român.

Să se reducă din partea tuturor la crâncen tot să se transforme într'un Arsenal de receptare și de străpirea de rele obiceiuri căci aceasta va aduce dela sine realizarea scopului propus.

Rog respectuos pe toți reprezentanții bisericii, ai învățământului și ceilalți intelectuali să nu treacă sub tăcere pe toți acei jandarmi, cari, în loc să contribuie la ridicarea satelor își reduc activitatea la abuzuri și ilegalități.

Să fie înșiși în apropierea dvs., jandarmii șefi de posturi, pentru ca astfel vă veți bucura de stima lor, tar faptele dvs., vor fi pilda vie atât pentru ei cât și indirect pentru sătenaul român.

Luați-i în mijlocul dvs., la toate sfaturile și adunările ce veți creea în scopul pentru care suntem adunați și nu-i lăsați să tăncezească fără a lua parte efectivă la contribuția massei intelectuale a satelor.

Odată realizată această necesitate absolută a opera Dvs., se va ușura atât sarcina grea ce Dvs. aveți de îndeplinit de azi înainte și pe lângă aceasta veți avea satisfacția că s'a realizat un deziderat mult dorit și așteptat.

Mă adresez dvs. cu rugămintea de a desvăța pe țăranul argeșean de a vântura fel de fel de zvonuri trecute dela unul la altul, pentrucă aceste zvonuri, care în majoritate nu corespund adevărului, creează mai multe rău decât o realitate oricât de crudă ar fi ea.

Acestea fiind principiile cari stau la baza vederilor mele în ce privește acțiunea de ridicare a satului, promit în fața tuturor că voi stimula și voi aduce elementele jandarmeriei la nivelul necesar dând concursul lor nepreocupăt pe care îl voiu cu toată energia, pus la dispoziția satelor pe cari le au în pază. Și ori de câte ori voiu avea ocazinea, voi căuta să fiu exemplu pentru desăvârșirea acestui scop

— Toț concursul de care dv veți avea nevoie îl veți avea din partea mea, însă cu condițiunea ca și cu la rândul meu să primesc din partea Dvs. sprijinul fără de care nu voi putea realiza decât prea puțin din cecace ne-am propus.

— Acestea sunt cuvântul și conceptia Legiunei de jandarmi Argeș.

Maior Valentin Niculescu

DELA OCOLUL AGRICOL TEIU

Duminecă 22 Noembrie a. c. a fost o zi de mare sărbătoare plugărească în comuna Teiu Deal. In această zi s'a ținut la Ocolul Agricol Teiu, concursul pentru premierea celor mai buni agricultori din plasa Rociu. Au luat parte agronomii comunali și agenții agricoli din toate comunele din Ocol precum și concurentii.

Au luat parte: primarul comunei, elevele Scoalei de Gospodărie Rurală, în frunte cu corpul profesoral, elevii scoalei primare, în frunte cu învățătorii respectivi, etc.

S'a oficiat mai întâi un serviciu divin de către pr. I. Serban, parohul comunei Teiu Vale, sfințindu-se fântâna de curând terminată în curtea Ocolului, răspunsurile fiind date de elevele scoalei de gospodărie. S'a trecut apoi în sala de conferințe a Ocolului, unde toată asistența în picioare a intonat Imnul Național.

D. ing. Mihai Novac, șeful Ocolului Agricol, într'o amplă și călduroasă cuvântare a arătat marele rol al agriculturii în economia națională și necesitatea unui efort general, pe toate domeniile, pentru căștigarea războiului S'a ceiit rezultatul concursului, făcându-se apelul premianților, la concursul porumbului, concursul ogoarelor și concursul platformelor de gunoi.

Fiecare din agricultorii premianți a primit câte o diplomă de onoare și a fost felicitat de d. inginer, iar corul a cântat „multi ani trăiască".

N.

„Omule! Eu sunt căldura căminului tău, în nopțile friguroase de iarnă, răcoarea prieteneasă pe arșița de vară; eu sunt grinda casei tale, scândura mesei tale, scaunul pe care stai, patul pe care dormi și lemnul din care-ți faci casa, școala, biserica, crucea și icoana, podul. luntrea, puntea, căruța și sania; eu sunt coada sapei, furcii, coasei și secerii tale, poarta și gardul curții tale, hârtie pe care scrii și citești, scândura leagănului și sicriului tău; eu sunt pâinea bunătății și isvorul bogății tale; eu sunt floarea frumuseții și taina sănătății, voioșiei și fericirii tale!

Ascultă rugăciunea mea:

Nu mă distruge! Ingrijește-mă! Apără-mă! Respectă-mă! Iubește-mă!"

Deci, iubiți pădurea, păstrați-o, îngrijiți-o bine și feriți-o de distrugere, spre binele, bogăția, norocul și fericirea întregei obști românești, spre care cu toții năzuim și pe care cu toții le dorim!

Insp. inginer A. Rassu

Oamenii de ştiinţă descoperă necontenit posibilităţi nouă de a îmbunătăţi starea invlizilor de război. O mână inertă este readusă la viaţă, ochi crezuţi întunecaţi mai pot adesea revedea lumina soarelui, iar cu o proteză perfecţionată se poate face treabă bună.

Aceasta este una din menirile PALATULUI INVALIZILOR.

Laboratoriile sale de cercetări şi centrele sale experimentale vor lucra necontenit penru a îmbunătăţi starea eroilor noştri rămaşi invalizi.

Contribuiţi deci cu daniile voastre la înfăptuirea acestei înălţătoare opere sociale şi naţionale.

ŢARA, MAREŞALUL ŞI INVALIZII

Prinşi în lupta crâncenă cu duşmanii din răsărit, ostaşii noştri se luptă, după cum străinii înşişi mărturisesc, „ca leii".

Ca leii, adică minunat, cu o vitejie care este dată drept pildă lumii întregi.

Nu odată aţi văzut chiar d. voastră, dragi cititori şi cititoare soldaţi de-ai noştri, având aninată pe piept cea mai mare decoraţie românească: „Virtutea Militară" sau cea mai de frunte decoraţie germană, care se dă vitejilor între viteji: „Crucea de fier".

Primejdiile războiului sunt însă multe şi adeseori ni se umezesc ochii şi ni se strânge inima văzând înapoierea acasă a invalizilor, a celor care şi-au lăsat pe câmpul de luptă o parte din trupul şi din viaţa lor.

Către aceşti invalizi, dragostea părintească a Mareşalului nostru s'a îndreptat, nemărginită din primele clipe ale sfântului nostru război. Ei sunt luptătorii cari au dat ce-au putut să dea — tot ceeace poate să dea un om şi un român,— şi de soarta lor trebuie să ne îngrijim cu toţii, cu iubire frăţească.

In nemărginita-i grijă pentru invalizi, Mareşalul Ion Antonescu a hotărât ridicarea unui măreţ palat, în care aceştia să poată găsi cea mai potrivită îngrijire, doctorii cei mai buni şi putinţa de a-şi găsi, treptat-treptat, locul printre ceilalţi oameni muncitori. Cu un cuvânt, Statul va avea grijă ca toţi invalizii să fie ocrotiţi şi cinstiţi aşa cum jertfa lor pentru ţară le dă dreptul.

O clădire măreaţă se va ridica la Bucureşti şi spre această clădire va trebui să se îndrepte gândul recunoscător al nostru, al tuturora. Dar această clădire trebuie înălţată — şi ea nu poate fi înfăptuită, în aceste vremuri grele, când Statul are pe cap nenumărate greutăţi, decât cu obolul fiecărui român.

Ostaşii cari luptă şi se jertfesc pentru noi, pentru siguranţa avutului şi vieţilor noastre, trebuiesc cinstiţi de noi aşa cum se cuvine. Palatul lor trebuie să fie cea mai frumoasă casă a Neamului, cea mai frumoasă zidire ridicată de sufletul acestui Neam vitejilor săi.

Aşa dar, fiecare va trebui să punem o cărămidă la temelia Palatului Invalizilor. Ni-o cere ţara şi ni-o cer sufletele noastre de români.

Să dăm din toată inima pentru Casa, în care cei mai buni copii ai ţării, întorşi depe front în suferinţă să-şi poată găsi un strop de alinare şi o rază de soare.

Să dăm, căci nouă înşi-ne ne dăm, fraţilor, părinţilor şi copiilor noştri, cari luptă cu atâta bărbăţie pentru liniştea noastră şi pentru mărirea Patriei.

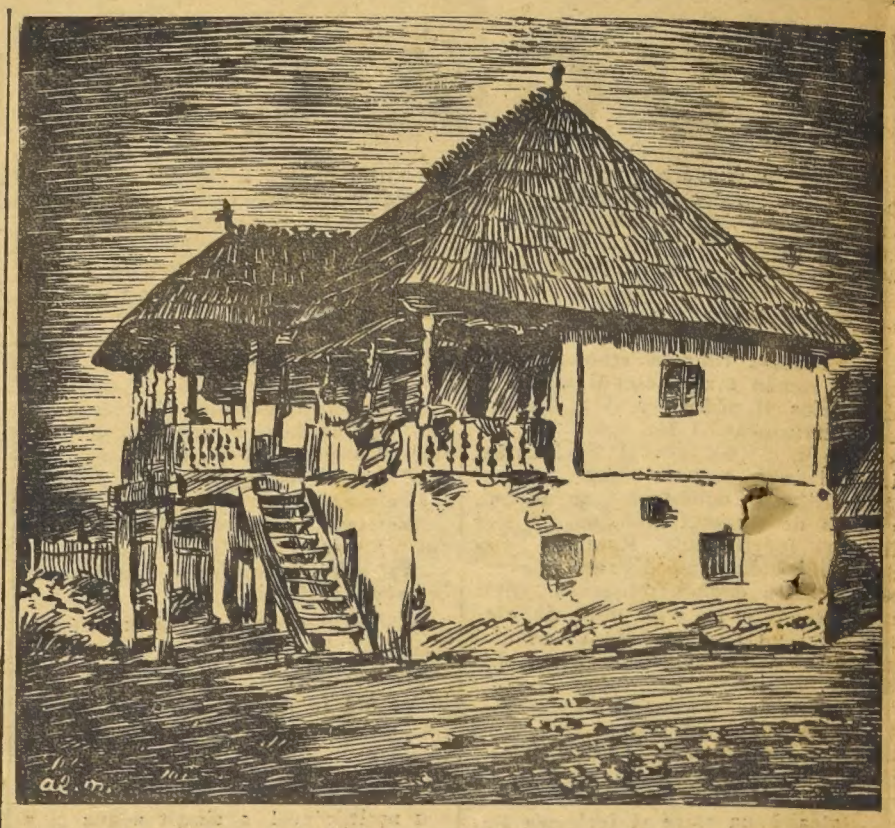

COMORILE NEAMULUI ROMÂNESC

La arhivele statului s'a aranjat o expoziţie, de către şcoala de arhivistică, de sub direcţia d-lui profesor Sacerdoţianu.

In această expoziţie au fost expuse manuscrise vechi, cărţi rare, stampe, hrisoave voevodale, etc. din trecutul neamului nostru. Expoziţia a fost mult vizitată şi cercetată de intelectualitatea bucureşteană.

Chiar d. ministru al culturii naţionale d. prof. I Petrovici a cercetat o cu deosebit interes. Tot ceiace s'a expus, de şcoala de arhivistică, constituie o adevărată comoară a neamului românesc. Prin aceste vestigii ale trecutului, noi ne afirmăm şi mai puternic stăpânirea pe aceste meleaguri ale ţării, atât de râvnită de vecinii hulpani şi hrăpăreţi.

Vrem azi să trăim ca popor liber şi independent, datori suntem cu toţii să strângem şi să colecţionăm, aceste scumpe mărturii ale trecutului?

Nemuritorul profesor N. Iorga spunea cândva într'o conferinţă: „Să nu aruncăm nimic, nici o scrisoare sau act ce posedăm de la strămuni. O simplă scrisoare este de multe ori mai preţioasă decât un act oficial, căci într'însa se oglindesc moravurile unei epoci".

Şi cu adevărat, bătrânii noştri aveau acest bun obiceiu, căci păstrau în fundul lăzilor, scrisori vechi, cărţi rare, documente, etc.

Căminele culturale în programul lor de activitate, trebue să înscrie şi acest deziderat: Cercetarea satelor pentru a se alcătui muzee locale alături de biblioteci. Doamne! câte lucruri preţioase, mărturii ale trecutului îndepărtat s'ar găsi la gospodarii bătrâni ai satelor noastre! Muzeul etnografic al judeţului Arges, din Piteşti posedă în colecţia sa, multe documente şi hrisoave vechi. Judeţul nostru fiind sânul românismului, posedă mai mult ca oricare alt judeţ, atâtea mărturii ale trecului, căci pe pământul acestui judeţ s'au petrecut multe episoade istorice din trecutul de glorie şi de jale al neamului românesc.

Din partea mi, fac un apel călduros către preoţii şi învăţătorii satelor, ca să doneze şi pentru muzeul din Piteşti unde s'au colecţionat de 10 ani multe comori spirituale ale neamului, ceva din documentele şi hrisoavele ce vor găsi pe la sate.

Redăm azi aci un act oficial din 1809, donat subsemnatei de către bătrânul preot I. Brătescu din com. Brădet-Arges, azi decedat, pe care act îl avea preotul dela strămoşii săi din Brătieni-Arges.

In el se oglindeşte modul cum se ocârmuia pe acele vremuri. Deşi ne găsiam încă sub stăpânirea fanarioţilor, totuşi slujbaşii români se purtau blând cu locuitorii. Iată-l în copie după originalul aflat în muzeul din Piteşti:

„Vătaşe al Plaiului Aref!

„Dela Satul Aref mi au făcut a-
„rătare, că având moşie deavalma
„cu Ion Bobeş şi Gh. Verişăi nu-şi
„urmează păştile Stăpânirea, după
„sineturile (actele) ce au la mână,
„după care pricină, cerând a-şi deo-
„sibili stânjenii săi, ca să ştie fie-
„care stăpânirea, drept aceia scrie-
„mi, ca mergând în faţa locului să
„faci cercetare acei moşii, prin oa-
„meni bătrâni şi cu ştiinţă şi prin
„sineturile ce vor fi având şi o parte
„şi alta, alegând stânjenii fiecăruia,
„să pună semne a şti stăpânirea şi
„alina prigonirea odihnindu-i, a nu
„mai veni să ne jeluiască. Iar când
„o parte nu se va odihni, în scris şi
„alege vor veni şi aici înaintea
„noastră".

Mai 10. 1809.
(ss) Indescifrabil

După ce iscăleşte şeful autorităţii, aci indescifrabil, iscălesc câţiva moşneni din satul Brătieni.

Constatăm din acest act, cu ce cuvinte frumoase se adresau slujbaşii: a alina prigonirea, odihnindu-i a nu mai veni, etc.

Să cercetăm necontenit şi să răscolim peste tot ca să ne afirmăm şi mai puternic stăpânirea pe aceste meleaguri

Tatiana Bobancu

CUM STĂM CU RĂZBOIUL

In urma extrem de grelelor pierderi pe care le-au suferit bolşevicii, în oameni şi materiale dealungul întregului front de răsărit, atacurile lor în cursul săptămâni ce s'a scurs au fost mai prudente. Forţele germane şi române au făcut faţă, prin lupte crâncene, presiunii inamice şi au contra-atacat sdrobitor pretutindeni. Mai mult, în cotul Donului, unde bolşevicii nădăjduiseră într'un succes strategic, aliaţii desfăşoară acum energice acţiuni ofensive; ei au câştigat teren, fapt care a dat posibilitate să se scurteze linia frontului.

Incercările disperate ale sovieticilor dea disloca frontul german s'au prăbuşit deasemeni în sectorul Toropeţ-Kalinin; sforţările bolşevice pentru despresurarea Stalingradului au rămas fără efect.

Dealtfel contrazicerile comunicatelor sovietice şi afirmaţiile lor neadevărate oglindesc marea dezamăgire a inamicului, care şi-a văzut şi de data aceasta spulberate toate iluziile.

Alături de forţele germane şi aliate, viteiii nostri ostaşi au înfruntat cu îndârjire pe inamic, contribuind la prăbuşirea atacurilor sale şi la deplina stăpânire a situaţiei strategice.

Trupele germano-române făcând un singur zid, au fost atacate de forţe numeroase inamice sprijinite de o puternică masă de care de luptă.

„Comandanţii, statele majore, unităţile, ofiterii şi ostaşii au luptat îndeplinindu-şi misiunea, cu cel mai mare eroism şi spirit de jertfă", stă scris în comunicatul privitor la inspecţia d-lui ministru al apărării naţionale pe câmpul de operaţiuni.

Aceste rânduri caracterizează luminos situaţia pe frontul de răsărit, dominată de forţele antibolşevice, fapt care este posibil ,atât mulţumită superiorităţii Cumandamentului cât şi sudurii perfecte germano-română".

Intre 20 Noembrie şi 2 Decembrie au fost distruse în sectoarele Don-Volga şi Toropeţ-Kalinin 1433 tancuri sovietice.

In Caucazia, din cauza vremii rele s'au desfăşurat numai lupte locale.

Aviaţia română, alături de cea germană, a fost extrem de activă în Răsărit.

Pe teatrul de război african, situaţia a rămas în linii generale neschimbată, activitatea operativă a fost moderată. Armata 8-a britanică, de sub comanda generalului Montgomery, continuă concentrarea forţelor sale la nord de Agedabia, iar mareşalul Romel, care a primit puternice întăriri e gata pentru orice eventualitate.

In Tunisia continuă luptele între coloanele anglo-americane şi cele germano-italiene. La sud de Mateur, staţie de cale ferată între Tunis şi Bizerta, americanii au suferit o grea înfrângere.

Cu violenţă crescândă, aviaţia ia parte la luptele de pe întregul front african. De o parte şi de alta sunt bombardate, fără întrerupere, liniile de aprovizionare, coloanele şi concentrările de trupe.

O mare bătălie navală s'a dat în apele insulelor Salomon între flotele americană şi japoneză.

MULŢUMIRILE M. S. REGELUI ŞI RECUNOŞTINŢA PATRIEI PENTRU INVINGĂTORII DELA NALCIC

Ordin de zi Nr. 34

După lupte crâncene, duse cu înverşunare între 25 Octombrie şi 3 Noembrie, Divizia 2 Munte puternic sprijinită de forţe aeriene germane, a isbutit să rupă frontul inamic de pe râul Baksan.

A cucerit apoi, prin lupte corp la corp, numeroase localităţi, dârz apărate de trupele sovietice şi a pătruns în oraşul fortificat Naltschik, dela poalele munţilor Caucazului, pe care a pus stăpânire prin lupte grele de stradă.

Continuând cu hotărîre urmărirea spre Ordjonikidze, vitejii ostaşi ai acestei Divizii de Munte au sdrobit ultimele încercări de rezistenţă ale inamicului, aruncându-i resturile înfrânte şi desorganizate în munţi şi capturându-i mii de prizonieri şi un bogat material de război.

Pentru minunatele fapte de arme şi frumoasa victorie a vânătorilor de munte în „Bătălia dela Naltschik", care va rămâne în istoria marilor noastre izbânzi, trimit Generalului Dumitrache, ofiţerilor şi ostaşilor acestei Divizii glorioase, mulţumirile MAJESTAŢII SALE REGELUI şi recunoştinţa PATRIEI şi mă înclin cu adâncă reculegere în faţa eroilor căzuţi în luptă pentru înfrângerea duşmanului nostru de totdeauna.

I. ANTONESCU

Mareşal al României şi Conducătorul Statului
Dat la Bucureşti, la Noembrie 1942

Tipografia Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", Bucureşti Str. Sărindar, 5-7-9 — înmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti.

Tipărită la 4.XII 1942

ANUL II No. 79

„Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 32.526/943".

PREȚUL 3 LEI EXEMPLARUL

DUMINICĂ 4 IULIE 1943

ARGEȘUL

GAZETA SĂPTĂMÂNALĂ DE INFORMARE ȘI INDRUMARE OBȘTEASCĂ

APARE SAPTAMANAL, SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. CRAIOVEI 53 — PITEȘTI || ABONAMENTUL 200 LEI ANUAL — PENTRU AUTORITĂȚI 500

DEPOZIT

FAPTA UNUI ADEVĂRAT ROMÂN

Războiul cheamă întotdeauna la examen sufletele tuturor. Toți fiii Țării au datoria să pună umărul când neamul trece prin încercări grele. Unii luptă în prima linie a frontului, alții trebue să lupte dincoace de tranșee, în țară, prin muncă de fiecare zi.

In ceeace ne privește pe noi, trebue să recunoaștem cu bucurie că din ziua când am slobozit tunul contra bolșevismului, toți românii au fost la datorie. De aceea am și câștigat până acum departe în inima Rusiei comuniste.

Umăr la umăr cu bravii noștri flăcăi de pe câmpul de luptă și încălziți de aceleași năzuinți, românii din țară au dovedit că știu să fie la înălțimea chemării ceasurilor grele de astăzi, fiecare socotindu-se soldat. Au fost atâtea fapte frumoase, cu adevărat românești, în acești doi ani de război, încât istoria nu va găsi mâine pentru ele decât cuvinte de cea mai aleasă prețuire.

De curând, gazetele au vorbit pe larg și deosebit de călduros despre fapta unui alt român, care înțelege să-și servească țara în aceste clipe de cumpănă. Este vorba de d. Ion Ciocârlie, prim-efor și președinte al „Eforiei Ostășești pentru Militari și Invalizi", care a donat acestui așezământ spitalul construit de d-sa în comuna Săftica, jud. Ilfov, în valoare de șasezeci de milioane lei, precum și suma de una sută cincizeci mii lei anual pentru întreținerea acestui spital. Totodată, d. Ion Ciocârlie a mai donat Eforiei Palatului Invalizilor acțiuni și valori [illegible] termina cât mai repede lucrările acestui așezământ de recunoștință națională.

Fapta aceasta îl așează pe d. Ion Ciocârlie în fruntea tuturor donatorilor de până acum, dându-i dreptul la cea mai înaltă și călduroasă prețuire din partea neamului românesc, prețuire care n'a întârziat să se arate prin glasul d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului. Spune așa scrisoarea de mulțumire pe care Mareșalul Conducător a trimis-o acestui mare român:

„Luând cunoștință de noile contribuții oferite de dvs., pentru înfăptuirea scopurilor urmărite de „Eforia Ostășească pentru Militari și Invalizi", vă rog să primiți mulțumirile mele călduroase și încredințarea sentimentelor de aleasă prețuire ce vă păstrez.

Valoarea deosebită a importantelor donații ce faceți acum, — și care adăugite la celelalte [illegible] tea tuturor donatorilor, — [illegible] Societăți cât și persoane fizice — este sporită prin însuflețirea muncă de conducere și în râvna nobilă și înțeleaptă ce-o puneți pentru a împlini cum ceas mai devreme datoria de recunoștință pe care o avem ca Neam și ca Stat față de invalizii Patriei.

Vă rog să primiți, domle prim efor și președinte, asigurarea considerațiunii mele osebite".

Fapta d-lui Ion Ciocârlie se cade a fi cunoscută de toată Țara. Este o faptă mare. Faptă de adevărat român.

Un an dela cucerirea Sevastopolului

La 1 Iulie s'a împlinit un an de când Sevastopolul, unul dintre cele mai mari și mai însemnate orașe bolșevice, a fost cucerit de către trupele româno-germane. Așa dar, un an dela bătălia aceea peste măsură de crâncenă, în care ostașii noștri au dat dovadă de un curaj și de o putere de jertfă rar pomenite de istorie. După luptele pe cât de sângeroase pe atât de încucunate de izbândă, lupte cari au dus la desrobirea Basarabiei și Bucovinei, după cele din Transnistria (Bielaevca, Freudenthal, Vacarjani, Leninthal, Kagarlyk, Dalnic, Odesa), biruința dela Sevastopol venea să arate lumii întregi că iureșul românesc deslănțuit pentru nimicirea bolșevismului nu-l va mai putea opri nimeni și nimic. După cum, de altfel, s'a și dovedit.

La Sevastopol, armata noastră a scris pagini de glorie fără pereche. Cot la cot cu vitleza armată germană, încălziți de aceleași sfinte năzuinți, ostașii români au smuls, prin încleștări grele, cel mai puternic port în care bolșevicii își puseseră toată nădejdea pentru a ține piept atacului româno-german. Își dădeau bine seama că odată cucerită această fortăreață, drumul rămâne deschis și aproape cu neputință de întărit un nou front care să oprească marșul trupelor noastre. Și de ceeace s'au temut n'au scăpat.

Sevastopolul a căzut. Trebuia să cadă. Soldații români au luptat ca niște adevărați arhangheli. Oricâte împrospătări de oameni și material au adus bolșevicii, oricâ de amenințătoare tunau ordinele comandamentului sovietic, în cele din urmă toate s'au dovedit zadarnice.

La cucerirea Sevastopolului românii și-au dat cu prisosință prinosul lor de sânge și vitejie. Feldmareșalul german von Manstein, comandantul armatelor româno-germane din acel sector de bătălie, scria aceste grăitoare rânduri, la 1 Iulie 1942, în raportul adresat Mareșalului Ion Antonescu:

„Diviziile române pe care am avut onoarea să le conduc aci, și-au îndeplinit întreaga datorie și prin cucerirea Balaclavei au adăugat noui frunze de lauri la cununa lor de glorie. A contribuit esențial la succes, cucerirea înălțimilor principale din jurul bastionului 2 situat într'un teren păduros extrem de greu de atacat, precum și a înălțimilor Sapun, efectuate de diviziile române. O altă divizie română a pătruns împreună cu marile unități germane în Sevastopol. Mă gândesc cu profund respect la jertfele diviziilor din corpul de munte român, aduse pentru victoria comună din Crimeea".

Bătălia dela Sevastopol va rămâne deapururi una dintre cele mai luminoase culmi ale vitejiei [illegible]

Un stegar al românismului: Mitropolitul Șaguna

S'au împlinit șeaptezeci de ani de când în fapt de seară, după vecernie, încetară pentru totdeauna suferințele grele, care îl chinuiau de câțiva ani pe cârmaciul bisericei strămoșești a Ardealului, mitropolitul Andrei baron de Șaguna. El trecea la veșnicie, după o viață închinată, fără preget, ridicării și apărării bisericii, ca și a neamului său greu obidit.

Marele păstor sufletesc, de al cărui nume este legată perioada renașterii politice a poporului român din Ardeal, statornicirea autonomiei bisericii ortodoxe de peste munți și rodnica operă de culturalizare a maselor populare, pe care a inițiat-o și susținut-o, rămâne una din figurile cele mai mărețe ale românilor de pretutindeni, o splendidă figură a românismului.

„Învățătura bisericească și profană; cultură vastă, câștigată în atâția ani lungi de călugărie harnică și trează; spirit de jertfă, din care au răsărit, spre binele neamului și bisericii noastre, roade atât de îmbelșugate; fapte și îndrumări culturale de-o epocală importanță, și idei înaintate, cum la puțini dintre contimporani se vor găsi—toate într'o armonioasă îmbrățișare, constituesc individualitatea lui Șaguna. Ar fi o lacună dacă am lăsa neamintită și o altă calitate însemnată lui: destoinicia de diplomat și „om politic din creștet până în tălpi" (M. Eminescu), cum nu știm să mai fi fost vreunul printre căpeteniile bisericești".

....Pe Șaguna prudența sa politică, simțul practic și tactul diplomatic extraordinar de fin l-au dus — chiar și în împrejurări cu totul protivnice — din izbândă în izbândă, făcându-i cu putință, să stoarcă, oricărui prilej tot folosul, ce ni-l putea da". (Prof. dr. I. Lupaș).

Născut la 20 Decembrie 1808, în orașul Mișcoț (Ungaria), din părinți români macedoneni, Andrei Șaguna primise la botez numele de Anastasie. Susținut de bogatul său unchiu Anastasie Grabovski, un înflăcărat naționalist, el a studiat mai întâi filosofia și dreptul; apoi, împins de vocație, învață teologia la Vârșeț și se consacră bisericii. La 1 Noembrie 1833 intră în tagma monahală, când i s'a dat și numele de Andreiu. Diacon, arhidiacon, arhimandrit stareț, vicar general al eparhiei ortodoxe a Transilvaniei, episcop al acestei eparhii, el va urca toate treptele demnităților bisericești, până la cea mai de sus: Arhiepiscop și Mitropolit al Românilor din Transilvania și Ungaria (1864), — cel dintâi păstor al acestei Mitropolii, care își datorește independența, organizarea și îndrumarea spre strălucire, strădaniilor nebiruite, energiei și înțelepciunei marelui Arhiereu.

Dar, activitatea lui nu se va desfășura plină de rod numai pe tărâm bisericesc. Ea va fi multiplă și sub toate aspectele, impunătoare. Palizările sale culturale și politicealături de cele bisericești, dibăci sa diplomatică, munca sa intensă de cărturar și răspânditor de civilizație, nobile sforțări puse toate în slujba ridicării poporului să, îl vor așeza în fruntea celor mai de seamă reprezentanți ai națiuii române, binecuvântându-i-se amintirea dealungul vremii.

Mitropolitul Șaguna a prezidat adunarea de pe Câmpia Libertății dela Blaj (3/15 Mai 1848), a fost întâiul președinte al Asociației transilvănene pentru cultura și învățătura poporului român, a dat o nouă așezare bisericii prin „Statutul organic", a înființat ziarul „Telegraful român", și tipografia arhidiecezană, a scris numeroase studii bisericești, a tradus Biblia, a fost membru onorar al Academiei Române (1871).

Inmormântarea s'a făcut la Rășinari, fără pompă, fără discursuri, ci doar în „cântări line", așa cum ceruse prin testament, marele vlădică.

El a lăsat o avere de peste un milion lei — sumă considerabilă în 1873 — ca să slujească pentru mai departele progres al bisericii și culturii românești, ca să fie folosită pentru a ține mereu trează conștiința națională a românilor pe cari i-a păstorit.

PROBLEME PEDAGOGICE

Noua metodă de predare la cursul primar superior

VI. O lecție model

Rezumând cele expuse în capitolul anterior, problema sau actualitatea practică va fi tratată după un plan precis. Acest plan cuprinde trei faze:

I. Fixarea lucrării;
II. Discuția;
III. Aplicările.

Faza Ia (Fixarea lucrării) are cinci momente:

1) Stabilirea diverselor aspecte ale activității;

2) Împărțirea elevilor în atâtea echipe câte aspecte are activitatea;

3) Repartizarea documentelor de informații, precum și fixarea planului de lucru al fiecărei echipe;

5) Stabilirea zilei și orei când va începe discuția.

Faza IIa (Discuția) se desfășoară în patru momente:

1) Discuția pe echipe a informațiilor culese de elevi și alcătuirea referatului echipei;

2) Discuția generală a referatelor echipelor, de către întreaga clasă, sub conducerea învățătorului.

3) Stabilirea concluziilor;

4) Consemnarea concluziilor în caete sub formă de compuneri libere.

Faza IIIa (Aplicările), are la rândul său două momente:

1) Aplicările teoretice: probleme, planuri, devize, experiențe, etc. în legătură cu activitatea respectivă;

2) Aplicările practice: înființări în școală, în anexele școlare, în gospodăriile elevilor, în sat.

Este dela sine înțeles că acest plan nu trebue respectat „ad litteram" la toate problemele ce vor fi tratate. El poate suferi unele modificări, potrivit caracterului special al anumitor lecțiuni. De altfel ne amintim că și la lecțiile teoretice, tratate după metoda herbartiană, unele subiecte nu pot fi trecute prin toate cele cinci „trepte formale". Învățătorul are libertate deplină. Bunul simț îi va indica adaptările ce trebuesc aduse planului la fiecare problemă de tratat, fiindcă — prin planul expus — nu se urmărește încorsetarea tuturor lecțiilor în aceiași calapod, ci numai fixarea jalonelor care indică mersul normal al activității.

Pentru a lămuri printr'o concretizare eventualele nedumeriri, expunem mai jos schița planului de predare al problemei „Ingrijirea vitelor de muncă" fixată în frunțea programului de lucru pe luna Martie (vezi capitolul IV).

Schiță de plan

Subiectul: „Ingrijirea vitelor de muncă"

I. FIXAREA LUCRARII

1. In cadrul unei convorbiri familiare discutăm cu elevii despre sosirea primăverii, apropiata începere a muncilor agricole și ajutorul prețios pe care îl dau omului vitele de muncă bine îngrijite. Evidențiem totodată necesitatea de a studia „Ingrijirea acestor vite de muncă". Continuând discuția, stabilim printr'o serie de întrebări următoarele aspecte ale problemei: a) Grajdul vitelor. b) Hrana vitelor. c) Sănătatea vitelor.

2. Elevii se împart în trei echipe după procedeul expus în capitolul V.

3. Fixăm apoi data când fiecare din cele trei echipe va prezenta cele constatări, precum și ordinea în care vor vorbi. Este potrivit ca echipele să studieze „Grajdul vitelor" băeții, iar echipa de fete să studieze „Hrana", iar ultimul aspect: „Sănătatea vitelor" — ultimul — echipa mixtă.

4. Repartizăm documentele de informații de care vor avea nevoie. Echipa I va vizita grajdul model al sătenilor. Apoi va studia colecția revistelor „Drumul nou" și „Ogorul românesc". Echipa II va vizita gospodăria sătenilor. Ne observând felul cum sunt hrănite vitele și va studia, în manualul de Agricultură din biblioteca clasei, capitolul „Fânețe naturale și artificiale". Echipa III va merge împreună cu echipa II, asistând la tăierea și pregătirea vitelor și va studia broșura „Ingrijirea vitelor" și manualul de Zootehnie de Popovici-Lupu.

In acelaș timp, elevii tuturor echipelor vor fi îndrumați să culeagă informații dela părinți, frați mai mari, rude, etc. în legătură cu aspectul care îi interesează.

5. Se hotărăște ca discuția să înceapă a doua zi, la orele 2 după masă.

II. DISCUȚIA

1. Echipele se întrunesc separat sub conducerea șefilor respectivi. Se citesc, se discută și se complectează informațiile culese de fiecare echipier, alcătuindu-se referatul echipei. Invățătorul trece dela o echipă la alta, dând îndrumări.

2. Se întrunesc toate echipele sub conducerea învățătorului. Incepe discuția generală. Se citesc referatele echipelor, pe rând. După citirea fiecărui referat se discută, cu colaborarea activă, a tuturor echipelor, toate chestiunile ce trebuiau cercetate în cadrul aspectelor stabilite. Astfel, după citirea referatului echipei I, discutăm cu elevii: cum trebue păstrată curățenia grajdului, cum trebue așezat grajdul, ce dimensiuni poate să aibă, din ce material este bine să-l construim, cu ce îl acoperim, cum va fi aranjat în interior pardoseala, pereții, tavanul, ferestrele, ieslea, grătarul, bocșa pentru vițel, etc.), cum trebue păstrată curățenia grajdului, etc.

La referatul echipei II vom discuta: de câte feluri sunt nutreturile, care sunt cele naturale și care cele artificiale, fânul și păstrarea lui, otava, iarba, trifoiul, lucerna, borceagul, porumbul de nutret, orzul, văzul, sărurile minerale (sarea, făina de oase, făina de var), adăpatul, modalitatea hrănirii diferitelor feluri de vite, etc.

3. Elevii vor fi îndrumați să aplice — fiecare în gospodăria părinților săi — toate cunoștințele căștigate în legătură cu „ingrijirea vitelor".

(Va urma)

Dem. Motoc
Subinspector școlar

SFATURI CĂTRE SĂTENI

Pentru a folosi cât mai bine o recoltă bogată, gospodarul trebue să-și ia măsuri din timp pentru o bună depozitare, și apoi pentru o consumare economică, în scopul de a transforma produsele ieftene ale pământului, în altele mult mai bănoase și mai prețuite.

Pentru prăduselе uscate, cereale, semințe, trebuesc reparate sau aranjate magaziile care desigur stau goale acum.

Mai greu este pentru produsele rădăcinoase și zemoase, pentru a căror păstrare trebue pivniță, sau cel puțin un bordeiu destul de mare, pe care trebue să căutăm timp potrivit să-l facem în timpul verii. E drept că se pot păstra rădăcinoasele și în grămadă sau în șiloz, acoperit cu pae și pământ. Acest mijloc însă va rămânea numai pentru cazul că nu putem face pivniță sau bordeiu, căci în șiloz se strică prin putrezire o cantitate mult mai mare de rădăcinoase; iar cele ce nu putrezesc pierd mai mult de jumătate din substanțele nutritive.

Păstrarea cea mai bună a rădăcinoaselor, și tuberculelor, cum sunt: cartofii morcovii, sfecla, ceapa, prazul, napii, gulile sau topinamburii, napii, țelina, pătrunjelul și altele, se păstrează cel mai bine în beciu în lăzi în nisip uscat, ce trebue să nu aducem niciodată în timpul neavând beciu, își vând toamna pe prețuri mici produsele rădăcinoase, pe care ar trebui să le păstreze până la recolta nouă.

De aceia trebue să dăm aci câteva date relativ la improvizarea unui bordeiu, pentru păstrarea rădăcinoaselor, ca să nu credeă gospodarul că este o lucrare imposibilă.

Un gospodar mijlociu, cu 3-4 ha. teren, usor poate avea între semănăturile lui o recoltă de 4-5 vagoane de rădăcinoase sau dovlecei, pentru păstrat la bordeiu pe iarnă.

Pentru 5 vagoane rădăcinoase, trebue un beciu de 100 metri cubi. Se sapă o groapă de 17 m. lungime de 2 adâncime, și 2,50 m. lărgime. La suprafață în pământ moale un om sapă 10 metri cubi pe zi, la 1 m. adâncime. La 2 m. adâncime sapă numai 5 m. c. pentrucă pământul trebue aruncat de două ori. In orice caz săpătura se poate executa în 15 zile de lucru. Alte 5 zile sunt necesare pentru acoperit. Se vor pune stâlpi de salcâm sau de stejar, spoiți cu catran și peste catran cu var și ciment, spre a înăbuși mirosul de catran.

Stâlpii se pun la 1 m. distanță și se aranjează pe trei rânduri: pe mijloc un rând și pe margini, în scobituri în pereți câte un rând. Rândul din mijloc cu 50 cm. mai înalt decât cele de pe margini. Stâlpii se leagă cu câte o grindă din aceleș material. Pe aceste grinzi se pun lemne în curmezis în formă de căpriori, la 50 cm. distanță, peste cari se pune stuf și pământ și ciment.

Peste leațuri se poate pune trestie, coceni de mături, sau cel mai economic este a se pune tulpini de gaolian, bine uscate, semănat și crescut ca și măturiile, des, spre a rămâne subțire și lung. Sămânța se poate cere la semințerii sau la Camera agricolă și se poate semăna în Maiu și Iunie. Crește peste 3 m. înălțime, și tulpinile îi sunt silicioase casi la trestie. Peste o pătură de 20 cm. de acoperiș de trestie sau mături se dă pământ 30 cm. cât mai uscat, care iarna ține de cald. Peste acoperișul de pământ mai facem un șopron de mături sau trestie, spre a se păstra uscat acoperișul de pământ. Imprejurul bordeiului se face un canal pentru scurgerea apei de ploi. Dacă se vor păstra pereții uscați bordeiul va dura mulți ani. Dupăce însă gospodarul va căpăta mijloace destule, va zidi și tencui groapa bordeiului. Pentru 2-3 săptămâni de ger mare, iarna se va face foc în o sobă din mijlocul bordeiului.

Numai prin mijlocul pivniții se pot păstra de pe an pe an alimentele luate în mare cantitate, datorită cărora se pot spori foarte mult numărul animalelor mici: porci, iepuri de casă, oi, paseri, ale căror produse vor folosi de zeci de ori mai mult gospodarului, decât dacă ar vinde rădăcinoasele în stare brută.

CARȚI NOUI

APA CEA VIE

(FRAGMENTE EVANGHELICE)
de
Alexandru Lascarov Moldovanu
Editată de Casa Școalelor
în 234 pagini.

Cine nu cunoaște din scris și grăire la radio pe Domnul Al. Lascarov Moldovanu autorul „Tătunu", „Mamina", „Scrisori de pe front" și alte prea frumoase lucrări de cea mai înaltă ținută morală și națională... Și câți din cei care l-ați văzut cuvântând nu v'ați simțit întreaga ființă vibrând de căldura si adevărul fierbinte ce izvorăște din sufletul Domnului Lascarov!...

Iată că curând a scos la lumină o nouă carte „Apa cea Vie" care cuprinde 50 de predici țesute în jurul a 50 de fragmente din Sfânta Evanghelie. Găsim în această minunată carte o întreagă lume de „gânduri și simțiri" o deslănțuire de „frumuseți și învățături evanghelice".

A încerca să vorbesc mai mult despre ea ar fi o gresală: pentrucă nu cu vorbe se poate caracteriza, ci cu sufletul și cu gustul și cu inima s'o simți.

I. V.

Răniții români din Germania

Cu prilejul călătoriei de acum câteva zile în Germania, mai mulți ziariști de ai noștri au vizitat spitalele din Viena în care se află, bine îngrijiți, ostașii români răniți.

Cu acest prilej șeful grupului de ziariști a cetit o scrisoare a d-lui profesor Mihai A. Antonescu, vicepreședintele Consiliului de miniștri, adresată bravilor noștri răniți din spitalele din Viena. Prin glasul primului sfetnic al Mareșalului Ion Antonescu, țara a trimis viteilor ei loviți de gloanțele dușmane cuvânt de îmbărbătare, de dragoste fierbinte și prețuire fără pereche.

„Folosesc plecarea la Viena a ziariștilor, cari insuflețesc cu scrisul lor zilnic crezul național și dreapta noastră luptă — a spus, între altele, d. prof. Mihai A. Antonescu — ca să vă arăt toată recunoștința noastră a tuturor, pentru că prin lupta voastră Neamul si-a recâștigat dreptul de a vorbi cu mândrie de soarta românească și de misiunea noastră izbăvitoare în răsăritul tuturor încercărilor europene.

Alături de ostașii germani, jăgăr care vă găsiți astăzi, legați ca pe câmpul de luptă, pe patul tămăduirii, voi ați dus o luptă pentru gra-

Prin lupta și numai prin încercările și suferințele voastre, voi ați ferit Neamul de suferințe și mai mari.

Aș voi ca, acolo departe, să simțiți o mână de frate, care vă mângâie, puntea voastră de viteji în ceasurile suferinței celei mai grele, pentru ca apoi să vă strângă bărbătește mâna voastră cu care ați purtat armele vitejiei pentru gloria românească".

Cuvintele d-lui Vicepreședinte al Consiliului de miniștri au găsit un puternic ecou în sufletele răniților, cari, deși departe de țară, simt într'una alături de ei grija și recunoștința țării pentru care și-au vărsat sângele în luptă cu bolșevismul.

Răniții au avut în acele clipe ochii înlăcrămați de bucurie, de gândul luminos care îi se aduce din țară pe patul lor de suferință. Și au mulțumit cu toată căldura inimilor de viteji, prin glasul căpitanului invalid Nicolau, care a mărturisit credința lor față de M. S. Regele României și Mareșalul Conducător precum și față de primul ministru și toți cei ce se gândesc la ei cu drag, făcând în acelaș timp legământ că după ce se vor însănătoși, vor căuta să-și servească țara cu luptă astăzi pentru dreptate și împlinirea năzuințelor sfinte.

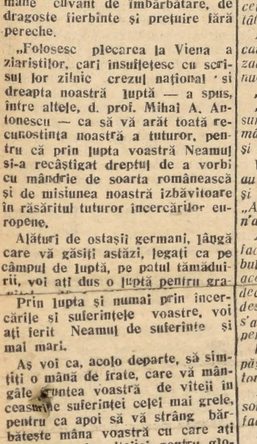

Dumineca IV după Rusalii

Mântuitorul venise în Capernaum, cetatea primitoare și martoră a atâtor minuni.

Aici este întâmpinat de un sutaș care îi zice: „Doamne, robul meu zace în casă slăbănog și se chinuește cumplit".

„Am să viu să-l tămăduesc."

„Doamne, a răspuns sutașul, nu sunt vrednic să intru sub acoperământul meu, ci zi numai un cuvânt și robul meu va fi tămăduit."

Vorbele acestea rostite de sutaș, au mișcat adânc pe Iisus, s'a mirat și a zis către cei ce îl însoțeau: „Adevărat vă spun că nici în Israil n'am găsit o credință așa de mare".

Apoi a zis sutașului: „Du-te și facă-ți-se după credința ta." Și robul lui s'a tămăduit chiar în ceasul acela.

Apoi, decărui robului unui sutaș spre a desbrinde din împrejurarea în care s'a săvârșit, cuvânt de învățătură, pentru folosul nostru sufletesc.

Iată asa dar pe un sutaș, pe un păgân, care se apropie de Mântuitorul

Auzise negreșit și el despre acest sol al cerului care răspândea binefaceri ori unde își purta pasii.

Și din clipa în care a auzit, a crezut în El. Așa se explică dacă acum când avea o nevoe, îl caută și i-se adresează ca unui puternic ar împlini cererea.

La prima vedere Mântuitorul îi pătrunde în suflet și află în el comoară de credință. Iată deci nici nu se așteaptă rugat, ci răspunde fără zăbavă: „am să viu să-l tămăduesc"

Credința sutașului este asișderi firului electric care aduce dela uzină, lumina.

Credința lui, mărturisită nu în vorbe, ci în fapte, a atras din partea lui Dumnezeu vindecarea slugei sale.

Datorită acestei credințe în Dumnezeu, sufletul sutașului era imposibilitat să cu alte virtuți, cu alte flori cari nu se veștejesc niciodată.

Ne vom opri o clipă să privim și să admirăm bunătatea lui.

Care stăpân, într'adevăr poartă atâta grijă de sluga sa, ca atunci când se bolnăvește, să nu-și afle odihnă, până când nu o lecuește?

Care stăpân nu-și privește sluga ca pe o unealtă de muncă, fată de care nu are nicio altă îndatorire.

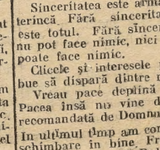

iar când se uzează, o aruncă ca pe un lucru netrebnic?

Câte slugi nu duc lipsă de pâine și de haină într'o casă îmbelșugată, dar cu stăpâni tirani și sgârciți?

Și cazuri de acestea s'ar putea înșira oricâte. Dar după se arată lipsă de purtare de grijă în cele ale sufletului?

Câți stăpâni se pleacă cu grije înțelegătoare spre slugi, să le aprobie de Dumnezeu?

Câte stăpâne au îngenunchiat înaintea Sfântului altar alături de slugile lor?

Câte stăpâne au rămas acasă în dimineți de sărbători să facă ele treburile casei, dând servitoarei putința să meargă și ea la biserică.

Câte stăpâne vor fi spunând servitoarei atunci când o primește în serviciu că o lasă Duminecа la biserică, măcar așa cum îi spun că o lasă să meargă la plimbare.

Dar ce să mai întrebăm noi de aceasta, când sunt stăpâni și stăpâne care împing spre păcat — fie direct, fie indirect, pe slugile lor.

Și toate acestea numai din pricină că lor însiși le lipsește credința în Dumnezeu și lipsindu-le credința le lipsește și iubirea de aproapele.

O altă floare care înflorește sufletul sutașului, era smerenia lui, umilința lui.

Desi un om bogat, fiindca din o

Mântuitorul.

„Doamne, nă sunt vrednic să intri sub acoperământul meu, ci zi numai un cuvânt și robul meu va fi tămăduit".

In cunoașterea depărtării dintre Iisus și el un om păcătos, aflăm o nouă mărturisire de credința și dumnezeirea Lui.

Iisus este stăpân al întregei firi. El poate cu un cuvânt numai, să porunceasca boalei să înceteze.

Iubile cetitor, rămâie pentru noi acest adevăr vecinic:

Credința în Dumnezeu din care izvorăște iubirea de aproapele, va închide multe răni, va vindeca multe boale și dureri multe, ori nesfârșite bucurii se vor înlocuire.

In veacul nostru de necredință, se găsesc totuși suflete în care credința încă mai stărue și ea va da puteri celor ce o au să încredinteze prin fapta lor și să-i facă a crede și pe acei cari azi se îndoesc.

ADUNAREA GENERALĂ A SOCIETAȚII „FRĂȚIA"

Miercuri, 30 Iunie 1943, Societatea cultural filantropică „Frăția" a Ciurului din Eparhia Argeșului și-a ținut adunarea generală anuală, la care a participat o bună parte din preoțimea județului Argeș și Olt.

Adunarea s'a început prin slujba Sfintei Liturghii la Biserica Catedrală „Sf Gheorghe", unde s'a făcut și parastasul pentru pomenirea membrilor decedați ai Soc. „Frăția".

Predica zilei a rostit-o Părintele Cornelin Bonescu, care a impresionat prin seriozitatea temei alese și prin tratarea plină de adâncime.

Slujba s'a desfășurat în prezența P. S. Episcop Emilian al Argeșului, președintele de onoare al Soc. „Frăția".

După slujbă, preoțimea s'a adunat în str. Brătianu, 17, la sediul Societății, unde s'a ținut ședința adunării, de față fiind și P. S. Emilian al Argeșului.

Părintele Președinte, P. C. Ieonom Marin D. Preotescu, a făcut cuvenita dare de seamă asupra activității Soc. „Frăția" pe anul 1942, arătând realizările și morale și materiale pe acest an.

Luând cuvântul, *P. S. Episcop Emilian* a făcut o seamă de juste observații și a dat graiu public unor răspicate gânduri.

„Reprezentăm frontul spiritual intern. Trebue să facem dovada prin fapte că suntem uniți și disciplinați. O singură greșeală trebue să se*

Dorese din tot sufletul să trăim în pace. Societatea „Frăția" să-și menție numele atât prin frățietatea din cuprinsul ei, cât și prin normale raporturi cu Episcopia. Doresc colaborare onestă, bazată pe desăvârșită sinceritate de ambele părți. Aceasta este lupta mea. Fără interese de rând și fără ascunzișuri, întind mâna ocrotitoare și prietenească Soc. „Frăția", ființa căreia așteptă nelimitat sprijin spiritual în munca de creere a unei atmosfere în Eparhie.

Resping cu hotărâre orice influențe nefaste și mă sbat să asigur dreptul oricui înăuntrul legilor și regulamentelor în vigoare.

Vreau să fiu legalist.

Vreau să fiu sincer.

Sinceritatea este arma cea mai puternică. Fără sinceritate, zadarnic este totul. Fără sinceritate, nici eu nu pot face nimic, nici preoțimea nu poate face nimic.

Clicele și interesele personale trebue să dispară dintre noi.

Vreau pace deplină în Eparhie. Pacea însă nu vine decât pe calea recomandată de Domnul Hristos.

In ultimul timp am constatat o mare schimbare în bine. Frământările ce au început să dispară. Duh de înțelegere dreaptă suflă în Eparhie. Lucrurile s'au aplanat și se vor aplana definitiv și pentru totdeauna.

Recomand, deci, Societății „Frăția" nu invrăjbiri sterile, care-i pot aduce desființarea, ci pacea deplină și rod bogat în treburile cultural-filantropice, care-i arată rostul și care-i*

a fost permanent sădințată în

plauzele unanime ale preoțimii, care a înțeles sensul vorbirii și frumusețea gândurilor exprimate.

A mai luat cuvântul și Părintele Gh. Popescu-Brosteni care, în aprobarea preoțimii, a spus că toemai această mână ocrotitoare și această pace a dorit și dorește preoțimea Eparhiei Argeșului.

S'a citit apoi contul de gestiune pe 1942 de Părintele Ioan Th. Vișinescu, care a obținut aprobarea unanimă a preoțimii.

Părintele Președinte Ieonom Marin D. Preotescu a dat celfire bugetului pe 1944 pe preoțimea l-a aprobat fără nici o modificare.

Astfel s'au desfășurat lucrările adunării generale a Soc. „Frăția", care a fost oeaziunea unei dorite limpeziri de gânduri și altfeldul. Era absolută nevoe de această limpezire.

Preoțimea — această ostire spirituală — trebue să fie model de organizatie profesională, respirând întru totul duhul vremii ce trăim.

Ordinea și disciplina sunt mediul moral în care poate spori prestigiul Bisericii. Ascultarea de o singură comandă — comanda Stăpânului și a Arhiereului pe care-l pomenește la Sfânta Liturghie — este condițiunea existenței în Stat a Bisericii dominante. O cetate cade prin desbinarea din sânul ei.

Adunarea Soc. „Frăția" din 30 Iunie 1943 a fost prilej fericit de înodare tot mai puternică a legăturilor ce trebue să fie între Preoțime

Verias

Fiți cu băgare de seamă

Din cuprinsul țării am primit săptămâna trecută două vești cari ne-au umplut de revoltă.

Doi săteni, — unul din Basarabia și altul din Moldova, — mergând pe drum, au găsit niște obiecte scumpe, cari păreau a fi pierdute de cineva, care trecuse mai înainte pe aceeași cale. Și cum este omul strângător din fire, și bucuros de noroc, sătenii noștri s'au aplecat repede ca să nu fie văzuți de ochi streini, au ridicat obiectele găsite, și plini de bucurie, au început să le cerceteze cu luare aminte. Erau niște stilouri, adică tocuri lucrate din material prețios, cu peniță de aur și cu rezervor de cerneală înlăuntrul lor.

Până aci, nimic deosebit. Dar, în momentul când cei doi săteni au început să desfacă obiectele găsite acestea au făcut explozie în mâinile lor, rănindu-i greu. Căci, vedeți dv., tocurile în loc să fie pline cu cerneală, erau umplute cu materie explosibilă. Ele fuseseră lăsate în drum de avioanele dușmanului sau de spioni [illegible]

Orice ar urmări însă dușmanii noștri prin săvârșirea acestor fapte barbare, noi avem datoria de a fi cu ochii în patu. Acum le cunoaștem mijloacele de luptă și ne putem feri cu ușurință de cursa lor. Deaceea, sătuim sătenii să nu se lase ademeniți de obiectele pe care le găsesc întâmplător în cale, oricât de prețioase ar părea acestea. Avioanele inamice, în shorul lor deasupra pământului românesc, pot arunca creioane, tocuri, lucrări, scăpărători, bricege și numeroase alte obiecte lucrate din materie explosivă, cari pot pricinui rănirea sau chiar moartea celor cari le culeg de pe câmp și încearcă a se folosi de ele. De asemenea, părinții au datoria să învețe pe copii a se feri de orice obiect găsit pe câmp sau pe stradă. Și toți la olaltă sunt obligați să înștiințeze locul unde au descoperit astfel de capcane dușmane și să vestească postul de jandarmi sau poliția, spre a le ridica și cerceta.

Pățania celor doi săteni de care am pomenit mai sus, să fie tuturor spre învățătură.

Preotul Ioan Druțu

CÂND INCEPE IMBĂTRÂNIREA?

Am tot auzit spunându-se că îmbătrânirea ar începe odată cu albirea părului, fie în parte, fie în întregime. O fi un semn acesta, ar nu este singurul semn adevărat. Aruncaţi-vă ochii împrejur şi de grabă veţi întâlni oameni cu părul negru ca pana corbului, dar focoşi îmbătrâniţi, şi oameni cu părul alb ca zăpada, dar plini de tinerească înţelepciune.

Am tot auzit spunându-se că îmbătrânirea ar începe odată cu albirea dinţilor şi cu slăbirea vederii. O fi şi acesta un semn, dar nu pentru toţi şi nu întru totul adevărat. Uitaţi-vă de jur împrejur veţi găsi oameni cu dinţi ca argeanul şi cu vederea ca de vultur, deşi anchilozaţi în nelucrare

Am tot auzit spunându-se că îmbătrânirea ar începe odată cu căderea dinţilor şi cu slăbirea vederii. O fi şi acesta un semn, dar nu pentru toţi şi nu întru totul adevărat. Uitaţi-vă de jur împrejur veţi găsi oameni cu dinţi ca argeanul şi cu vederea ca de vultur, deşi anchilozaţi în nelucrare

mai abitir decât mosneghii uitaţi de vreme, şi oameni în vârstă cu dinţi de împrumut şi cu înaintaşii la ochi (deci cu vedere slabă sau fără vedere), cari totuşi scrutează depărtările cu nimicnicirea lor ageruime.

Am tot auzit spunându-se că îmbătrânirea ar începe odată cu înmulţirea încreţiturilor de pe frunte şi obraz. O fi şi asta un semn, dar nu este singurul semn adevărat. Aruncaţi-vă ochii împrejur şi fără zăbavă veţi vedea oameni cu obrazul neted cum e catifeaua, dar moleşiţi ca octogenarii, şi oameni cu obrazul plin de adânci încreţituri, dar scăpărând de vioiciunea ce le joacă în toată fiinţa lor.

Atunci, când începe îmbătrânirea ? Mult mai de vreme de cum se pare unora, mult mai târziu decât se pare multora. Îmbătrânirea nu voiu raporta-o nici decum la trup — cu toate că trupul nu poate fi ignorat, când e vorba de îmbătrânire — ci exclusiv la suflet, întrucât de-aci isvorăşte permanenta primăvară a vieţii, dacă vrea cineva să înţeleagă, şi tot de aci vine şi îmbătrânirea de timpuriu, dacă sufletul, în cerinţele lui înalte, este nebăgat în seamă, ca şi când n'ar exista.

Când vei simţi năvălind în tine amurgul gândurilor frumoase, pe care zădărâtă cu drag le legănai în închipuirea ta curată şi pentru care te înflăcărai negrăit de mult, bagă de seamă că te paşte îmbătrânirea, chiar dacă simţi clocotind în tine belşugul de energie fizică.

Când plimbându-ţi privirea peste capul înstelat al unei nopţi de vară sau peste zarea aurită de soare când răsare, sau peste norii împărăteşte învestmântaţi de-a-celaş soare când apune, când, deci, nu vei mai simţi răsunând în tine glasuri ce vin dintr'altă lume, ci vei rămâne rece ca sloiul de ghiaţă, bagă de seamă că te paşte îmbătrânirea, chiar dacă ai ochi de vultur şi mers de căprioară.

Când stând de vorbă cu un om superior, din al cărui suflet ai putea culege mărgăritare, cu care să-ţi găteşti inima şi viaţa ta, te vei simţi — încă dela începuţ — cuprins de plictiseală şi desgust, bagă de seamă că păşeşti grăbit spre îmbătrânirea duhului, care însemnează moarte timpurie.

Când tu, citind o carte aleasă — cât mai aleasă — carte în care cineva şi-a turnat cea mai curată simţire peste cele mai alese flori ale gândului său, te vei simţi obosit dela primele pagini şi incapabil de a te entuziasma pentru un gând frumos, pentru o problemă de înaltă cugetare, pentru ceva ales, curat, spiritual, atunci bagă de seamă că te afli pe pragul îmbătrânirii, oricâte svâcniri de viaţă animală ai simţi în trupul tău.

Când indoielile de tot felul s'or năpusti peste bietul tău suflet, ca bufniţele peste casa pustie, iar tu nu vei mai putea găsi puteri morale în tine, da a te smulge din capcana acestor indoieli, dându-te învins dela primul atac, află c'ai intrat pe calea îmbătrânirii, chiar dacă extractul de nastere te-arată având numai vârsta de 20 ani.

Când vei simţi c'a murit în tine visul care-ţi dădea aripi altădată şi-ţi dădea puteri de-a dărâma munţi de obstacole, de-a întinde punţi de lumină peste prăpăstii imense şi poduri de nădejde peste adâncuri de oceane, află că nu mai eşti decât ţărână mişcătoare, iar îmbătrânirea îşi cântă melodia tristă la fereastra casei tale, îmbiindu-te să îmbraci haina ei mohorită.

Când vei simţi năpădindu-te în tine credinţa într'un Ideal cât mai de sus, cât mai încît, Ideal scăldat în apele albastre ale cerului şi purtând pe frunte mirul aprobării lui Dumnezeu — Ideal care să însemne cea mai fermecată pârghie de susţinere în viaţă şi izvor de neprihănit şi nesfârşit elan — când vei simţi absuşi acestei absenţe de Ideal, care altădată îţi lumina mintea, cernându-ţi gândirile, svârlind pleava şi'nlesnind logodirea celor bune, care îţi umplea inima de sfinte vibraţii şi de sfântă căldură a dragostei de Dumnezeu şi de oameni, care îţi fortifică voinţa, dându-i pinteni spre acţiuni generoase, care'ţi clarifica conştiinţa, făcând din ea unica lege morală şi axa vieţii tale, când vei simţi, deci, absenţa acestui Ideal, află că eşti nu numai jucăria tuturor vânturilor, dar şi îmbătrânit cu mult înainte de vreme.

Prin urmare : îmbătrânirea poate să înceapă cu mult mai devreme decât credem, cu mult mai târziu decât ni se pare. Nu numărul anilor, nici starea celulelor arată cât suntem de tineri sau cât de bătrâni suntem. De aceea nici valoarea omului nu se judecă după numărul anilor sau după înfăţişarea fizică, ci după acel ceva, care dela Dumnezeu vine, care prin Dumnezeu se desăvârşeşte — dacă omul acceptă — care nu îmbătrâneşte niciodată, dacă omul păstrează nedeslipită legătura cu izvorul Neîmbătrânirii; acel Ceva, care nu se vede, dar este, care nu se poate cântări dar cântăreşte în faţa lui Dumnezeu mai mult decât întregul univers, care „nu se poate prinde în epruhete", dar constitue diadema regală pusă de Dumnezeu în fiinţa omului: Sufletul.

Când întâlnim tineri cu sufletul chircit de bruma prea timpurie a gândurilor de melancolie şi chiar de pesimism, care le cutreeră şi le pustieşte sufletul, mai putem tăgădui că îmbătrânirea poate să înceapă din cea mai fragedă tinereţe? Şi când întâlnim bătrâni cu suflet ca primăvara — în care vuesc gânduri de un optimbătrânirea o definesc lămpile argintii ?

Când auzi despre un tânăr care că-şi pune capăt zilelor, curmându-şi firul vieţii, sau combină a moarte, iar despre un învăţat bătrân, de 80 ani, că se prezintă să-şi susţină o celebră lucrare de doctorat într'o direcţie de muncă intelectuală, din care nu-şi făcuse preocupare niciodată în viaţă până în preajma celor 80 de ani, mai poţi spune că îmbătrânirea se constată după păr, după obraz, după vedere, după numărul anilor ce porţi în spate ?

Rămânem deci la următoarea încheere : *Imbătrânirea sau neîmbătrânirea o indică nu trupul, ci sufletul.*

Eu mi-am spus o părere, în care, deocamdată, cred. Mi-am spus părerea, nu ca fiziolog, nici ca psiholog — ci ca simplu observator în viaţa oamenilor cari defilează zilnic pe sub ochii noştri şi cari ne impun unele concluziuni, cu multă tărie de adevăr. Cine are altă părere, aib-o sănătos. A avea o părere sau alta, liber este oricine. Singurul lucru care se cere oricui este să creadă fiecare în părerea pe care o are. A avea o părere, la care ţii şi pe care vrei s'o mentăi, înseamnă că-ţi frământi sufletul. Nu dormiţezi. Dispui de oarecare tinereţe sufletească. Şi asta este un mare bine.

Lucru sigur însă că cel ce nu are nici o părere, în nici o privinţă, acela a şi păşit pe calea îmbătrânirii, dacă nu cumva este chiar copleşit de bătrâneţe.

Şi tristă trebue să fie îmbătrânirea omului, când într'însul nu mai scânteiază lumina sufletului! Şi cât de uşoară va fi fiind povara trupului, surprins de bătrâneţe, dacă duhul este plin de viaţă! Dar ceea este necesar să ai un Ideal, în care să crezi şi pentru care să lupţi cu toată puterea, până la ultima suflare. Căci a avea un Ideal, este a avea „tinereţea fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte".

Preot Marin S. Diaconescu
Piteşti

Glasul primului ministru

Săptămâna trecută s'a chemat „săptămâna universitară". In această săptămână s'au sărbătorit munca şi rezultatele străduinţei tineretului român de pe băncile universităţilor noastre. Cu alte cuvinte, a fost săptămâna în care s'a făcut încheierea unui an de învăţătură în cele mai înalte şcoli româneşti.

Serbarea de deschidere a săptămânii universitare a avut loc în aşezământul Universităţii din Bucureşti, fiind de faţă profesori şi studenţi din toate universităţile din ţară, într'o însufleţire plină de tinereţe şi de încredere în viitor. Însufleţirea a crescut şi mai mult, când în mijlocul tineretului Neamului s'a ivit însuşi d. profesor Mihai Antonescu, Prim Ministrul Ţării şi marele iubitor şi sprijinitor al tineretului român, — care l-a primit cu ropote de aplauze şi cu strigăte de dragoste.

In faţa acestei isbucniri a tinerelor inimi româneşti d. Prim-Ministru Mihai Antonescu a rostit o răsunătoare cuvântare, în care şi-a turnat toată inima sa de mare român şi toată neclintita sa credinţă în biruinţa dreptăţii Neamului nostru. Vorbea prin glasul său atât Profesorul care odinioară a dat cea mai bună pildă de muncă pentru luminarea tineretului universitar, cât şi omul de Stat care a luat pe umerii săi, alături de Mareşalul Conducător, greaua sarcină a refacerii hotarelor româneşti şi a zidirii unei Ţări noui şi puternice într'o lume nouă de dreptate şi de rânduială.

Ca totdeauna, cuvintele domnului Prim-Ministru au avut răsunet adânc în sufletul românesc de pretutindeni. Ele ne-au dat încă odată încredere deplină în lupta pe care o ducem pentru dreptatea noastră şi în năzuinţele pe care Neamul le-a legat de calea pe care păşim cu în-

BRAVII DE PE CUBAN

De pe frontul Cubanului ne sosesc veşti dintre cele mai îmbucurătoare. Aci, bolşevicii s'au străduit întreaga primăvară să spargă frontul, dar toate încercările lor au rămas zadarnice. Zi după zi, ei au lăsat în faţa tranşeelor apărătorilor mii de morţi şi răniţi, iar materialul de război pierdut în aceste furioase atacuri, întrece puţinţa unei numărători.

Pentru noi, luptele de pe Cuban au însemnătate deosebită prin faptul că aci au luptat şi luptă, alături de ostaşii germani, şi unităţi din Armata română. Bravii noştri vânători de munte, vizitaţi deunăzi de Mareşalul Conducător, sporesc pe malurile însângeratului râu bolşevic faima vitejiei româneşti; iar bucuria pe care izbânzile lor o stârnesc în inimile noastre creşte şi mai mult când gazetele ne aduc în fiecare zi cuvintele de preţuire şi de admiraţie ale străinătăţii. Astfel cărţile de război ale înaltului comandament german înscriu la loc de cinste biruinţele româneşti din răsărit şi găsesc frumoase cuvinte de preţuire pentru ostaşii noştri.

„Soldatul român poartă neîncetat în ochi icoana patriei, scria deunăzi un ziar german. El este totdeauna luptător şi modest, şi prin însuşirile sale de modestie, prin rezistenţa sa, prin repezicinea cu care se descurcă în fiecare situaţie nouă, prin disciplina şi marea lui bunăvoinţă, acest soldat îşi găseşte oriunde locul potrivit".

In atenţia elevilor de şcoli secundare

Ministerul Culturii Naţionale, a comunicat şcoalelor secundare următoarele ordine:

Nr. 101.795/1943.

„Direcţiunea C.F.R. executând mari lucrări de linii noui are nevoie în vara acestui an, pe direcţia Sandore, de 250 elevi de liceu — premilitari — cari pentru munca lor vor primi 250 lei pe zi.

Munca aceasta va fi considerată ca muncă de războiu.

Cei cari doresc să fie incorporaţi în această muncă se vor adresa prin Direcţiunea liceului, care la rândul său va comunica Direcţiunii C.F.R. numărul elevilor înscrişi.

Nr. 107.682/1943.

„Armata are nevoie pentru viitoarea campanie de iarnă de o mare cantitate de ziare vechi.

Elevii sunt rugaţi să strângă aceste ziare vechi şi să le predea şcoalei odată cu revenirea la şcoală în Septembrie 1943.

Nr. 114.434/1943.

„Ministerul a dispus ca elevii şi elevele să participe la campania de distrugerea omizilor şi fluturilor".

Nr. 308/1943.

„Ministerul atrage atenţiunea şi roagă pe profesori, învăţători, elevi şi eleve să explice populaţiei şi în deosebi copiilor primejdia ridicării obiectelor — jucării, creioane, tocuri, balonaşe, precum şi altele asemenea obiecte atrăgătoare — aruncate [illegible] Aceste toate cauză explozibile".

Se apropie secerişul

Vremuri grele, aspre, dar pline de mândrie naţională pentru noi Românii ne dau îmbărbătarea de totdeauna în treburile bune.

Milioane de feciori, bărbaţi şi părinţi luptă cu înverşunare contra duşmanului de viaţă al neamului.

Incă celelalte milioane de voinici, bătrâni şi de fete tinere, de femei şi copii, luptă alături de dânşii pe ogoare, în livezile cu pomi, în grădinile de zarzavat pentru aceeaşi biruinţă: îngenuncherea diavolului din iadul bolşevic.

Frate plugar! nici odată nu ai dus o luptă mai aprigă şi mai vitejească decât acum.

Te văd strămoşii, care au luptat pe aceleaşi pământuri binecuvântate de Dumnezeu.

Te văd părinţii, din mormintele înşirate pe tot cuprinsul ţării, te văd martirii din războiul mostru sfânt de reîntregire, te întovărăşesc în munca sfântă şi ostenitoare.

Holdele încep să se coacă, secerele şi secerători vor năvăli pe ogoarele îmbrăcate cu haina de aur a belşugului.

Secerele, maşinele de secerat şi coasele se vor lua la întrecere cu tunurile şi mitralierele Ostaşilor fraţi depe câmpurile de luptă şi vor merge înainte culegând roade curate ca şi armele luptătorilor noştri drag.

Iar în locul zidurilor de spice vor veni clăi frumoase, în urma cărora plugul domol pregăteşte roada anului viitor. Acum e vremea muncii fără ostenire.

Casele vor fi îndestulate căci anul acesta Dumnezeu cu bunătatea lui ne-a oferit un an destul de bogat. Vom avea o pâine nouă, o pâine sfântă.

Prietene plugar, înainte cu Dumnezeu şi cu nădejdea în El. Cine crede în El acela birue toate greutăţile, toate ostenelile, acela birue şi la hotare şi pe ogoare.

Şi noi credem în Dumnezeu, în puterea Lui, în minunea Lui şi în toate darurile Lui.

Pregătiţi-vă sufletul şi braţele pentru marea Sărbătoare ce se apropie a secerişului.

Deci încă odată, cu un iureş năvalnic INAINTE.

Şef Ocol. Agricol Teiu, Ing. agronom, **M. NOVAC**

Pentru Indrumarea vieţii cetăţeneşti

Chemarea d-lui Prefect

Potrivit ordinelor Comandorul Statului, şi în conformitate cu directivele date de Ministerul Propagandei Naţionale în colaborare cu Ministerul de Interne, Ministerul Culturii Naţionale (şcoală, biserică şi educaţie extraşcolară), Ministerul Agriculturii, Marele Stat Major-Secţia Propagandă, Societatea Radio, Oficiul „Munca şi Lumina" din Ministerul Muncii etc., s'a hotărît pornirea unei acţiuni interne de propagandă naţional-culturală prin Căminele Culturale săteşti, orăşeneşti, de plasă şi judeţene sub directa răspundere a Prefectului de Judeţ.

Faţă de această hotărîre şi pentru a stabili un plan de lucru unitar, chemăm — în adunarea naţională judeţeană, ce se va ţine Joi, 15 Iulie a. c. orele 8½ dimineaţa în sala Teatrului Comunal din Piteşti:

1) pe toţi Şefii autorităţilor administrative din tot judeţul (prim pretor, pretor, notar, primar);

2) pe toţi Şefii serviciilor medicale, veterinare, agricole, silvice, precum şi medicii umani, medicii veterinari şi inginerii de toate categoriile;

3) pe toţi reprezentanţii Bisericii şi ai Şcoalei (Preoţi, profesori şi învăţători din sate şi oraşe;

4) pe toţi Conducătorii Căminale (şcoală, biserică şi educaţie extraşcolară), Societatea Radio, Oficiul „Munca şi Lumina" din Ministerul Muncii etc., s'a hotărît pornirea unei acţiuni interne de propagandă naţional-culturală prin Căminele Culturale săteşti, orăşeneşti, de plasă şi judeţene sub directa răspundere a Prefectului de Judeţ.

Faţă de această hotărîre şi pentru a stabili un plan de lucru unitar, chemăm — în adunarea naţională judeţeană, ce se va ţine Joi, 15 Iulie a. c. orele 8½ dimineaţa în sala Teatrului Comunal din Piteşti:

1) pe toţi Şefii autorităţilor administrative din tot judeţul (prim pretor, pretor, notar, primar);

2) pe toţi Şefii serviciilor medicale, veterinare, agricole, silvice, precum şi medicii umani, medicii veterinari şi inginerii de toate categoriile;

3) pe toţi reprezentanţii Bisericii şi ai Şcoalei (Preoţi, profesori şi învăţători din sate şi oraşe;

4) pe toţi Conducătorii Căminelor Culturale din judeţ.

5.—Cuvântul delegaţilor Centrului.

Scopul adunării este să se reamintească tuturor cărturarilor şi oamenilor cu răspunderi mai mici sau mai mari imperativul categoric de a-şi îndeplini efectiv în duhul unei uriaşe solidarităţi naţionale, funcţiunea de îndrumători ai vieţii cetăţeneşti, menţinând treaza conştiinţa puterii şi trăiniciei neamului nostru.

In lumina acestui scop, se fixează următoarea temă principală, care va fi desvoltată de toţi vorbitorii adunării naţionale:

„Organizarea solidarizării naţionale impusă de sufletul ţărănesc: razim puternic de Ţară şi Neam în vreme de pace, măreţ scut de luptă şi de jertfă în vreme de războiu".

Vorbirea fiecăruia va dura cel mult 10 minute şi va fi vie, luminoasă, cuprinzătoare, constructivă, aplicativă şi într'o atmosferă de mândrie şi însufleţire românească cu putere determinantă la acţiuni corespunzătoare.

Prezenţa tuturor celor chemaţi este strict obligatorie pentru toţi.

In aceeaş zi, se va ţine la Piteşti şi concursul de cântec, joc şi port românesc între echipele anume pregătite de ammite sate cu râvnă mare de manifestare naţională.

Concursul se va ţine la Strand după masă, la orele 3, în prezenţa întregii adunării naţionale, din sânul căreia se va alege juriul, care va selecţiona echipele, atribuindu-le premii şi distincţii.

Prefect, Av. C. POPESCU

MAREŞALUL ŞI ORFANII

Dela începutul războiului şi până azi, Mareşalul Conducător a îmbrăţişat cu toată căldura lumea invalizilor şi urmaşilor de eroi, pe care s'a trudit neîncetat s'o sprijine şi să-i asigure un bun rost de viaţă în mijlocul obştei româneşti. Pentru atingerea acestui scop, d-sa a ordonat o serie de măsuri, cari au uşurat mult traiul jertfitorilor, şi a clădit aşezăminte unde invalizii sunt pregătiţi pentru o nouă viaţă.

Un nou aşezământ clădit de Conducător este Colegiul Mareşal Ion Antonescu, de la Curtea de Argeş. Acest Colegiu cuprinde mai multe şcoli (de meserii, de comerţ, de agricultură, o şcoală primară şi un liceu complet) în care vor fi primiţi copiii invalizilor şi orfanii de război, dornici să-şi deschidă un drum neted şi demn în viaţă. Intreţinerea lor ca şi învăţătura pe care o primesc aci, rămân în sarcina Statului. Ei nu trebue să aducă în şcoală decât râvna de a munci şi de a-şi însuşi prin stăruinţă şi ascultare o meserie sau o ocupaţiune rodnică şi cinstită.

Inaltul aşezământ dela Curtea de Argeş este cel mai frumos şi mai binevenit dar pe care Mareşalul Conducător l-a făcut până în ceasul de faţă copiilor Patriei române. El rămâne ca o dovadă de-a-pururi grăitoare a recunoştinţei cu care un neam vrednic ştie să răsplătească vrednica faptă a acelora cari n'au sovăit să se jertfească pentru pământul strămoşesc şi pentru libertatea românească.

Serbare de sfârşit de an

La şcoala profesională „Teiuleanu" — condusă cu multă vrednicie şi în spirit de pace de d-na Maria Zenovie — a avut loc, în ziua de Sf. Petru şi Pavel, serbarea de sfârşit de an, în prezenţa d-lui prefect Tică Popescu şi a multor personalităţi din Piteşti, precum şi a întregului corp didactic cu foarte numeros public.

Serbarea s'a desfăşurat în curtea şcoalei, frumos împodobită cu un ales program alcătuit din coruri patriotice, jocuri naţionale, tablouri alegorice, piesă de teatru etc.

D-na Directoare, MARIA ZENOVIE, a rostit o cuprinzătoare cuvântare, în care a arătat importanţa şcolilor industriale şi activitatea şcoalei profesionale în cele ale sale şi în operele sociale ale Consiliului de Patronaj, subliniind valoarea uniformei ca măsură disciplinară.

Trebue să menţionăm, cu această ocazie, aportul nespus de preţios pe care l-a adus Şcoala profesională din Piteşti Consiliului de Patronaj judeţean prin atâtea lucrări executate de elevele şcoalei.

Colţul tineretului

O vânătoare în Bucovina

Vacanţa de vară a anului 1942 am petrecut-o la unchiul meu la munte, pe plaiurile frumoasei Bucovine. Intr'o zi de August, am plecat amândoi la vânătoare de ţapi sălbatici.

Pădurea părea adormită, nici cel mai mic sgomot nu se auzea, decât murmurul unui izvor de munte.

Odată cu răsăritul soarelui, pădurea a început să se deştepte şi ea.

Păsările au început să cânte, iar picăturile de rouă străluceau ca nişte pietre nestimate.

Am mers până în inima pădurii, unde ne-am aşezat la pândă.

Unchiul a scos din buzunar umezi de lacrimi.

Ca bietul animal să nu se mai chinuiască, unchiul a scos pumnalul şi i l-a băgat în inimă.

Am auzit ultimul horcăit şi bietul animal şi-a dat sufletul.

In drum spre casă, unchiul era vesel, că a putut să vâneze această podoabă a codrilor, iar eu eram trist, gândindu-mă la sărmanul animal, care, până acum două ceasuri, era liber, fericit şi sburda vesel în împărăţia lui nesfârşită, pădurea, iar acuma zăcea fără suflare.

Această întâmplare m'a impresionat foarte puternic şi nu o voi uita mult timp!

Barbu C. Alexiu
elev

Pagina Căminelor Culturale

ADUNAREA GENERALĂ A CĂMINULUI CULTURAL JUDEȚEAN - ARGEȘ „MAREȘAL ANTONESCU"

ȚINUTĂ IN ZIUA 24 IUNIE 1943

In urma convocării Nr. 782 din 1943 a d-lui președinte al Căminului Cultural județean-Argeș „Mareșal Antonescu", s'a întrunit în localul Liceului „I. C. Brătianu" din Pitești — adunarea generală a Căminului.

1. — Adunarea s'a deschis la ora [illegible] printr'un răspunsurile fiind date de întreaga asistență.

2. — Luând cuvântul d. Prefect av. C. Popescu — Președintele Căminului Cultural județean — aduce omagiul adunării M. S. Regelui, Ctitorul Fundației Culturale, d-lui Mareșal Conducător al Statului și d-lui Președinte al Consiliului de Miniștri, declarând adunarea deschisă.

3. — Constatându-se, în urma apelului făcut de Părintele Director, că sunt prezente — prin Președinții și Directorii lor — 80 de Cămine, deci mai mult de jumătate din numărul total al Căminelor din Județ, se declară adunarea legal constituită și se procedează la alegerea „Biroului adunării".

4. — In urma propunerii d-lui președinte, Prefect av. C. Popescu, se alege prin aclamații, ca președinte, d. Inspector general Al. Lascarov-Moldovanu.

Se completează „Biroul adunării" prin d-nii: Păr. Nic. Popescu-Brădet, d. Popescu-Căineni și d. Insp. I. Voicilă, ca bărbați de încredere; iar ca secretar Pr. Insp. C. Bejan.

5. — Luând președinția adunării, d. Al. Lascarov-Moldovanu dă cuvântul Pr. Director M. S. Diaconescu, care dă cetire raportului Sfatului către adunarea generală asupra activității Căminului Cultural Județean și a celor sătești și orășenești.

Adunarea aprobă prin însuflețite aplauze „darea de seamă" luminoasă, făcută de Directorul Căminului Cultural Județean.

După terminarea „dării de seamă" se suspendă ședința pentru câteva minute, timp în care asistența a comentat cu deosebită satisfacție excepționala dare de seamă.

6. — Secretarul adunării dă apoi cetire Contului de gestiune a Căminului pe anul 1942-943 și raportul Comisiei de Cenzori. Adunarea aprobă cu unanimitate și însuflețire, atât contul cât și raportul.

7. D. Prefect, Președintele activ al Căminului Cultural Jud., expune adunării datele bugetului pe anul 1943-44, atât la venituri cât și la cheltueli, anunțând că la subvenția Fundației, d-sa adaogă din partea Prefecturii și a Consiliului de Patronaj Județean suma de lei 800.000.

Adunarea subliniază cu vii și prelungite aplauze gestul înțelegător al d-lui Prefect și aprobă fără nicio obiecțiune bugetul, care se prezintă, atât la venituri cât și cheltueli, cu suma de lei 1.241.979.

8. — D. Președinte al adunării invită pe delegații Căminelor să prezinte doleanțele Căminelor și eventualele propuneri ce au de făcut în vederea unei desfășurări mai rodnice a muncii culturale la sate.

a). Cerând cuvântul d. Dem. Motoc, Subinspector școlar și director al Căminului Cultural Căineni, pune problema colaborării încadrării tineretului premilitar și extra-școlar în acțiunea Căminului Cultural, întrebând cum ar fi posibil ca tinerii să se înscrie membrii în Cămin.

A doua întrebare ridicată de d-sa se referă la hora satului, trecută de Ministerul de Interne în sarcina Căminelor Culturale, care nu au — de cele mai multe ori — un local propriu pentru acest scop.

D-sa își arată apoi nedumerirea stârnită de ordinul Ministerului Culturii Naționale, care se pare că interzice organizarea de serbări și manifestări culturale cu plată în localurile școalelor. Această măsură ar lipsi Căminele Culturale de singura lor posibilitate de alimentare a bugetelor lor.

La prima întrebare, răspund: d. Al. Lascarov Moldovanu și d. Prefect, stabilindu-se că tineretul rămâne încadrat în organizațiile oficiale, create pentru tineret, dar că aceste organizații sunt îndatorate să păstreze cu Căminul Cultural, legături de colaborare cât mai strânse.

In ceea ce privește hora satului, Căminul se va îngriji să găsească o sală, pentru anotimpurile reci, și un loc potrivit în timpul verii. Oricum, hora nu se va mai putea lăsa, niciodată, în cârciumă.

La ultima întrebare, d. Prefect și d. Inspector Voicilă, dau lămurirea că ordinul menționat nu se referă la manifestările Căminelor Culturale.

b). Se dă apoi cuvântul d-lui Panaitescu, Președ. Căminului Cultural Fălfani, care arată că acțiunea Căminului Cultural s'ar fi desfășurat în totdeauna când nu se bucură de concursul întreg și sincer al tuturor funcționarilor satului. De aceea cere să se dispună în sensul acesta.

Pentru ca hora satului să se organizeze, în bune condiții, de Cămin, d-sa socotește necesar ca în sfaturi ca cârciumarii [illegible] Căminului Cultural.

D. prefect amintește că există obligativitatea pentru toți funcționarii, de a colabora la acțiunile de interes național și obștesc asigurând că va aplica sancțiuni pentru toate cazurile de abatere dela îndatorirea vremilor de față.

Roagă pe d. Col. V. Niculescu, Comandantul Legiunii de Jandarmi să ordone organelor de sub ordine o supraveghere mai

atentă asupra aplicării măsurii M. I. în privința organizării horei sătești.

c). Păr. Ionescu-Brătești își arată convingerea că în cadrul Cursurilor Țărănești, cea mai utilă activitate se poate desfășura prin ateliere sătești de industrie casnică.

Roagă să se facă intervențiile necesare la autoritățile în drept pentru a se acorda Căminelor, materia primă necesară (cânepă, richită, papură, sfoară etc.), cu oarecare pășuiri și înlesniri de plată, întrucât Căminele nu au un capital de manevrat în acest scop. D. Prefect făgăduește sprijinul Prefecturii și al Consiliului de Patronaj, care are și el în preocupările sale acest punct, pentru reușita tuturor acestor încercări.

d). Părintele Dănescu-Budești opinează ca Cursurile Țărănești să se țină în zilele de sărbătoare, pentru a nu sustrage pe săteni dela ocupațiile lor zilnice. Atât d. Președinte al adunării cât și d. Prefect dau lămurirea că nu este obligatoriu să se țină cursuri Țărănești în zilele de lucru și că fixarea orariului rămâne la deplina libertate a organizatorilor.

e). Părintele Șerbănescu-Bârlogu crede că hora satului este incompatibilă cu vremurile și preocupările grave, care ne stăpânesc în ceasurile de față. D. Prefect și d. Președinte al adunării arată că hora satului este o manifestare tradițională a vieții colective a satului, îndeplinind o funcțiune educativă și socială de mare însemnătate și că deci nu poate fi oprită, mai ales acum, când Țara cere un tineret cât mai senin și sănătos.

9. — Luând cuvântul din partea Fundației Regale, d. Al. Lascarov Moldovanu, exprimă cele mai călduroase mulțumiri în primul rând d-lui Prefect al Jud., av. C. Popescu, pentru neprecupețitul sprijin și înțelegerea desăvârșită, acordate acțiunii Fundației în jud. Argeș. „Fundația nu are cuvinte să vă mulțumească în deajuns pentru aceasta", spune d-sa. Mulțumește apoi, Părintelui M. S. Diaconescu, Directorul Căminului Cultural Bogăția făcută, frumoasă nu numai pentru realizările minunate arătate, dar și prin forma literară desăvârșită în care a fost prezentată. Exprimă, din partea d-lui director general al Fundației, d. Oct. Neamțu, părerea de rău de a nu fi putut lua parte la această manifestare a Căminului Cultural Județean.

Dă apoi îndemnuri pentru continuarea muncii începute, amintind că în aceste vremuri datoriile tuturor sunt mai multe și mai grele și că tot ce vom face noi, Conducătorii Căminelor, pentru țăranul care muncește, se jertfește și păstrează comorile scumpe ale neamului, este infinit mai puțin decât ceeace face el, jertfindu-și viața pe câmpurile de luptă. In încheere, își arată satisfacția de a vedea cum lucrarea Căminelor Culturale din Argeș la din ce în ce mai mare avânt și dă roade atât de frumoase.

10. — D. Președinte al Căminului Cultural, Prefect av. C. Popescu, exprimă mulțumirile sale Păr. M. S. Diaconescu pentru munca plină de abnegație, depusă în organizarea, îndrumarea și însuflețirea activității Căminelor. Arată apoi greutățile mari pe care le-a întâlnit dela începutul activității d-sale ca Prefect, în toate sectoarele de viață ale județului. Atitudinea d-sale față de acțiunea Căminelor Culturale, a isvorît din convingerea că țăranul merită cea mai mare iubire și grijă pentru calitățile lui incomparabile. In anul care a trecut s'a făcut mult în domeniul acțiunii de ridicare a satelor. Acțiunea trebue însă adâncită, fiindcă experiența a dat dovada necesității acestei lucrări. Cei de nu-și vor face datoria, aici, în frontul intern, vor fi sancționați.

Mulțumesc conducătorilor de Cămine, activi și conștienți, pentru realizările obținute.

Face câteva observații în legătură cu activitatea Căminelor Culturale orășenești dela Pitești și Curtea de Argeș, exprimându-și dorința ca pe viitor să-și intensifice și aceasta lucrare.

11. — D. Prefect fixează pentru 15 Iulie a. c. „adunarea națională a tuturor elitelor intelectuale județene" care urmează să stabilească programul acțiunii de lămurire internă printr'o mai susținută propagandă național-culturală.

Cu această ocazie se va ține și „concursul de cântec, joc și port românesc" între diferite echipe organizate de Cămine.

12. — Se anunță organizarea de către Fundație a 4 școli, pentru [illegible] conducătoare, cu câte 25 de elevi fiecare, cu începere din 15 Iulie a. c., cerându-se înscrieri, care urmează să se facă până la 10 Iulie a. c. prin Căminul Cultural Județean.

13. — Se dă cetire telegramelor omagiale adresate:

— M. S. REGELUI, Oblăduitorul Fundației Culturale Regale;

— D-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Ocrotitorul spiritual al Căminului Cultural Județean, Argeș, căruia i-a acordat numele.

— D-lui Prof. Mihai Antonescu, Primul Ministru al Țării și sprijinitorul moral și material al Căminelor argeșene;

— și d-lui Octavian Neamțu, directorul general al Fundației Culturale Regale.

14. — Adunarea a luat sfârșit într'o atmosferă de satisfacție generală și caldă familiaritate la orele 13.45.

Drept care am încheiat prezentul Proces Verbal.

Președintele Adunării,
(ss) Al. Lascarov Moldovanu
Secretar,
(ss) Pr. C. Dejan

Bărbați de încredere:
(ss) Insp. I. Voicilă
(ss) Pr. N. I. Popescu-Brădet
(ss) Nic. Popescu-Căineni

Concurs de cântec, joc și port românesc

Repetăm vechea instiințare. Căminele Culturale sătești sunt chemate să se manifeste prin organizarea de echipe, care să se prezinte la concursul de cântec, joc și port românesc, ce va avea loc la Pitești Joi 15 Iulie 1943, când se va ține și adunarea națională a elitelor intelectuale din județ.

Îndemnăm Căminele să se prezinte la acest concurs. Până la 12 Iulie așteptăm inscrierile pentru concurs. Informații se pot da și cere prin telefon — adresa Căminului Cultural Județean

Pentru conducătorii Căminelor Culturale

Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I" a organizat pentru școli regionale de Conducători și Conducătoare de Cămine culturale și cursuri țărănești la Diosti-Romanați, la Crivina- Prahova, la Dobrenii-Neamț și la Stânca Roșie-Suceava.

Cursurile încep la 15 Iulie a.c. și durează până la 10 August.

Inscrierile se primesc prin Căminul Cultural Județean, — până la 10 Iulie a. c. care face și selecționarea cererilor.

Cursistilor li se plătește transportul și întreținerea toată în timpul cursurilor. Informațiuni de amănunt se vor da ulterior.

Conducătorul Căm. Cult. Județean „Mareșal Antonescu"

PRIMĂRIA ORAȘULUI PITEȘTI

DECIZIE No. 4469

Noi, Lt. Colonel Emil Porutiu, Primarul orașului Pitești, lucrând în baza art. 194 alin.ul 2 din legea administrativă, pe temeiul cărula până la constituirea Consiliului comunal, toate atribuțiunile Consiliului sunt exercitate de primar și pe baza dispozițiunilor legii pentru drumuri modificată prin Inaltul Decret Regal nr. 645/1939 și publicată în Monitorul Oficial nr. 30 din 6 Februarie 1939, în art. 54, referitor la deschiderea de drumuri comunale, precum și în baza dispozițiunilor art. 69, 70 și următorii din Legea de expropriațiune pentru utilitate publică (Monitorul Oficial din 20 Octombrie 1864), cu modificările ulterioare;

DECIDEM:

Art. 1. — Se declară expropriate pentru cauză de utilitate publică, utilitate necesară și urgentă următoarele terenuri prevăzute în planul de situație, anexat, care face parte integrantă din această decizione, pentru deschiderea bulevardului eroilor din Pitești:

Art. 2. — Proprietarii expropriați astfel cum rezultă din rolurile fiscului, terenul ce se expropriază cu vechitățile lor și prețul ce se oferă de autoritate pentru îndemnizația terenului construcțiuni, împrejmuiri, plantații, etc. sunt:

PARCELA Nr. 1.

Mostenitorii Dragnea Brișculescu, domiciliat în Pitești str. Primăverii nr. 19- teren expropriat în suprafață de 34 m. p. nepraductiv, pietros, pantă, fără plantații, vecin la Răsărit cu proprietatea comunei. Nord Ion Stănescu, Vest restul proprietății Brișculescu, Sud proprietatea comunei și proprieattea Brișculescu.

Pretul unitar oferit 60 lei m. p. total lei 2.040.

Depus recipisa nr. 2243/1943.

PARCELA Nr. 2.

Proprietar Ion Stănescu, domiciliat în str. Primăverii nr. 33, Pitești teren în str. Exercițiu [illegible] în suprafață de 1000 m. p. vecin la Răsărit Elena C. Dumitru, Apus Teodora Dumitrescu, Nord str. Exercițiu, Sud proprietatea comunei și Scoroboaia cu o construcție de bârne în suprafață de 35 m. p. preț oferit: 480 m. p. loc de construcție a lei 500 m. p., total lei 240.000

2638.25 loc arabil și pomă, a lei 120 m. p. total lei 316.590

35 m.p. construcție bârne a lei 1000 m.p. total lei 35.000

10 m.l. împrejmuire ridicat de proprietar manopera a lei 40 m. l. total lei 400

Total general lei 591.990

Depusi cu recipisa nr. 2242/1943.

PARCELA Nr. 3.

Proprietară Teodora Dumitrescu, str. Exercițiului nr. Pitești, teren expropriat 50 m. p. loc de coastă în fundul proprietății.

Vecini: Răsărit Ion Stănescu; Apus restul proprietății Teodora Dumitrescu; Nord str. Exercițiu; Sud proprietatea Briculescu.

Pret oferit de autoritate lei 120 m. p., total lei 6.000

Depus cu recipisa nr. 2241/1943.

PARCELA Nr. 4.

Proprietară Elena Constantin T. Dumitru, str. Tache Ionescu nr. 53 Pitești. Teren expropriat în suprafață de 396 m. p. loc de cultură.

Vecini: la Răsărit restul proprietății Elena C. T. Dumitru; Apus I. Stănescu; Nord str. Exercițiu; Sud proprietatea Ion Stănescu.

Pret oferit lei 400 m. p., total lei 158.400

Imprejmuirl, manopera 44 40 m. p. pentru 98 m. d., materialul ridicat de proprietar. lei 3.920

Total lei 162.320

Depus cu recipisa nr. 2240/1943.

Proprietara a oferit Primăriei, acest teren, tot cu 400 lei metrul patrat, oferta înregistrată la nr.4000/943 și anexată la dosar.

PARCELA Nr. 5.

Proprietari Filofteia Radian, str. Exercițiu nr. 78 Pitești. Teren expropriat curtea casei în suprafață de 458 m. p.

Vecini: la Răsărit cu T.Rădulescu; Apus cu restul proprietății F. Radian; Nord str. Exercițiu.

Pret oferit la teren 500 lei m. p. × 458 = lei 229.000

Magazie de lemn 28 m.p. a 200 lei 5.600

(Magazia se ridică de proprietar)

Imprejmuire sipci de brad 11 m. l. a 60 lei 660

(Se ridică de proprietar).

Instalația de apă subterană, demontarea instalației și refacerea ei, 36 m. l. a 400 lei 14.400

Total lei 249.660

Depus cu recipisa nr. 2239/1943.

PARCELA Nr. 6.

Proprietar Tudor Rădulescu str. Exercițiu nr. 80 Pitești, se expropriază: teren de casă în suprafață de 326 m. p. pret oferit la teren 500 m. p. lei 163.000

Teren împomat, ses, pentru culturi de legume 1893 m. p. a lei 120 m. p. lei 220.680

Casă de locuit din zidărie de cărămidă acoperită cu țiglă, parchetată cu scânduri, ferestre duble. Instalație de lumină electrică și instalație de apă în interior. Suprafața construită 149 m.p. a 8000 lei m. p. = lei 1.192.000

Coustrucție de lemn de brad, magazii, se plătește manopera pentru ridicare m. p. 11 a 200 lei m. p. 2.200

Imprejmuire la stradă din scânduri de fag și împrejmuirea despărțitoare din curte și grădină în lungime de 81 m. l. a 60 lei 4.860

(Se plătește manopera, materialul se ridică de proprietar).

Pomi fructiferi: meri, caisi, prunl, dresi, peri — 85 buc. a lei 1000. Total lei 85.000

Total general 1.667.740

Depus cu recipisa nr. 2238/1943.

Această proprietate se învecinește la Răsărit cu propr. I. Barbu; Nord restul proprietății [illegible] Exercițiu; Apus proprietatea Filofteia Radian; Sud [illegible]

PARCELA Nr. 7.

Proprietar Pandele Constantinescu Cuza Vodă nr. Pitești. Teren cu pomi suprafața 192 m. p.

Vecini: la Răsărit Pandele Constantinescu; la Apus proprietatea T. Rădulescu; Nord proprietatea Stan Cristea; Sud I. Barbu. Pret oferit 120 lei m. p. Total lei 23.160

Imprejmuire din scânduri de brad munsi manopera 30 m. l. a 50 lei m. l. manopera total lei 1.500

4 pomi fructiferi a 1000 lei pomul lei 4.000

Total general lei 28.660

Depus cu recipisa nr. 2237/1943.

PARCELA Nr. 8.

Proprietar Stan Cristea, str. Exercițiu 84 Pitești. Teren împomat, ses 384 m. p., Vecini: la Răsărit restul proprietății Stan Cristea al str. Turda; la Apus T. Rădulescu; la Nord Gheorghița Model; Sud Pandele Constantinescu.

Pret oferit 120 lei m. p. Total lei 46.080

16 pomi fructiferi a 1000 lei total lei 16.000

Manopera a 30 m. l. gard ridicat de proprietar 50 lei m. l. 1.500

Total general lei 63.080

Depus cu recipisa nr. 2236/1943.

PARCELA Nr. 9 a.

Proprietară Gheorghița Model, str. Exercițiu Nr. 74 Pitești.

Teren împomat ses, în suprafață de 575 m. p.

Vecini: la Răsărit restul proprietății și str. Turda; Apus restul proprietății sî T. Rădulescu; Nord Stan Cristea; Sud Cristea.

Prețul oferit 120 lei mp. lei 69.000

26 pomi fructiferi a 1000 lei buc lei 26.000

30 m. l. împrejmuire de gard, ridicat de proprietar 50 lei m. p. manopera 1.500

Total general lei 96.500

Suma depusă cu recipisa Nr. 2235 din 1943.

PARCELA Nr. 9 b.

Proprietar Gheorghița Model, str. Exercițiu Nr. 74 Pitești.

Teren împomat în suprafață de 710 m. p. Vecini: la Răsărit Gheorghița Model; Apus restul proprietății Gh. Model; Nord drumul de care; Sud Alexandru St. Pană.

Prețul oferit 120 lei m. p. lei 85.200

31 pomi fructiferi a 1000 lei buc lei 31.000

Total general lei 116.200

Suma depusă cu recipisa Nr. 2334 din 1943.

PARCELA Nr. 10.

Proprietar după rol Constantin Pană, posesor Stan Cristea, str. Exercițiu Nr. 64 și 66 Pitești.

Teren expropriat 1191 m. p. ses cu pomi. Vecini: la Răsărit restul proprietății; Apus T. Rădulescu; Nord St. Căpățână; Sud Gheorghița Model. Se mai adaugă un triunghiu de 18.75. Total general de expropriat 1209.75 m. p. Pret oferit 120 lei m.p. Total lei 145.170

31 pomi fructiferi a 1000 lei buc. total lei 31.000

Total general lei 176.170

Suma depusă cu recipisa Nr. 2233 din 1943.

PARCELA Nr. 12 a.

Proprietar Alexandru S. Pană, str. Exercițiu Nr. 88 Pitești. Teren expropriat 572 m. p. loc cu pomi.

Vecini: la Răsărit restul proprietății sî str. Turda; Apus restul proprietății sî T. Rădulescu; Nord Gheorghița Model și Sud Sf. Cruce.

Pretul oferit 120 lei m. p. Total lei 68.640

Suma depusă cu recipisa Nr. 2232 din 1943.

PARCELA Nr. 12 b.

Proprietar: Alexandru St. Pană, Str. Exercițiu Nr. 88. Pitești.

Teren de deal împomat în suprafață de 2191 m. p.

Vecini: la Răsărit restul proprietății sî Str. Turda, Apus restul proprietății sî St. Cristea. Nord. proprietatea comunei. Sud drumul comunal.

Pretul oferit 80 lei m. p. Total lei 170.480

31 pomi fructiferi a 1000 lei buc. lei 31.000

Total general 201.480

Suma depusă cu recipisa Nr. 2231 din 1943.

PARCELA Nr. 13.

Proprietar Plutonier I. Barbu Str. Exercițiu Nr. 82 Pitești, Stan Cristea Str. Exercițiu Nr. 84. Alexaindru Pană Str. Exercițiu Nr. 88, Gheorghița Model Str. Exercițiu Nr. 74.

Teren de coastă drum comun în suprafață de 112 m. p. Vecini: la Răsărit restul proprietății sî Str. Turda. Apus restul proprietății sî T. Rădulescu. Nord. Alexandru Pană și Sud Gh. Model.

Pret oferit 100 lei m. p. Total lei 11200

Suma depusă cu recipisa Nr. 2230 din 1942.

PARCELA Nr. 14.

Proprietar Stan Cristea, Str. Exercițiu Nr. 84 Pitești. Teren în pantă. Infundat. Vecini la Răsărit Alexandru Pană. Apus Ion Barbu, Nord Gheorghe Model sî Sud drumul comun în suprafață de 572 m. p.

Pretul oferit 80 lei m. p. Total lei 45.760

Suma depusă cu recipisa Nr. 2228 din 1943.

PARCELA Nr. 16 a.

Proprietar Tudor Rădulescu Str. Exercițiu Nr. 80 Pitești. Teren în pantă infundat cu plantații de pomi fructiferi. Vecini la Răsărit I. Barbu. Apus Filofteia Radian. Nord proprietatea T. Rădulescu. Sud T. Rădulescu. în suprafață de 234 m. p. a 80 lei m. p. Total lei 18.720

Suma depusă cu recipisa Nr. 2229 din 1943.

PARCELA Nr. 16 b.

Proprietar T. Rădulescu Str. Exercițiu Nr. 80. Teren în pantă. Vecini la Răsărit Dumitru David. Apus Ion Ghemaru. Nord T. Rădulescu. Sud restul proprietății sî Dumitru David.

Suprafața 84 m. p. a 80 lei m. p. Total lei 6.720

25 pomi fructiferi a 1000 lei 25.000

Total general lei 31.720

Suma depusă cu recipisa Nr. 2227 din 1943.

PARCELA Nr. 17.

Proprietar Filofteia M. Radian, Pitești Str. Exercițiu Nr. 78. Teren în pantă împomat înfundat. Vecini la Răsărit T. Rădulescu. Apus Dumitru David. Nord Filofteia Radian. Sud restul proprietății Radian Filofteia. Suprafața 658 m. p. a 80 lei m. p. Total lei 2[illegible]

24 pomi fructiferi a 1000 lei 24[illegible]

Total general lei 44[illegible]

Suma depusă cu recipisa Nr. 2[illegible] din 1943.

PARCELA Nr. 18.

Proprietar Ileana David, Str. Fundătura Dacia Nr. Pitești, teren în pantă arabil. Vecini la Răsărit Filofteia Radu. Apus T. Rădulescu. Nord restul proprietății Dumitru David. Sud D. David. Suprafața 86 m. p. a 80 lei m. p. lei 6.880

Loc arabil.

Suma depusă cu recipisa Nr. 2225 din 1943.

PARCELA Nr. 19.

Proprietar Sevastian Ghemaru Str. Exercițiu Nr. 72 Pitești. Teren arabil în pantă. Vecini Răsărit T. Rădulescu. Apus Filofteia Coculescu. Nord restul proprietății Ghemaru S. Str. Fund. Dacia.

Suprafața 474 m. p. a lei 50 m. p. socoliți și salcâmi. Total lei 23.700

Suma depusă cu recipisa Nr. 2224 din 1943.

PARCELA Nr. 20.

Proprietar: Mostenitorii Coculescu domiciliați în Pitești. Bulevardul Ilie Măloreșcu Nr. [illegible]

[illegible]

PARCELA Nr. 22.

Proprietar Marin Oncescu. Fund. Dacia Nr. 26 Pitești. Teren pășune în coastă. Vecini la Răsărit proprietatea Berechet. Apus Filofteia T. Grigorescu. Nord restul proprietății M. Oncescu. Sud fund. Dacia.

Suprafața 250 m. p. a lei 50 m. p. lei 12.500

Suma depusă cu recipisa Nr. 2221 din 1943.

PARCELA Nr. 23.

Proprietar Filofteia Toma Grigore. Pitești Str. Cazărmii Nr. Teren de coastă cu pășune. Vecini la Răsărit proprietatea M. Oncescu. Apus Stan D. Radu. Nord Filofteia Grigorescu și Sud Fund. Dacia.

Suprafața 180 m. p. a lei 50 m. p. lei 9.000

Suma depusă cu recipisa Nr. 2220 din 1943.

PARCELA Nr. 24.

Proprietar Stan D. Radu și Marin Pencea. Pitești Fund. Dacia Nr. 18. Teren în pantă pietros neproductiv. Vecini la Răsărit Filofteia Grigorescu. Apus Dumitru Enache. Nord restul proprietății Stan D. Radu și Pencea. Sud Fund. Dacia.

Suprafața 315 m. p. a lei 50 m. p. lei 15.750

Suma depusă cu recipisa Nr. 2219 din 1943.

PARCELA Nr. 25

Proprietar: Dumitru Enache și Rădut Petre. Pitești Fund. Dacia 14. Teren coastă pietros neproductiv, vecini la Răsărit Stan D. Radu și Pencea. Apus restul proprietății Enache sî. Rădut. Nord soseaua cimitirului sî Sud Fund. Dacia. Suprafața 124 m. p. a lei 50 m. p. lei 6.200

Suma depusă cu recipisa Nr. 2218 din 1943.

Art. 3. — Această decizione declarată de utilitate publică pentru expropierile Bulevardului Eroilor din Pitești se va publica în întregime în Monitorul Oficial în două ziare cotidiane cele mai răspândite din țară, într'un ziar local și se va afișa timp de 10 zile libere pe afișierul Primăriei Pitești.

După 5 zile libere dela publicare și afișare Dosarul se va înainta Curții de Apel Bucuresti.

Art. 4. — Serviciul Tehnic, Serviciul Financiar și Contencios sunt însărcinate cu executarea acestei decizium.

Dată în cabinetul nostru astăzi 8 Iunie 1943.

Primar Pitești

Lt.-Col. EMIL PORUȚIU

Secretar, Nic. Ionescu

ROMÂNIA
MINISTERUL JUSTITIEI
Direcțiunea Judiciară

PUBLICAȚIE

Domnul Puțan Ioan, născut în comuna Daia Română, județul Alba, la 22 Februarie 1915, domiciliat în Pitești, Sc. Ofițeri de Artilerie „Regele Carol I", a făcut cerere Ministerului de a fi autorizat să schimbe, în baza art. 10, numele său patronimic de Puțan în acela de Poenaru, spre a se numi Ioan Poenaru.

RECUNOSC ŞI STRĂINII...

Atunci când războiului pe care-l facem noi, Românii, i-am zis „războiul sfânt", această calificare nu ieşea dintr'o zădarnică postură, cu care să ajutăm lucrarea de propagandă războinică. Departe de aşa ceva, — cu atât mai mult cu cât nouă nu ni era a joacă cu aceste noţiuni scumpe sufletului nostru. Românul nu ia în uşor cuvântul „sfânt" — pe care el îl dă unui om sau unei lucrări cu mare grijă şi cu îndestulă smerenie.

Ci am calificat astfel războiul nostru fiindcă o întreagă serie de fapte impuneau aceasta. Deajuns să amintim câteva. Este azi un fapt necontestat de nimeni, acela că ostaşii noştri, trecând dincolo de Nistru şi văzând halul în care bolşevicii aduseseră sfintele lăcaşuri de închinare creştinească, n'au pregetat şi, în ceasurile puţine de altfel, de răgaz pe care li le dădeau luptele, au pus mâna şi au început a rezidi aceste lăcaşuri, ca apoi preacucernicii preoţi care însoţeau unităţile, să oficieze sfânta Liturghie.

Adunarea s'a deschis la dumnezeiasca Liturghie, răspunsurile fiind date de întreaga asistenţă.

2. — Luând cuvântul d. Profesor av. C. Popescu — Presidele Camerei Curtului şi bisericile care căpătaseră o altă întrebuinţare în vremea celor douăzeci şi cinci de bolşevism ateu şi blasfemiator.

Dar, mai mult, ostaşii noştri, mereu în bună ascultare de ofiţerii lor, au început a boteza pruncii şi chiar pe unii adulţi. Preoţii unităţilor noastre nu mai prididau botezând — şi făcând şi alte slujbe întru reîncreştinarea sufletelor celor care doreau cu putere acest lucru.

Iată, aşa dar, două mari fapte care dau războiului nostru o lumină cu totul unică în istoria războaielor lumii. In care război când s'a mai petrecut aşa ceva? Parcă auzim în acestea glasul Evangheliei noastre: „Mergeţi şi botezaţi neamurile în numele Tatălui, al Fiului şi-al Sfântului Duh, până la capătul pământului!"

Alte fapte, de-o importanţă tot atât de mare, se ţes din miile de scrisori care au venit, mai osebit în cel dintâi an de război, de pe front. In cele 1300 de scrisori publicate de mine, în volumul „Scrisori de război din anul vitejiei româneşti 1941" se află dovezi care nu pot fi date deoparte, tocmai ale acestui lucru. In nenumărate cazuri, înşişi ostaşii noştri califică astfel războiul pe care-l fac.

Dar chiar dacă nu spun ei, totuşi din cuprinsul scrisorilor reese calificarea aceasta. Sunt mulţi care spun: „Noi aici suntem ostaşii ţării, ai Regelui şi ai Mareşalului, dar suntem şi ostaşii lui Hristos". Alţii: „Luptăm aici pentru Ţară şi pentru Cruce". Alţii: „Apărăm aici Ţara, dar şi Biserica noastră, încălcată de barbari". Şi aşa, nenumărate sunt grăirile acestea, care nu pot fi puse la îndoială, — căci nu are vreme cel ce stă sub grindină de gloanţe şi de obuze să facă fraze sau să se joace cu vorbele. Ci acei care au scris aşa, au crezut în ceea ce au scris.

Un soldat ardelean, sergent, dintr'o comună din judeţul Turda scrie ritos: „Dorită soţie, părinţi şi vecini. Dumnezeu a voit ca noi să fim aleşi, noi care suntem aici — şi ne-a dat putere pentru a învinge pe duşmanul nostru şi al bisericii noastre creştine. Faptele bolşevicilor, atât de crude faţă de bisericile noastre, nimeni nu poate să le ştie, de cât acei care le-au văzut. De aceea Dumnezeu aşa le şi ajută, după cum fac". E limpede? Aşa grăeşte sergentul ardelean — şi simţim, cetindu-i rândurile că el nu glumeşte — şi nici nu vrea să facă pe grozavul.

D. profesor Nichifor Crainic, cetind volumul acesta, a scris între altele aceste cuvinte: *„Este rare ori în istorie ca o armată biruitoare să-şi asume cu asemenea conştiinţă o misiune apostolică".*

Drepte sunt şi aceste cuvinte care consfinţesc şi ele adevărul că războiul nostru pe lângă că a fost şi este unul de reîntregire şi de apărare, este şi unul pentru apărarea Crucii şi-a Bisericii, aşadar, pe temei de adevăr, un război sfânt.

Dar iată că nu numai noi credem şi spunem aceasta. Nenumărate au fost ziarele şi publicaţiile străine, care, în rânduri înlegătoare, au arătat acest înalt rol pe care-l are războiul nostru, în afară de acel de apărare naţională.

Zilele acestea, ziarul „Vecer" are cuvinte de-o mare înţelegere a problemei — şi spune lucrurilor pe nume, fără ocol sau laude deşarte.

Iată ce scrie acest ziar: „România a fost foarte zgârcită cu comunicatele militare în aceşti doi ani de război. Ea a crezut că e preferabil să se lase faptelor cuvântul. In schimb, marele cartier al Fuehrerului a trebuit să examineze în zeci şi sute de comunicate glorioasele fapte de arme ale românilor. Dacă nu se poate vorbi de Odesa, de Kerci, de Crimeia, de Harcov, de Don, de Sevastopol, de capul de pod de la Cuban, fără să se evoace vitejia soldatului român, în schimb este mai puţin cunoscută o altă latură a acţiunii româneşti: latura misionară. In adevăr, în aceşti doi ani de război, soldatul român nu s'a mulţumit numai să-şi arunce viaţa în cumpănă pentru ducerea în sânul Patriei a unei străvechi provincii româneşti, răpită cu un an în urmă, nu s'a mulţumit nici să împingă cu pieptul său cât mai departe de continent, marele pericol bolşevic, ci s'a străduit să ducă cât mai departe formele civilizaţiei şi mai ales credinţa creştină, acolo de unde fuseseră smulse de oamenii întunericului şi ai păgânităţii. România nu a întreprins un război de cucerire, ci mai mult o campanie de cruciaţi: între două lupte, soldaţii ei au restaurat şi au clădit biserici, desgropând icoane şi obiecte sfinte; preoţii militari au botezat mii şi mii de copii şi au răspândit pretutindeni duhul credinţei mântuitoare. Se cuvenea deci relevată şi această latură, ca urmare poate mai trainică de cât acţiunea militară propriu zisă".

Cuvinte drepte şi înţelepte, pentru care nu putem fi de cât recunoscători poporului aliat şi prieten.

Şi nu se putea să fie altfel, când prea bine ştim că naţionalismul românesc a fost totdeauna în formele lui cele mai depline şi un naţionalism creştin. Naţionalitate şi creştinism, la noi, au fost noţiuni contopite. Neamul nostru în chiar ceasul alcătuirii smulse de oamenii întunericului lui s'a plămădit cu creştinătatea.

Războiul de acum a adus o splendidă şi nesguduită verificare creştină, acolo de unde fuseseră civilizaţiei şi mai ales credinţa care a acestui mare adevăr.

Al. Lascarov-Moldovanu

CUM STĂM CU RĂZBOIUL

Pe frontul răsăritean, acţiunile mai importante au rămas polarizate tot în jurul capului de pod Cuban. Toate atacurile încercate însă aci de sovietici au rămas fără rezultat, soldându-se cu grele pierderi pentru inamic.

Pe restul frontului, luptele păstrează caracter local, dar se dau cu forţe din ce în ce mai sporite.

In ultimile zile, Berlinul a subliniat intervenţia încununată de succes a unor forţe de şoc româno-germane în sectorul sudic al frontului de la Cuban, intervenţie care a dus la nimicirea unor puternice poziţii ale inamicului.

In regiunile Veliki-Luki şi Staraja Rusa, trupele ruseşti au fost contra-atacate, iar Leningradul a fost în repetate rânduri ţinta unor violente bombardamente ale aviaţiei şi artileriei terestre.

In ciuda unei linişti aparente în răsărit, atât la Berlin cât şi la Moscova se vorbeşte de o mare bătălie care se aşteaptă. Fapt este că ambele tabere desăvârşesc pregătirile lor de extraordinară amploare, iar până la declanşarea atacului lor în stil mare, aviaţiile continua să atace reciproc spatele frontului.

— Tot mai insistent se pune problema unor eventuale debarcări ale aliaţilor pe Fronturile terestre sunt socotite însă la Berlin ca fiind asigurate din toate punctele de vedere şi că măsurile din timp luate, pretutindeni, îşi vor arăta eficacitatea la momentul oportun.

— In spaţiul Mediteranian, aviaţia anglo-americană a continuat să bombardeze punctele de sprijin ale Axei din Sardinia, Sicilia, Grecia.

A fost atacat şi portul militar Livorno, unde populaţia civilă a suferit pierderi însemnate.

Formaţiunile de avioane italo-germane sunt şi ele active, bombardând aerodromuri şi porturi în Africa de Nord şi vase inamice de transport pe mare.

Ziarele italiene consideră simptomatic faptul că pe lângă sistematica bombardare a oraşelor de pe coasta Italiei, se remarcă o concentrare considerabilă a mijloacelor de debarcare aliate, sporirea efectivelor navale anglo-americane în Mediterana, precum şi o excepţională afluenţă de convoaie, transportând material de război, prin Gibraltar.

Aceleaşi ziare subliniază dârza voinţă a poporului italian de a zădărnici orice încercare de în-

AŞA EŞTI TU FRATELE MEU...

Eu te-am văzut frate român
Ingândurat cu faţa suptă,
In peticitul tău zăbun
Trecând prin târg, cu-opinca ruptă.
Mergând pe lângă boi sfios
Cu-un car de lemne 'ncet prin sloată,
Venit o poştă-aşa pe jos,
Ca să plăteşti o judecată...

Şi te-am văzut şi pe ogor
Cum plugul trudnic te'ncovoaie,
Indurerat că nici un nor
Nu vrea să dea un strop de ploaie.
Priveşti atunci spre cer mereu
Aprins de-a grijilor arşiţă,
Te'nchini şi rogi pe Dumnezeu
Ingenunchiat sub o troiţă...

Pe tine-al brazdelor străjer
Cum nu-ţi dă vremea în d'a-bună,
Te văd tăcut lângă boier,
Căciula 'n mâini, ochii 'n ţărână.
Dar când cocoarele se duc
Şi holda de belşug s'apleacă,
Te-aud în cântec de haiduc
Inveselit parcă o leacă...

Atunci la han, faci lung popaş
Cu vorba, lângă băutură,
Voios dai bucuriei glas,
Şi hora 'ntinzi pe bătătură...
C'aşa eşti tu fratele meu,
Şi-aşa e viaţa ta cuminte,
Şi'n ea, brazda şi Dumnezeu,
Sunt două taine mari şi sfinte...

George Florescu

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA

...Comerţului Bucureşti
...ărită la 3.VII.19...

ANUL III Nr. 112 „Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 72.526/943". PREŢUL 3 LEI EXEMPLARUL Duminică 20 Februarie 1944

ARGEŞUL

GAZETA SĂPTĂMÂNALĂ DE INFORMARE ŞI ÎNDRUMARE OBŞTEASCĂ

APARE SAPTAMANAL, SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA STR. CRAIOVEI 53 — PITEŞTI ||| ABONAMENTUL 200 LEI ANUAL — PENTRU AUTORITĂŢI 500

DEPOZIT

Pentru ridicarea satelor

Trebue să recunoaştem că n'am dus lipsă de oameni animaţi de sincere intenţii faţă de problema rurală.

Pentru ridicarea nivelului moral şi intelectual, implicit îmbunătăţirea stării materiale a ţăranului, mai ales în ultimul timp, au fost îndreptate toate eforturile oficialităţii. Şcoala şi biserica sunt socotite printre mijloacele ce ar putea contribui la ajungerea scopului propus. Apelurile adresate preotului şi învăţătorului, se află totdeauna la locul de cinste şi ilustrează îndeajuns rolul ce-l au aceşti conducători pentru a mai fi nevoiţi să insistăm.

Dacă suntem însă cu toţii de acord în a recunoaşte că un preot ce nu este pătruns de misiunea sa, mai mult strică decât construeşte, tot astfel trebue să admitem că o şcoală care e lăsată la voia întâmplării şi a improvizaţiei, nu poate contribui prea mult la schimbarea feţei satului nostru de azi.

Pentrucă prin şcoală viitorul gospodar trebue iniţiat nu numai în elementul de cultură, dar şi în mijloacele practice ce-i vor ajuta să-şi facă o viaţă mai uşoară.

Prin aplicarea nouei programe analitice la cursul supra-primar, se va reuşi oare să se dea copilului pregătirea pentru viaţa în care va intra mâine?

Răspunsul ar trebui să aşteptăm să ni-l dea viitorul, dar cum noi suferim de lipsa de continuitate, ne grăbim să-l smulgem anticipat, după cât ne ajută puterile.

Atâta timp cât şcoala va fi o casă părăsită în mijlocul satului, în care să-şi aşeze cuibuşul bufniţele şi nu se va transforma într'o fermă model, unde să se facă de către tineret aplicarea cunoştinţelor teoretice, se exclude singură dintre mijloacele chemate să contribue cu ceva la ridicarea dorită de toţi, rămânând ceiace a fost până în prezent.

Pentru transformarea aceasta, natural, e nevoe de sacrificii şi multă stăruinţă, dar când e vorba de un astfel de ţel, nu mai trebue precupeţit nimic.

...Să admitem că s'a învins aceste prime şi grele dificultăţi, fiecare şcoală transformându-se într'o gospodărie model, iar prin absurd să mai admitem că acestei şcoli a viitorului i se va da concursul şi de către cellalţi fruntaşi ai comunei, cari vor fi şi ei animaţi de aceleaşi nobile intenţii...

Ne întrebăm, dacă de-acum nu mai este nimic de făcut şi trebue să aşteptăm, cu căciula pe ureche, transformarea satului.

Şcoala este considerată pe drept cuvânt, uzina în care se va creia omul de mâine, dar ca orice uzină modernă nu va reuşi să dea gata singură toate piesele unui mecanism atât de complicat. Şi iată de ce: Din cele douăzeci şi patru de ore, copilul stă sub influenţa directă a şcolii, cinci; restul de nouăsprezece le va petrece pe lângă casa părinţilor săi. Dacă aci se va afla în alte condiţii decât acelea dela şcoală, atunci avem ceeace se cheamă un conflict între familie şi oficialitate. Şi unde va exista acest conflict, toate sforţările şcolii se vor pierde întocmai ca o picătură de apă dulce, căzută într'o mare apă sărată...

Iată dar o nouă problemă care ni se pune stavilă. E nevoe de noui eforturi pentru a creia condiţii favorabile, unde să se poată desvolta în voe sămânţa aruncată. Numai astfel se va ajunge la modificarea structurii sufleteşti, creindu-se noui pretenţii, ce vor bate la poarta înfăptuirilor, mâine, când acest copil va ajunge gospodar la casa lui.

E greu să se schimbe mentalitatea rezumată prin atât de des auzitul: „Cum a trăit tata, voi trăi şi eu", dar nu imposibil.

Aceasta rămâne totuşi problema cea

(Continuare în pag. 7-a)

Clopotniţa bisericii Domneşti Curtea de Argeş

BUNĂTATE ŞI DÂRZENIE

Ca să izbutească în viaţă, omul are nevoie nu numai de pricepere şi de înţelepciune, ci şi de bunătate.

Fără bunătate, fără omenie adică, frumuseţe omenească nu poate fi. Nici o împrejurare, ori cât ar fi ea de grea, nu poate ierta omului lipsa de milă, de înţelegere pentru nevoile şi pentru durerea aproapelui.

Niciodată firea românului cea adevărată nu s'a înrăit, şi frumuseţea ei s'a arătat cu adevărat mai ales în vremurile de grea cumpănă. In aceste vremuri atât de grele, când alte neamuri de abea mai au timp să-şi dea seama unde le stă capul, noi nu ni l-am pierdut deloc. Ba dimpotrivă. Am mai găsit şi timp şi inimă, ca să ne mai aplecăm urechea şi bunătatea şi asupra oamenilor şi mai năpăstuiţi decât noi, din alte ţări.

Toate foile din toată lumea, laudă milostenia şi înţelegerea pe care le-am arătat sărmanilor din Grecia şi din Franţa, sora noastră de sânge şi de credinţă de totdeauna.

Bunătatea noastră nu e, aşa dară, vorbă goală, ci adevăr potolitor de nevoie şi mângâietor al sufletelor aflate în restrişte.

Buni faţă de cei cari merită bunătatea, ştim să fim, însă, dârzi şi neînduplecaţi faţă de cei cari ne poartă sâmbetele. Bunătatea şi dârzenia sunt cele două daruri nepreţuite, pe care strămoşii noştri ni le-au lăsat zestre. Pe fiecare dintre acestea, ştim să le împărţim totdeauna cu o cumpănă dreaptă, care este însăşi cumpăna dreptăţii şi a adevărului.

Să nu se înşele cei cari ne sunt duşmani. Bunătatea noastră nu înseamnă slăbiciune, ci mărinimie şi răsplată a celor buni. Atâta tot.

Faţă de cei cari ne-au jefuit, faţă de ce cari pândesc să ne înfigă cuţitul mişeleşte pe la spate şi să ne ucidă, astfel cum ni-au răpus, acum vreo trei sute de ani şi mai bine, pe Voevodul cel viteaz, la Turda, — faţă de toţi aceştia, ştim să fim aşa cum trebue. Adică dârzi, neîmblânziţi şi neînduplecaţi.

Am spus lucrurile astea nu pentru noi. Ci pentru prieteni, ca şi pentru duşmani.

Funcţia românească şi europeană a proprietăţii

In repetate rânduri primul nostru ministru, d. prof. Mihai Antonescu, a vorbit despre însemnătatea proprietăţii în viaţa neamului şi a Statului român.

Pentru noi, Românii, proprietatea nu înseamnă un mijloc de exploatare, ea fiind numai un instrument de afirmare a personalităţii sau mai exact a individualităţii naţionale. Rarele cazuri de exploatatori prin proprietate, ce se observă în lumea oraşelor, nu influenţează sub nici o formă viaţa economică şi socială a ţării. Din această cauză proprietatea românească nu trebue judecată după criterii sociologice ci după criterii morale şi energetice. Adică, trebue înţeleasă ca un factor primordial capabil să desvolte viaţa neamului în toate virtualităţile lui.

Suntem un popor de ţărani, de ţărani stăpâni ai pământului pentru care înţelegem să ne sacrificăm şi să murim ori de câte ori duşmanii îl cutropesc. Ataşamentul ţăranului nostru pentru pământ nu este numai o expresie economică ci mai ales este o expresie a voinţei lui de a-şi stăpâni drepturile pe care le are pentru acest pământ pe care l-a moştenit dela înaintaşi şi pe care trebue să-l treacă, intact, generaţiilor viitoare.

Iar în această privinţă un exemplu strălucit avem în răzăşiile pe care voevozii moldoveni le-au creat dincolo de Prut, în Basarabia. După purtarea victorioasă a războaielor, voevozii noştri nu numai că înălţau biserici şi mânăstiri pentru a mulţumi lui Dumnezeu pentru că le-a ajutat să învingă duşmanul care ne călcase ţara, dar, în acelaş timp, ei înţelegeau să răsplătească fapta de arme a Moldovenilor împroprietărindu-i în special pe malul Nistrului pentru ca în felul acesta întărind dreptul de proprietate, să consolideze acest hotar. Răzăşii basarabeni au fost în toate veacurile de istorie a Moldovei apărătorii cei mai destoinici ai pământului ţării lui Ştefan cel Mare împotriva năvălitorilor răsăriteni. Ei pot fi asemănaţi, păstrând toate proporţiile bine înţeles, cu acei cavaleri medievali care luptau pentru a-şi apăra pământul lor.

Dar, înafară de funcţia naţională şi etică pe care o împlineşte proprietatea românească, ea mai joacă şi un rol european. Civilizaţia europeană este fundamentată pe dreptul de proprietate; ea a fost cel mai bun mijloc de

(Continuare în pag. 3-a)

PICĂTURI DE VESELIE

EDUCAȚIE

Comandantul Regimentului, inspectând grajdul Bateriei II-a, se opri în fața unui soldat încremenit în poziție de drepți.

— Măi, băiatule, știi tu cine a făcut Unirea Principatelor?

— Să trăiți, Domnule Colonel, Unirea Principatelor, a făcut-o, a făcut-o... Ștefan cel Mare!

— Cine te-a învățat așa?

— Să trăiți, Domnule Colonel, dom plotonier major Puică m'a învățat.

Bietul Puică, presimțind o furtună, se pilise după o stănoagă, ca să nu-l vadă Comandantul. Așa se făcu că elevul T. R. Ilie Aciobăniței primi ordinul:

— Să vie Puică la mine, la raport!

După plecarea Colonelului, Puică își îndreptă șalele, își stersese tunica plină de paie și, plin de prestigiu, se opri în fața locotenentului:

— Eu ți-am spus mai? Eu ți-am spus așa? Și o mitralieră de pumni se năpustește peste bărbia nenorocitului ce nu mai putea nici răspunde, nici răsufla.

Mulțumit de efect, Puică rosti: „Unirea Principatelor a făcut-o Petru Rareș, dobitocule! Ține minte, gâscă infectă!

Prompt, interveni elevul T.R.:

— Sunteți sigur că Petru Rareș a făcut Unirea Principatelor, Domnule plutonier major?

— Ei, domle tîlev, răspunse Puică rărând, Parc'o-ă-i facem profesori. Le spunem și noi așa!

INSTRUCȚIE

Sergentul major Oanță străbese toată bateria și făcea cursdespre regulamentul serviciului interior.

— Știi tu ce este pedepsa?

— Pedepse este când greșim ceva, răspunse cel întrebat.

— Nu e bine! Stai jos!

— Știi tu ce este pedepse bătaiule? întrebă pe un al doilea.

— Pedepse este când nu ne întoarcem acasă la timp din concediu.

Nemulțumit, Oanță se adresă altuia:

— Mă băiatule, nici tu nu știi ce este pedepsa?

— Pedepse este când nu salutăm pe un doma ofițer superior al nostru.

Ca ars de un fier roșu, Oanță își roti ochii de vultur pe întreaga baterie și apoi profesorul din el decretă:

„Pedepse este toate greșelile la un loc.

HIPNOTISM

— Ești într'o livadă frumoasă de pomi!... Ai cules un măr rotund și rumen!... Mănâncă-l!".

O cretă, pe care profesorul de hipnotism o așezase în mâna mea și din care ronțăiam în comandă, mă făcea să reflectez ce bun ar fi fost un măr adevărat, în sala aceea ocupată până la refuz și cu atmosfera încălzită de eleviși profesorii ficatului, ce asistau, în corpore, la marea demonstrație de hipnotism.

— „Ești călare pe un cal nurg! Un câine te zărește; pornești la trap, ca să scapi de el!".

Făceam pe scaunul rotund, pe care mă așezase, mișcările din genunchii obicinuite călăreților în trap și mulțumeam în gând, cu recunoștință, lui Nită Al. Burcii, profesorul meu de călărie, când trăgeam chiulul educației și sburdam pe câmpia plină de grâul în pârgă, stropit cu cicoare și cu maci ca sângele de roșii.

— „Ești în societate și îți se oferă o țigare!".

„Fumează!"

Cineva, îmi întinse o țigare... O aprinsei și fumul pleca rotocoale spre grupul profesorilor, ce priveau uimiți cum li se năruie educația făcută...

— „Ești comandant de regiment! Vine Generalul! Scoate sabia și dă raportul!...

— Ce are? Dece nu scoate sabia?... auzii murmurând în jurul meu. Vezi, nu mai execută soptiră altiu!

— Noroc că-i vent culva în gând că nu pot scoate sabia, cu țigara în mână. Un binevoitor șopti ceva la urechea profesorului de hipnotism și porunca veni fulger...

— Lasă țigara jos!

Executai comanda și scotând imaginar sabia, am dat raportul: „Domnule General, Regimentul este gata și așteaptă ordinele Dvs".

— Te duci la domnul Director și ceri să-ți dea mia de lei, pe care ți-a luat-o! Dacă nu ți-i dă de bună voie, îi iei cu forța!

Sala fremăta de emoție, dar mie îmi convenea de minune. De când urmăream, să mă răzbun pe Director! Imi îndreptai grăbit pașii, către locul unde era așezat...

— Domnule Director, vă rog să-mi dați banii!

— Ce bani? De unde bani?

— Mi-a dat mama, să-mi scot hainele...

— N-am nici un ban!

Pornit pe multele sudurieli nedrepte, l'am apucat de reverul hainii și mâna îmi alunecă grăbită în buzunar, la portfeuille. Victorie! Directorul cedase și o hârtie de o mie de lei fluturâ în mâna mea, ca un steag cucerit. Imi făceam iluzii, trepidând de bucuria copilului ce se îmbată de succesul personalității. Ordinul profesorului Dupont, mi le spulberă.

— Restituie banii!

Nu mai voiam, mă simțeam admirabil cu ei și pe măsură ce se repeta porunca — făceam de-andoaselea—mergând liniștit către scena, unde bietul Dupont era cuprins de nădușelile eșecului, pe care eu le încercasem anticipat — sub formă de dușuri scoțiene — de frică să nu mă prindă că nu sunt hipnotizat. Luna de școală ce mai era până la terminarea liceului, m'a hotărât. Altfel, așa fi făcut cu ei un chef de bucurie că l-am învins și eu odată, pe cel ce băgase spaima în noi. Restitui cu regret banii!...

— Ai să te deștepți, n'ai să știi nimic din ce s'a petrecut și mâine la ora 10, ai să te duci la domnul Director să-i spui: „Domnul profesor Dupont vă mulțumește pentru concurs!".

In aplauzele sălii, mă îndreptai către colega mea Sasa și-i cerui o batistă, să-mi șterg gura de cretă.

— N'ai fost adormit?, mă întrebă cu mirare.

— De unde dracu!! Dar să nu spui la nimeni, o rugai eu.

A doua zi, am verificat proverbul — secret femeii să nu spui — deoarece colegii m'au întâmpinat la liceu cu cascade de râs, întrebându-mă care mai de care cum de am putut să joc așa de bine teatru.

— Ce faci mă, le duci la cancelarie? Du-te numai d'al dracului, să vadă și directorul cât este de prost! Bine l-ai făcut!! Și câte și mai câte îmi spuneau ei...

Mă hotărâi. „Ce-o fi, să fie!" Și în ora de latină, când ceasul așezat pe bancă arăta fix 10, am plecat din clasă și, intrând în cancelarie la Director, l-am repetat ce mi se spusese în ajun.

— Domnul profesor Dupont vă mulțumește pentru concurs.

— Și eu îți mulțumesc, răspunse Directorul și-mi întinse o mână de care am fost multă vreme mândru, că am putut s'o strâng. Incântat, m'am reintors în clasă. Profesorul de latină cu

HOINĂRIND...

Eri, spre seară, a început să cadă apă și zăpadă. După miezul nopții, vijelie până spre ziuă. De dimineață vremea părea a se usca. La amiază, ploaie cu bășici. Soare de primăvară spre asfințit. Și seara asta și-a vârsat pe cer un răbar de stele.

O vecină, mucalită la vorbă, își freacă vârful nasului și dă:

„Tot o să mai plouă". Îi arăt cerul spuzit de stele și fac haz.

— „Râzi, dar ia vezi cum se uită luceafărul".

Mă uit și într'adevăr, prins într'o pânză subțire ca de fum, răsfiră raze ca luminița când o privești cu ochii aproape închiși.

S'a și auzit. După miezul nopții, o răpăială de patru-cinci ceasuri nu-i de glumă.

Și toate astea în treizeci de ceasuri.

Apoi, cum vreți dumneavoastră să fie și românul?

Tot așa e și el, ca vremea.

Fărar își are ciudățeniile lui. Ferecă și desferecă, e drept, dar acum prea ferecă și desferecă.

Ce poți face? Rămâi în casă și-ți cauți de treburi.

Muncești. Trebue să zicem, o virtute a ființei.

Mă gândesc însă uneori, mai adâncit în liniștea vreunei zile, dacă nu cumva lucrul acesta, la izvoarele lui, să fi însemnat vreo unealtă de a chinui și de a ciopli pe om.

Prea e chinuitoare munca, ca să nu te gândești și așa, mai ales când ea s'așterne peste tine zi de zi, ceas de ceas.

Ii trebue sufletului și puțin răgaz, puțină volnicie, ca să-i fie munca mai înlesnită, mai plăcută, pentrucă omul în timpul acesta de răgaz, cu mijloacele ființei lui lăuntrice, se mai gândește, mai în glumă mai în joacă, la îmbunătățirea uneltelor lui de muncă și la o mai bună rânduire a muncii, ca să-și poată îngădui câteva ceasuri libere, să mai ridice și el capul cu fața la tăriile înalte, când tăiate de bucuria soarelui, când de belșugul norilor.

Cu toată vremea asta, atât de schimbăcioasă, am lăsat lucrul și am pornit. Nu știam încotro. La capătul uliții, am făcut și eu la stânga. Oborul plin de noroi și pe trotuar abia înaintezi de teamă să nu aluneci. Urc pe lângă abatorul comunal, loc de chin și de moarte pentru îndestularea unui pântec, căruia i-ar fi ajuns, dacă pământul acesta i-ar fi rânduit așa, o mână de fructe, atât de bine întocmite, de-alungul anului, cu vremea, cu anotimpul; când rumene și aurii ca voioasa primăvară, când dulci și zemoase ca ploile mănoase ale verii, când grase, uleioase ca bogăția toamnei.

Mă întristează locul acesta de chin, de urgie.

Sus, în deal, mă opresc o clipă. Firul de argint al Argeșului taie lunca, despuiată de podoabele ei. Iar dincolo de luncă, în coasta unei coline, un șir de acoperișuri roșii de țiglă, o casă în tăietura unei văi, și la dreapta ei, cum stau, o pată albă la vârful căreia parcă aș zări o cruce. Am înțeles. Mi se lămurește o pagină din istoria neamului.

Am urcat și dealul. Răresc pașul ca să răsuflu mai adânc. O Niculcșteancă trece alungit strada, ducând în dreapta, strălucitoare de curățenie, o găleată plină cu apă.

— „Mulțumesc, îi zic, mi-ai ieșit cu plin...

— „O să-ți meargă bine, domnișoară..."

Pe dreapta, casele sunt cocoțate pe vârful dâmbului, la înălțimea căruia trebue să fi fost și ulița altă dată și par niște coteițe curate de porumbei.

E prea cunoscută curățenia asta a Niculcșteilor.

De departe, zăresc în poarta caselor pe Mama Mândica, făcându-și mâna streașină să deosibească mai bine.

Mă apropii zâmbind.

— „Măi, măi, da mândră te făcuși, draga mamii.

„Ce cauți tu, pe aici pe la noi, prin Niculcești?"

— „Plecai, mamă Mândică, îi răspunsei, uite așa nici eu știu încotro.

— „Cum vine asta, maică, adică să treci pe la ușa noastră și să nu intri?

— Ba da, mătușă dragă. Așa mă gândii și eu.

Intrarăm în pridvor și de aci în camera de toate zilele.

Ca 'ntotdeauna, la mătușa Mândica, o curățenie de miroase a flori de măr. N'ai unde pune degetul să găsești un fir de praf. I-a speriat pe toți cu scuturatul și curățenia ei. Ar face ea și mai mult, dacă unchiul Radu ar asculta-o și ar fi mai curat. I-ar mai zice ea, dar el îi taie vorba și mama Mândica n'are, adică nu mai are poftă să se ia cu el.

„Mănâncă, pleacă, zice ea, și eu îmi scutur velințele".

— „...de caise, mamă Mândică, cu sâmburii lor, ce-mi place mie mai mult...

— „Păi, nu-ți spusei, mamă, că pentru tine o păstrez.

Și o cafea, răsnită de ea din boabe de cafea, trimise de Vetuța, fiică-sa cea mare.

Se duce s'o facă. Eu o aștept și până să vie mă uit prin poze. Un trecut de copilărie, duios și glumeț.

Mă văd cu o coroniță pe cap, iar Alexandru, nepotu-său, într'o poză, îmbrăcat de parcă e Vlad Țepeș.

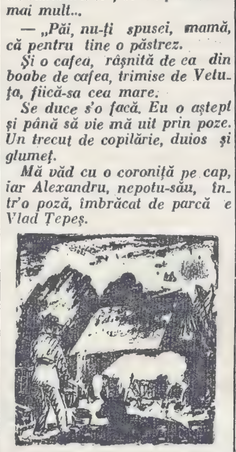

Într'adevăr, cafeaua foarte gustoasă.

Am isprăvit. Mă ridic.

— „Te las sănătoasă, Mamă Mândică, și complimente lui Nenea Radu.

M'a sărutat pe amândoi obrajii și m'a 'ndemnat să ies pe dincolo, că pe coastă e prea mult noroi.

Un stol de vrăbii își ciripeau vremea de odihnă, ducând în ochii lor o suferință.

Am grăbit pasul. Acum știam unde mă duc și grăbeam să mă depărtez

Ana-Maria N.

PREZENTĂRI DE CĂRȚI NOUI

„In slujba neamului", se intitulează lucrarea d-lui Iordache Răducu, prin care ne prezintă o serie de interesante și variate probleme, privitoare la ridicarea și promovarea vieții noastre țărănești și naționale.

In puține cuvinte, dar categorice și convingătoare, arată că temelia țării este **satul** și numai prin strădania conducătorilor săi spirituali — preotul și învățătorul — el va progresa și va deveni o celulă de viață sănătoasă și puternică, pe care Statul să-și poată clădi ființa sa.

Acești doi factori de lumină — preot și învățător — au datoria sfântă de a înfrăți toate energiile creatoare ale satului, sub ocrotirea Căminului Cultural, căruia i se atribue rolul de căpetenie în opera de unificare sufletească, de ridicare morală și materială a păturii țărănești.

Cu experiența d-sale, de vechi lucrător în ogorul Fundației Culturale, pune la îndemâna cititorului nenumărate și variate mijloace, prin care se poate ajuta și desăvârși prosperitatea vieții satelor noastre.

Cartea cuprinde următoarele șase capitole, scrise cu talent și cu o deosebită bogăție de argumente și fapte:

1. Satul, sufletul neamului.
2. Învățătorul și scoala, în slujba Statului.
3. Informarea și orientarea sătenilor.
4. Desvoltarea sentimentului eroic la săteni.
5. Războiul nostru Sfânt și Europa.
6. Războiul Sfânt în literatură.

Toate aceste probleme fiind de actualitate și prezentate pe scurt și pe înțelesul tuturor — cartea având numai treizeci de pagini — este o lectură plăcută și interesantă și un îndreptar prețios pentru toți conducătorii de Cămine Culturale și pentru preoții și învățătorii satelor.

Cartea aceasta mică, dar cuprinzătoare, vine să umple un gol în literatura de informare și orientare a muncii culturale la sate. De aceea nu trebue să lipsească de pe masa acelora care au această frumoasă chemare.

H. S.

Serbarea patronului liceului industrial de fete «Teiuleanu» din Pitești

In ziua de 13 Februarie s'a sărbătorit patronul școalei profesionale de fete, evocând împrejurările în care a luat ființă școala noastră acum 47 ani. După 2 ani dela înființarea ei o persoană de bine din oraș a găsit că cel mai bun mijloc de alinare a suferințelor ce s'au ținut lanț în familia ei, a fost să-și dăruiască averea unei instituții de cultură pentru copiii ce doreau să învețe o meserie. Instituția aleasă de acea persoană a fost școala noastră iar persoana care prin dania sa a pus bazele școalei profesionale de fete din Pitești a fost Maria Dimitriu Teiuleanu. Dania a constat din: moșia „Fumia Domnească" din Teiu, plasa Cotmeanca-Gălășești, jud. Argeș și casele din str. Teiuleanu Nr. 3 și 7 unde astăzi se află instalat internatul școalei și cancelariile. Dar ritâ faptului că avea casă proprie și un frumos venit dela moșie, școala a putut să progresezo rămând astfel ca să fie astăzi una din cele mai bune școli profesionale din țară. Școala noastră poartă numele de școala profesională de fete „Ion, Maria și Constantin Teiuleanu". Maria Dumitriu Teiuleanu a fost principala donatoare, Ion D. Teiuleanu a fost respectabilul său soț, care cu 11 ani înainte de a muri a fost lovit de cea mai cumplită boală: pierderea totală a vederii, iar Constantin unicul lor fiu care a fost răpit vieții, speranțelor și dragostei părinților la vârsta de 21 ani, pe când se afla la Paris unde studia Dreptul, Literile și St. Politice.

Pentru a ne aduce aminte de aceeea ce prin dania sa a ajutat în cea mai mare măsură la progresul acestei școli și pentru a respecta dispozițiile testamentare, în fiecare an la 13 Februarie zi în care s'a făcut această donație, școala noastră sărbătorește acest fapt ce este o pagină luminoasă în istoricul școalei.

Anul acesta programul serbării a fost următorul:

Te-Deum ora 10,30 la biserica Mavrodolu.

Serbarea școlii la ora 11 dim.

1) Imnul Regal, corul cl. VII și VIII-a.
2) Cuvântare, d-na Directoare.
3) Închinare donatoarei, versuri de d-na Th. Stănescu.
4) Imnul Donatoarei corul cl. VII și VIII-a.
5) Cântărețul Neamului, versuri de d-na Th. Stănescu.
6) Apus de Soare, piesă de Barbu Delavrancea, fragmente din actul I și II interpretată de eleyele clasei VI, VII și VIII-a.
7) Cântecul lui Ștefan cel Mare, corul clasei VII și VIII-a.
8) Exercitii de gimnastică clasa I și II conduse de d-na C. Popescu.

In cuvântul d-nei directoare, s'a evocat împrejurările în care a luat ființă această școală viața de familie a donatoarei, toate acestea expuse într'o formă aleasă, rezultat al dragostei d-sale pentru școală, de care s'a legat sufletește și pentru care muncește cu devotament și perseverență.

Serbarea a fost pregătită de d-na prof. Th. Stănescu, d-na prof. C. Popescu

COMEMORĂRI

IMANUEL KANT

Acum o sută și patruzeci de ani s'a stins din viață marele gânditor dela Koenigsberg, Imanuel Kant. Despre ceea ce a însemnat el în educație, s'a scris mult în decursul vremii, însă ideile sale, influențate după cele ale lui J. J. Rousseau, își au deplină aplicare și în zilele de trăire ale generației noastre.

Născut la 22 Aprilie 1724, filosoful german Kant devine cea mai strălucită figură a filozofiei universale, cuprinzând sistemul său de gândire în lucrarea: „Critica rațiunii pure", care a limpezit multe problemele fundamentale ale cugetării filozofice.

Sub influența lui Rousseau, a scris și un mic tratat de pedagogie, restrâns în cuprinsul său, dar bogat în idei

El găsește că secretul perfecționării în educație, a omului, se află în germenii buni cu care se naște fiecare individ. Idealul unei generații trebue să fie acela de perfectionare, nu numai acela de asimilarea culturii generale.

Socotește însă că cel mai înalt ideal al educației este perfectiunea morală. Libertatea față de instinctele și tentațiile periferice nu se poate dobândi decât subordonându-le acțiunile, convingerii morale interioare. Orice faptă morală trebuește desbrăcată de preocupări utilitariste, binele nefăcându-se pentru vreo recompensă posibilă, ci pentru valoarea lui intrinsecă, Kant mergând cu mult mai departe și susținând că, *dacă o faptă morală este întovărășită de satisfacția interioară a binelui săvârșit, ea încetează de a se mai chema morală.*

In acest sens, el cere ca la început, copilul să fie supus unei voințe din afara lui, pentru ca astfel, mai târziu să devie autonom, subordonându-și acțiunile propriei rațiuni interioare.

Pentru realizarea acestui imperativ, Kant expune și modul de realizare al acestei educații morale, stabilind următoarele mijloace:

a) Disciplina, care pune frâu animalității cu care vine pe pământ copilul, dar care nu înăbușe umanitatea lui.

b) Cultura și civilizația îi pun la îndemână mijloacele prin care își integrează propria viață la viața societății.

c) Iar cel din urmă mijloc preconizat de marele filozof este moralizarea, considerându-l cel mai de seamă mijloc în această desăvârșire a educației. La aceasta, se ajunge prin discuțiani libere, stabilind norme morale absolute, destinate să călăuzească acțiunile lor de fiecare clipă, rezultând de aici că doctrina sa morală este rigoristă și mai presus de toate: datoria...

In Februarie 1804, marele gânditor a încetat din viață, dar ideile sale asupra educației, — după un secol și jumătate aproape — sunt tot atât de tari și își găsesc aplicare totală chiar în aceste vremuri de crâncenă încordare, când educația morală și împlinirea datoriei se cer a fi cele mai de seamă realități ale timpurilor ce le stăbatem și fără baza cărora, nimic n'ar fi posibil în viața istoriei popoarelor și a umanitatea lui.

Titu Gr. Iulescu

POLICLINICA ȘCOLARĂ DIN PITEȘTI

In orașul nostru, a luat ființă, încă din toamna anului 1942, o policlinică școlară, care are de scop îngrijirea sănătății tuturor elevilor de curs primar și secundar, din oraș și din cuprinsul județului, precum și consultarea și tratarea membrilor corpului didactic, lipsiți de mijloace materiale.

Pusă sub pricepuia conducere a d-nei dr. Ionescu, această frumoasă operă de asistență medicală, chiar din primele zile ale inființării sale, s'a dovedit de un real folos pentru orașul nostru și a dat rezultate, care au întrecut orice așteptare.

In fiecare zi, stăt în orele de dimineață, cât și după amiază, sala de așteptare și saloanele de consultații sunt supraaglomerate cu școlari de toate vârstele, care vin aci pentru supravegherea sănătății și pentru tratarea nenumăratelor maladii și deficiențe fizice.

Consultațiile și tratamentul se fac în mod gratuit, de către un select corp de medici specialiști, care pun tot sufletul și toată priceperea în această neprețuită lucrare, prin care se asigură neamului, generații tari și viguroase.

Până în prezent, au fost consultați și îngrijiți un număr de 13.163 bolnavi, revenind în medie cam 1000 consultații pe lună.

Cele mai multe consultații și tratamente se fac de către Serv. Stomatologic (dentistică), unde se lucrează câte 7 ore pe zi. La celelalte servicii, programul prevede numai câte 2 ore de consultații, dar prin bunăvoința și devotamentul d-lor medici, lucrul în policlinică nu s'a măsurat niciodată cu ceasul, ci a avut în vedere numărul și nevoile bolnavilor. Nimeni nu pleacă de aici fără ca să fie văzut, cercetat cu o deosebită atenție și grijă părintească și ajutat cu toate mijloacele de care dispune această instituție sanitară.

Funcționează, în momentul de față, următoarele 5 servicii:

1. Serviciul de boli interne, cu d-na dr. Ionescu, șefa policlinicei;

2. Serviciul Stomatologic, condus de d. dr. maior Anghel Păunescu;

3. Serviciul O.R.L., care are ca medic specialist pe d. dr. Tomescu;

4 Serv. Oftalmologic, de sub conducerea d-nei dr. Dabija.

5. Serviciul Radiologic, care funcționează deocamdată în Str. Brătianu Nr. 4, la d. dr. Erbaș, până ce Policlinica își va procura aparatele necesare.

Toate serviciile sunt bine organizate și înzestrate cu utilajul necesar, care permite tot felul de tratamente, mici intervenții chirurgicale, ședințe de raze ultra-violete și în special serviciul stomatologic este exceptional de bine dotat.

Se pot face intervenții pentru: polipi, hipertrofie amigdaliene, turburări oculare, carii dentare, etc.

Intreg materialul farmaceutic, utilajul necesar (mașini, ustensile chirurgicale, aparate, etc.) precum și plafa diurnelor medicilor și personalului, sunt în seama Ministerului Culturii Naționale, căruia aparține inițiativa Policlinicilor școlare.

Localul, mobilierul și cheltuelile de întreținere sunt susținute de către Primăria orașului și de Prefectură.

Am vizitat acest așezământ sanitar din orașul nostru, instalat într'o clădire de pe Bulevardul Elisabeta Nr. 36, lângă școala primară de fete Nr. 1 și am plecat de acolo cu sufletul plin de impresii frumoase și cu ochii umezi de bucurie și mândrie că inimile conducătorilor sunt aproape de copiii neamului și bat cu putere pentru îngrijirea și buna lor creștere.

Cu delicatețe și multă bunăvoință, d-na dr. Ionescu, conducătoarea acestei Policlinici, m'a condus pe la toate serviciile și mi-a dat numeroase explicații asupra modului în care se lucrează.

Peste tot, ordine și curățenie desăvârșită. Se vede aici prezența unei mâini harnice și a unei minți bine organizate. Camerele, deși cam neîncăpătoare, pentru numărul mare de copii ce vin la consultații, sunt așa de bine orânduite, încât toate serviciile pot funcționa în mod normal.

Doamna dr. Ionescu nădăjduește să aibă în curând un local mai încăpător, unde se gândește să-și organizeze, în chip ideal, toate serviciile. Și speră că se va întâmpla acest lucru cât de curând, fiindcă d. primar al orașului, neîntrecut gospodar și pasionat al progresului, este în permanență preocupat de sănătatea și bunăstarea elevilor săi.

Deocamdată, inimoasa conducătoare a Policlinicii școlare este preocupată cu completarea mobilierului necesar și nu găsește cuvinte de mulțumire pentru d. Prefect al județului, Insp. general Tică Popescu, care a fost prezent și aici, dând sumele necesare pentru acoperirea acestor lipsuri.

Dar nu poți să întârzii prea mult aici, în orele de consultații, că doctorii nu vor să stea de vorbă, când bolnavii așteaptă la ușă.

Sala de așteptare e aproape plină de micuții veniți să-și lase aci câte o durere, ce încearcă să le turbure voioșia și seninătatea. Unul se ține cu mâna de falcă. Se vede că-l doare vreun dinte. O fetiță palidă și îngândurată își așteaptă liniștită rândul. Toți privesc cu nădejde și cu încredere către ușa de unde le vine sănătatea și buna dispoziție.

In grupuri mici, sunt chemați în sala de consultații și mângâindu-i cu duioșie pe obraz, d-na dr. Ionescu îi întreabă, cu blândețe:

— Pe tine, ce te doare?
— Mă înjunghie într'o urechel
— Dar tu, ce ai?
— Am o măsea scorburoasă...
— Și tu ești bolnav?
— Da, doamnă!... M'a lovit un băiat la ochi.

Pe toți îi întreabă, îi cercetează, le dă medicamentul trebuitor, îi panseză, îi sfătuește și, la plecare, îi încurajează cu vorbele:

— Să știi că n'o să te mai doară!..

Am părăsit, cu greutate locul acesta, unde un mare număr de copii vin în fiecare zi să-și regăsească fericirea, pe care încearcă să le-o răpească mici suferințe și dureri fizice.

Și am avut nespusa bucurie să constat că, într'adevăr, sperantele lor se împlinesc cu prisosință, fiindcă toți pleacă de aici veseli și încrezători.

Ce poate fi mai de preț pentru copil, ca sănătatea!

Corespondent

SFATUL MEDICULUI

Dinții stricați și sănătatea omului

Să nu vi se pară că este glumă, dar dinții stricați au mare înrâurire asupra sănătății omului și mai ales la copii.

Vom căuta să arătăm pe înțelesul tuturora adevărul acesta științific, constatat de atâtea oameni de știință și de atâtea savanți.

Dar mai întâi nu ar fi rău să vă spun câteva cuvinte asupra cariei dentare, care în termni comuni se numește „dinți stricați".

Cauza dentară este o boală a măselelor și dinților, ce se face cam în următorul chip: învelișul acela alb strălucitor ce acopere toți dinții la un moment dat de crapă, și formează o foarte subțire dungă, pe care nu o vedem dela început, dar care încetul cu încetul se mărește, se adâncește și se vede. Această crăpătură nu rămâne numnai la suprafața dintelui, ci merge mai înauntru, mai spre mijlocul dintelui, și când a atins partea moale a dintelui, pulpa face un fel de gaură, un fel de scorbură, care se mărește din ce în ce, până ce poate să cuprindă dintele întreg ne mai lăsând din el decât un înveliș subțire.

In ficcare dinte stricat, sau cariat cum se zice în știință, se găsesc mulți microbi speciali carlei, microbi cari, după cum știți, numai bine nu fac, pentru că microbul d'aia este microb, ca să facă rău.

Ce se întâmplă când avem dinți și măsele stricate?

Se întâmplă trei lucruri de cari trebue să ținem seama: întâi, gura celui cu dinți stricați miroase urât, ba uneori așa de urât încât nu poți să stai în apropierea celui cu carii dentare.

Al doilea, mestecarea alimentelor nu se poate face cum trebuie, pentru că omul, sau copilul cu carii dentare, nu poate să mestece în partea dinților stricați, căci simte dureri și se ferește să mestece și nu știu dacă v'am mai spus, dar trebuie să știți că alimentele pe cari le mâncăm, trebuie să fie foarte bine mestecate, ca să înlesnim digerarea lor. Copilul sau omul cu dinți cariați, va mesteca numai într'o parte, ceiace aduce după sine o mărire a pietrei ce de regulă se face pe dinți, și care nu se face dacă mestecăm în amândouă părțile gurei.

Din cauza aceasță, la copii poate să se facă o deosebire între trăsăturile feței, o schimbare de linii ale figurei, ceia ce va face că să aibă o parte a obrazului într'un fel și alta în alt fel.

Și al treilea lucru ce se mai poate întâmpla la cine are dinți stricați, este o stare generală destul de proastă, este o lipsă de poftă de mâncare, este o mistuire grea, în fine, o deranjare mare în întreg organismul.

Sunt copii, cari au dinți și măsele stricate, și cari sunt tot cam palizi, cam slăbuți, cam tânjese, sunt cam fără vlagă, nu au poftă din de joacă, nici de râs, în fine au fire ce nu se potrivesc cu firea celorlalți capii de vârsta lor.

Toate aceste turburări sunt datorite dinților și măselelor stricate, pentru că nu pot să mestece, dacă încearcă să mănânce au dureri și înghit alimentele nemestecate bine, din această pricină digestia nu se face cum trebuie, pe urmă corpul lui nu se hrănește suficient, și avem un copil rău desvoltat, firav fără vlagă și rău înarmat pentru lupta vieții. Toate acestea din cauza dinților și măselelor stricate.

Iată de ce, la începutul acestui articol vă spuneam să nu vi se pară că glumesc, dacă spun că dinții stricati au o mare înrâurire asupra desvoltării organismului, mai ales la copii.

Pe urmă, împreună cu alimentele și cu saliva pe care o înghițim și toate toxinele microbilor de carie ce sunt în gură, toxine cari sunt adevărate veninuri, ce aduc alte turburări în funcționarea normală a organelor.

După cum vedeți, nu trebue să glumim cu această chestie, ci trebuie să o luăm așa cum se prezintă adică, să luăm măsuri de curarisire.

Cele mai practice și cele mai serioase măsuri ce ne asigură sănătatea, nu le poate fi a decât dentistul.

Cu alte cuvinte, ori de câte ori vedem sau simțim că un dinte sau o măsea ne supără, sau că a început să se strice, să dăm fuga la dentist ca să ne facem curarisirea dintelui bolnav.

Sunt mulți cari se caută singuri. Își pun în dinți fel de fel de leacuri, fie cumpărate din farmacii, fie auzite dela rude sau prieteni.

Să știți că nici unul nu este bun. Leacurile cumpărate din farmacii, îți alină durerea pentru un foarte scurt timp, pentru că aceste doctorii, nu vindecă", ele numai amortesc durerea, și nimic mai mult, pentru că gaura din dinte rămâne tot acolo, cu toată infecția ce se produce în ea.

Pe cât timp dacă vă duceți la dentist, acesta îți curăță perfect gura din dinte, dă la o parte toată infecția de acolo, ucide toți microbii ce se găsesc în carie, și pe urmă, după ce dentistul și-a făcut treaba așa cum numai el știe să o facă, astupă carîa cu un ciment special, care rămâne pe loc timp de mai mulți ani, iar omul se simte ușurat, nu numai digerează greu, nu mai are dureri, nu mai slăbește, iar copiii cari erau cândați și cari nu semănau cu alți copii de vârsta lor, se schimbă complect, se înviorează de par'că ar fi alții.

Dr. P. Robescu

GĂTEȘTE MAMĂ, NUNTA!...

Gătește, mamă, nunta că mă'ntorc
Din vraiștile drumului de moarte;
Și știrea asta satului o 'mparte
Căci el m'așteaptă visul să-l torc,
Precum se torc poveștile 'ntr'o carte.

Sunt sfinții toți cu noi, și Dumnezeu
Ne-ajută așa-de par'că vezi minune;
Un an de-ar fi, și nu le-ași putea spune
Atâtea țaduri arse 'n jurul meu
Când cerul de foc prindea să tune.

Și-am dat așa cu brațe de voinic
Prin leahurile dese ca grăunțul —
Făcându-mi-le una cu pământul, —
Și n'a rămas picior de bolșevic
Acolo unde legea mea și-a spus cuvântul.

Dar am scăpat ca prin urechi de ac
Deși mi-e pieptul plin de decorații;
Acuma stau și-mi îmbunez soldații,
Și'n două slove sufletu-mi desfac
Precum că-s viu, să știți și voi și frații.

Și iar în calea mea de veți ieși
Cu fiorul așteptării și cu dorul
Aș vrea ca'n ziua când să pun piciorul
Pe pragul casei — dacă scriu o fi,
Cu nunta'n prag, să v'așteptați feciorul.

Grijiți mereu de rostul părăsit
Să le găsesc pe toate 'n rânduială
Căci va veni și ziua triumfală,
Să gust din cele ce-am agonisit
Cu sârg întreg și cu speranță goală.

Nu-mi duceți mie grije, că's deprins —
Pe Tudor să-l căutați, c'așa-i recrutul
Ca mâine poate și — el va trece Prutul
Și simt așa, un dor ce m'a cuprins
Căci mă desparte mult, necunoscutul.

Gătește mamă, nunta că mă'n torc —
Iar fetei mele spune-i veste bună
Că n'o să treacă zile ca de-o lună
Când eu pe drum de seară, o să-i torc
Din fire de betează — o cunună.

Și cât e mama, sare 'ntr'un călcâi
Că's vorbe care sufletul îți scurmă
Adună totul cum aduni o turmă
Căci asta e 'mpăcar'ea cea dintâiu
Și poate visul cel mai de pe urmă

Gătește tată car cu patru boi
Și pune-i plesnej ciucuri și mărgele
Imbracă ploștile cu șervețele
Căci vreau să fac o nuntă, ca la noi.
Să știe din Brădet, la Răchițele.

E totul gata. Luna trece'n plin
Și ochii ațintiți un drum dinspre hotare.
Pe căi târzii, sosește-o scrisoare —
Și în scrisoare, răvaș de'nmormântare
Sergentului Dumitru Constantin.

Și-acum în locul nunții din povești
Cu chiote de cânt și veselie,
O inimă s'a zăvorît pustie
La casa cu perdele la ferești
Și plânge-un dor, ce n'are să mai vie.

Gătește mamă, nunta că mă'ntorc
Ori tine-te acuma de șoroace
Și dă pădurea noastră mai încoace
C'alături visele să-i torc
Iar la Chindii să'mi pui să mi se toace.

Pe mine nu mă plângeți — nu m'am dus
Și sbor în șiruri albe de fantasme
O țară 'ntreagă ne va trece'n basme
Iar Dumnezeu ne-a luat așa de sus
Că nimeni n'ar putea la noi să razme.

Inv. Ion Turbatu

Pagina Căminelor Culturale

Corespondență cu Căminele Culturale

1. Căminului Cultural din Tigveni: Nu suntem de acord cu lăudările date de pr. M. Boncea, președintele Căminului. Cunoaștem situația locală și recunoaștem că aveți mai greu de lucrat decât în alte părți.

Când ați narat, însă, greutățile locale, v'ați gândit la cele ce au întâmpinat și întâmpină ostașii noștri, pe front, pentru ca să săvârșească Intregirea Patriei?

Nu credeți că trebue să fiți convinși mai mult decât oricare să sunteți ostașii celui de al doilea front și că, în consecință, oricâte greutăți ați avea, tot este mai ușor aici decât pe frontul de foc?

Treceți imediat la faptă! Uniți-vă cu toți intelectualii și porniți la lucru. Lăsați pe al doilea plan preocupările personale și, dacă timpul zilei nu vă ajunge, dormiți mai puțin.

Este suficient să reflectați un ceas de noapte, la cele ce aveți de făcut și este și mai ușor ca seara între 7—9, să țineți cursurile țărănești cu sătenii cari sunt dornici de lumină, dându-vă apoi odihnă trupului și minții, mult în mai bune condițiuni decât ostașii care-și poartă trupurile pline de sloață și nămeți, atenți la orice mișcare a dușmanului, pentruca dvs. să puteți lucra liniștiți, în interior.

*

2. Primăriilor comunelor Cerbu și Milcoiu: Ați raportat Prefecturii de Argeș că în satele dvs. funcționează Cursurile Țărănești. Bine ați făcut, dar iată că noi nu știm nimic despre aceste cursuri, deși Căminul Cultural Județean centralizează toate datele cu privire la funcționarea Cursurilor Țărănești. Un Curs Țărănesc nu este o înghebare de paie. Trebue să aibă un director și personal didactic, trebue să aibă un număr constant de cursiști, trebue să aibă un plan de lucru și o programă. De aceea, vă rugăm să ne comunicați și nouă toate aceste date, ca să ne dăm seama de seriozitatea lucrării ce se face.

*

3. — Căminului Cultural din Mălureni: Am aflat de manifestarea d-vs. cultural-artistică în satul Toplița, la distanță de 15 km. de Mălureni. Deplasarea a peste 30 de persoane la așa de mare distanță, este semnul entuziasmului cu care s'a așternut la muncă acest Cămin. Realizările materiale obținute în Toplița sunt vrednice de toată lauda. Înfrățirea însă stabilită, în această manifestare culturală, capătă o adâncime deosebită. Recomandăm tuturor Căminelor metoda dvs. de lucru.

*

4. Căminului Cultural Șerbănești: Din ultima corespondență primită la Căminul județean, am constatat o foarte bună organizare a Cursurilor Țărănești. Nădăjduim că și pe teren se lucrează tot așa de frumos, mai ales că știm sigur că aici se află câtiva oameni de nădejde. Puneți suflet în tot ce faceți și nu lăsați să scadă entuziasmul inițial. Întrețineți-vă unul pe altul. Numai entuziasmul statornic are valoare. Nouă nu ne trebue înflăcărarea de-o clipă care este foc de paie. Și entuziasmul se întreține prin credință vie într'un ideal înalt, iar idealul este ridicarea satului, pentru care orice sfărâmare este bine venită, iată ce vă dorim.

*

5. Căminul Cultural Slobozia: Vă exprimăm mulțumiri pentru modul cum ați organizat Cursurile Țărănești. Facem plăcuta constatare a unei mari deosebiri între anul trecut și acum. Vă dorim spor la lucru și optime realizări culturale în satul dvs. Puteri aveți. Organizați sunteți. Bunăvoință este.

*

6. Căminului Cultural Cătea: Din ultima dare de seamă, am luat cunoștință de activitatea frumoasă ce desfășurați. Realizările cu care vă înfățișați sunt neașteptat de îmbucurătoare. Faceți-vă depriderea ai ne ține în curent cu tot ce lucrați. Avem nevoe să cunoaștem situația fiecărui Cămin, pentrucă și noi trebue să dăm situații de mersul Căminelor. Dacă nu ne comunicați lunar activitatea, riscați să fiți dat în rândul Căminelor fără activitate. Și nu noi suntem de vină dacă greșim. Erați deja trecut între Căminele fără activitate. Acum am făcut cuvenita rectificare, fără să ne îndoim de ce spuneți.

Cond. Căm. Cult. Județan
„Mareșal Antonescu"

Spicuiri dintr'o circulară
— In atenția Căminelor —

Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I" ne-a trimis o circulară cu No. 2990 din 8 Februarie 1944, pe care o reproducem în fragment, și care interesează, privesc și obligă Căminele Culturale.

1. — Începând dela 1 Aprilie a. c., Fundația Regală își va descentraliza o parte din lucrările sale, trecându-le asupra Căminelor Culturale Județene, care se vor organiza și mai temeinic.

2. — Pentru Conducătorii neînțelegători ai Căminelor, Fundația ne roagă să comunicăm ordinul Ministerului de Interne Nr. 113.091 din 14 Ianuarie 1944: „Vi se face cunoscut că Domnul Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a ordonat ca toți funcționarii publici să contribue cu munca lor la activitatea Căminului Cultural pentru educarea satelor noastre și educarea țărănimii".

3. — Căminele Culturale să completeze și să trimită îndată fișa cu cele 63 de întrebări

Cine n'a primit-o, s'o ceară Fundației. Toate Căminele trebue s'apară în cartea cea mare pe care o face Fundația. Cine n'apare în acea lucrare, fie și cu cea mai mică silință de a face ceva, rămâne cu neexistând și pentru Fundație și pentru noi.

4. — Anul financiar al Fundației și unităților se începe la 1 Aprilie. Căminele Culturale își încheie lucrările imediat după 1 Aprilie.

5. — Țara fiind încă în războiu, Căminele Culturale să nu-și înceteinească acțiunea de menținere a potențialului sufletesc și de sporire a încrederii în dreptatea cauzei românești.

Circulara o semnează d. Octavian Neamțu, Director General, și d. Eug. Ionescu-Darzeu, Directorul Căminelor Culturale.

Din aceste spicuiri din circulara Fundației, aragem atenția Căminelor să ia în serios orice măsură în legătură cu munca pentru ridicarea satului, pentrucă vine 1 Aprilie, când fiecare Cămin va da de seama de ce-a făcut dela 1 Noembrie până la 1 Aprilie. Și nimeni n'are nici o scuză, pentrucă nimănui nu i se cere mai mult decât poate.

Conducerea Căminului Cult. Județean
„Mareșal Antonescu"

Ceva despre treptele formale

Stând de vorbă cu un coleg mai vârstnic, îmi povestea că, pe vremea când era normalist și făcea practică pedagogică la școala de aplicație, erau la putere „treptele formale". Tot succesul lecției era în funcție de stricta lor respectare. Trebuiau prezentate atât de distinct, atât de hotărîtcite între ele, încât să fie observate de întreaga asistență și chiar de copii. In cursul lecției, elevul să fi simțit că e vorba de „pregătire", de „predare", de „asociere", „generalizare", „aplicare".

Oricât de bine s'ar fi prezentat lecția, dacă vreunu din „treptele formale" lipsea ceva mai palidă și se mai găsia și câte un coleg mai bun de gură să se ridice la critică și să remarce acest lucru, apoi erai sigur că toată strădania ți-a fost zadarnică.

Ca să se asigure de succesul deplin al lecției, fiecare normalist, cu o zi mai înainte, strângea copiii din clasa cu care urma să-și încerce aptitudinile dăscălești și, în secret, îi iniția în tainele „treptelor formale"

Le spunea cum o să-i întrebe și-i învăța ce răspunsuri trebue să dea, ca lecția să poată merge ca „pe roate", în așa fel, ca mintea să se ridice metodic, de pe o treaptă pe alta, până la descoperirea adevărului. Erau lămuriți, atât cât puteau ei să înțeleagă, ce cuprinde fiecare moment al lecției, cu ce întrebare începe și unde se sfârșește.

Pentru a câștiga bunăvoința copiilor și concursul necesar pentru reușita lecției normaliștii se luau cu binele pe lângă ei, le promiteau tot felul de recompense, iar în clasă lucrau numai cu cei care înțeleseseră mai bine misterul „treptelor formale".

In felul acesta, se ajunsese ca o parte dintre copii să învețe foarte bine treptele formale și puteau fi auziți, în timpul lecțiilor șoptind între ei :

„Acum e „predarea"!... Am trecut la „asociere" etc."

Uneori, când normalistul, din cauza emoției, nu se mai ținea de plan, și pierdea șirul, cei din față încercau să-l salveze șoptindu-i încet de tot : „generalizarea" domn normalist!...

Strategia aceasta a mers multă vreme și profesorul de pedagogie era foarte mulțumit că discipoli săi au deprins meșteșugul învățării.

Intr'o zi, cam pe-aproape de vacanța Paștelui, profesorul a descoperit sistemul folosit de normaliști pentru succesul „treptelor formale", și a interzis orice convorbire anticipată cu copiii.

Iată cum s'au petrecut lucrurile.

Un normalist făcea lecție de gramatică și tocmai când ajunse se la sublinierea exemplelor scrise pe tablă, face imprudența să întrebe pe neașteptate, tocmai pe unul care habar n'avea de ce se petrecea în clasă și privia visător pe fereastră :

— „Ce facem noi acum, Ionescu?"

Ionescu strein cu desăvârșire de subiectul lecției, dar cu mintea imbuibată de „trepte formale" — că-i frecase domnul normalist" aproape două ceasurile în ziua precedentă — răspunde la întâmplare :

— „Facem asocierea", domnule normalist!".

Cum Ionescu n'avea dreptate, restul clasi îl contrazice energic:

— „Nu e adevărat, facem predarea!"

Povestea acestei întâmplări m'a făcut să-mi amintesc de un fapt asemănător, care ilustrează tot așa de bine deformările produse de grija prea mare pentru înfăptuirea „treptelor formale".

Tot un normalist ținea lecția de desen după model, de cl. III-a, având ca subiect „grebla".

După ce împarte caietele cu modele, începe pregătirea lecției, care făcea parte din plan și fără de care — așa credea el — copiii n'ar fi putut desena o grebla.

In timp ce propunătorul își dregea glasul și-și potrivia o ținută mai solemnă, cu care să cucerească interesul clasei, copiii privesc pe furiș în caete, văd grebla și înțeleg numaidecât încotro o să-l ducă „domnul normalist" cu avalanșa întrebărilor.

Propunătorul s'a dichisit și e gata de atac. Vocea sa de adolescent, cu timbru neprecis, sbârnâe ca o coardă de „re" slăbită în unistea clasei:

— „Copii, care dintre voi ați fost la țară?"

In astfel de împrejurări, toți au datoria să răspundă afirmativ, încât normalistul abia mai prididește răspunsurile copiilor, care se succes cu tuteală :

— „Eu!.. și eu... și eu!"

Succesul primei întrebări, care a stârnit atâta interes în clasă și-l face pe toți să fie activi și să dea răspunsuri așa de frumoase și gândite, îi dă curaj și-i înflorește zâmbetul succesului în colțul gurii. Încât a doua întrebare, învățată pe derost din plan, cade mai sigur și mai convingător :

— Ce-ați văzut voi la țară?

Elevii răspund în cor, ca la comandă :

— Grebla, domnule normalist!

— Bravo, copii, așa este! La țară, noi vedem grebla, fiindcă ați văzut-o cu toții, am să vă dau s'o desenați!

Fața normalistului radiază de fericire că „pregătirea" a mers strună și zâmbește cu înțeles instituto rului, pentru nota zece cucerită cu această ocazie, la Practica Pedagogică.

Ba, un altul în dorința de a face o „aplicare" cu sfaturi și îndemnuri, la o lecție de istorie, se apucase să spună elevilor că Mihaiu Viteazul a fost fecior de țărani săraci și numai prin cumințenie și sârguință la învățătură a ajuns domnitor al Țării Românești.

Exagerări de felul acesta sunt multe și se datoresc numai unei greșite înțelegeri a „treptelor formale" și unei rele aplicări a lor.

Toate lucrurile sunt de folos în-tr'o anumită măsură. Tot ce e prea mult și fără orânduială folosit nu poate decât să strice.

In școală, singurul scop nu poate fi decât copilul.

Toate celelalte trebuesc subordonate, cu înțelegere și pricepere, formării lui ideale.

Lecțiile pe care le facem să nu fie nici aplicări ale „treptelor formale" și nici încercări ale unor atitudinilor noastre dăscălești, ci mijloace eficace, cu care să zidim temelia sufletească a elevilor noștri.

Pentru ca să meargă deadreptul în sufletele celor pe care-i educăm, lecțiile trebue, neapărat, să pornească din sufletele noastre, înviețuite de dragoste și căldură nu de interesul egoist al succesului personal.

Făcându-ne lecțiile numai cu gândul la binele copilului, toate celelalte condițiuni metodice vor fi respectate dela sine, fără să ne dăm seama, fiindcă procesul învățării urmează întotdeauna aceleași legi naturale, independente de voința noastră.

Haralambie Sepețeanu
Invățător

Viitorul Economic al Văii Oltului

XII
SINDICATE HIDRAULICE ȘI ASOCIAȚII DE IMBUNĂTĂȚIRI FUNCIARE

Intr'o cuvântare ținută la 2 Februarie 1944, în fața Consiliului de Administrație al Uniunei Sindicatelor Agricole, d. Vice Președinte al Consiliului de Miniștri, Profesor Mihai Antonescu a subliniat că: „Un mare program de lucrări publice va trebui să fie întocmit pentru ca pacea să nu ne surprindă fără organizarea acestor lucrări, de cari va depinde liniștea statului și folosirea mâinii de lucru de pretutindeni".

„Aceste lucrări publice trebuesc să fie legate de politica de formare a rezervelor naționale, prin corectarea cursurilor apelor, captări de energie care să înlocuiască petrolul, lucrări și investițiuni cari să dea agriculturei noastre o fază de desvoltare industrială".

Atunci când se vorbește de corectarea cursurilor de apă, îmi pun întrebarea dacă într'un viitor nu prea depărtat, n'ar fi recomandabil ca prestațiunea cu brațele și cărușele să fie extinsă la construcția barajelor și rectificarea albiilor. In această ordine de idei, trebue să semnalăm că pentru șoselele moderne, betonate și bituminizate, lucrătorul cu totul specializat înlocuește tot mai mult pe săteanul pălmaș sau cărăuș. Acești factori de muncă, chiar lipsiți de orice pregătire tehnică, pot fi totuși în mod rodnic întrebuințați la strămutări de prundișuri, la consolidări de maluri pentru evitarea inundațiilor și pentru irigațiuni, în fine la săparea de canaluri scurte.

Deasemenea, când se vorbește de corectarea cursurilor de apă și de pregătirea navigabilizării, sunt de părere că acțiunea în stil mare sub forma lucrărilor publice, *poate în numeroase cazuri să fie precedată de o acțiune în stil mic, dar de lungă durată, a particularilor riverani.*

Să aduc un exemplu. Pregătirea regularizării albiei unui râu ca Oltul, care în jos de R. Vâlcei are peste 80 de brațe secundare, trebuește ea însăși să fie precedată de alegerea brațului celui mai favorabil pentru *formă talvegul constant și „delimitarea sectiunilor avoiei pentru ca la diferite epoci de ape scurgerea acestora să fie asigurată fără revărsări prea mari peste maluri".* [1])

După delimitarea malurilor celor mai bune de consolidat, operația de consolidare poate fi făcută prin trei metode:

1) Metoda înceată și răbdătoare a plantării malurilor pe toată lungimea lor cu răchită.

2) Metoda mai rapidă, însă de o execuție technică mai grea, a consolidării malurilor cu fascine din nuele de salcie sau plop, fascine umplute cu pietriș sau pământ.

3) Metoda consolidărei malurilor din loc în loc prin piloți bătuți în pământ și eventual prin blocuri de piatră — enrocamente. [2])

Această din urmă metodă este cea mai expeditivă și arătoasă, dar și cea mai costisitoare. Rezultatele ei văzându-se repede, — și deci achitarea devizelor putând fi repede făcută, — este metoda preferată de autoritățile publice. Neîndoios că pentru apărarea taluzurilor de cale ferată și uneori chiar a șoselelor, e cea mai practică metodă.

Metoda a doua este și ea destul de costisitoare, și prezintă și următoarea scădere. Dacă fascinele, ca și țărușii cari le fixează, sunt făcute din salcie nau plop verde, atunci aceste esențe prind rădăcină și devin după mai mulți ani copaci. Pentru navigabilizarea râurilor, copacii mari crescuți pe marginea albiei pot fi însă un neajuns. Căci șloiurile de ghiață pot desrădăcina copacii și îi pot târî în mijlocul talvegului. Navigațiunea va fi astfel îngreunată sau împiedecată.

Dimpotrivă metoda plantărei răchitei verzi sau galbene pe toate malurile talvegului Oltului dela R. Vâlcea în jos, este cea mai eftină și mai recomandabilă. Șloiurile de ghiață cari se scoboară primăvara nu desrădăcinează răchita, căci aceasta se îmlădiază sub presiunea lor.

Plantarea, răchitei poate fi împlinită și de brațe sătești fără o pregătire specială. Desigur tot unui organ diriguitor îi incumbă misiunea să procure butașii sănătoși de răchită și să supravegheze ca plantarea să fie făcută în concordanță cu delimitarea malurilor talvegului, delimitare ce va trebui făcută de Direcția Apelor din Ministerul de Lucrări Publice.

Roadele acestor plantări cu răchită, *adică consolidarea malurilor*, n'ar deveni vădite decât 10—12 ani după plantare. La câștigul ridicării aproape continue a malurilor prin oprirea aluviunilor între tufele de răchită, se mai adaugă și *avantajul recoltelor de răchită ce pot fi vândute pentru împletituri.*

Obținerea unui talveg bine delimitat și apărat prin maluri înălțate, are drept consecință că brațele secundare devin disponibile. Prin facerea unor baraje către mijlocul acelor brațe — în felul barajului descris în Secția XI — se pot obține rezerve de apă și lacuri artificiale destinate fie pisciculturii, fie irigațiunilor, fie ambelor scopuri.

Numai acolo unde sunt mai mult de două brațe — cum de pildă, în fața Drăgășanilor, a satului Stegarul din jud. Olt, a satelor Tia Mare și Părcașele din jud. Romanați — prisosul de brațe sau viroage ar urma să fie împotmolite sau „colmatate". Prin acest procedeu un șant de prundișuri sau bancuri vor fi câștigate pentru grădinărie sau pășunat.

Un întreg complex de legi au fost decretate sub îngrijirea fie a Direcției Apelor din Min. de Lucrări Publice, fie a Direcției Geniului Rural din Ministerul Domeniilor și Agriculturei, pentru înființarea și funcționarea fiesa unor *„Sindicate hidraulice"* fie a unor *„Asociații de îmbunătățiri funciare"*.

In baza art. 75—89 din *„Legea pentru Regimul Apelor"* din 1924, și a *„Legei pentru funcționarea Sindicatelor hidraulice"* din 24 Aprilie 1940, funcționează în jud. Timiș Torontal 11 sindicate hidraulice, în jud. Arad 4 ear în jud. Bihor un sindicat hidraulic.

In vechiul regat nu exista decât un sigur astfel de sindicat, și anume înființat în 1936 pentru îndiguirea râului Buzeu.

Pentru regimul Oltului, cred că legislația creată de Min. de Agricultură prin art. 14—59 din *„Legea pentru administrația generală a pescăriilor Statului și ameliorațiunile regiunei inundabile a Dunării"*, din 11 Iulie 1929, este mai prevătă decât textele privind funcționarea sindicatelor hidraulice. In baza legei din 1929 au fost constituite în Vechiul Regat circa 35 *„asociații de îmbunătățiri funciare"*, dintre cari însă numai jumătate funcționează. Astfel la gura Oltului, încă din 1930 au fost înființate asociațiile Islaz-Moldoveni-Giuvărești, cu 4521 ha., și Liță-Olt-T. Măgurele cu 4995 ha. a căror activitate însă a stagnat aproape incontinuu.

Că nu numai la vărsările în Dunăre, ci chiar către mijlocul râului, pot fi înființate, asociații de îmbunătățiri funciare, ne este dovedit prin cele 6 asociații în ființă pe râurile Ialomița, Buzău, Siret și Prut. Dintre acestea, activitatea cea mai rodnică o desfășoară asociația *„Lacul Strachina"* de pe Ialomița, care ameliorează 865 ha.

Art. 59 al legei din 1929 scutește de taxele de timbru înființarea asociațiilor, iar taxele pentru acele de hipotecă se reduc la jumătate. Socotesc deci că și pe mijlocul Oltului ar fi prielnic să fie înființat astfel de asociații, însă după principii oarecum diferite. Anume contribuția principală a membrilor asociațiilor să nu coaste în bani, ci în zile de muncă cu brațele sau cu căruța. In felul acesta, chiar și țăranii riverani mijlocași și codași, vor putea fi la curent cu cotizațiile Nu, mai membrii asociațiilor la curent cu contribuția sau cotizație, să aibă dreptul de a pescui în Olt și de a paște vite pe domeniul statului din raza ameliorațiunilor.

Activitatea asociațiilor ar trebui să conste în special din plantarea de răchită, după ce malurile vor fi primit mici corectări. Dragarea fundului albiei, pentru adâncirea talvegului, și tăierea de canaluri — în felul acelora necesare în fața Drăgășanilor [3]) și în fața com. Stoenești din jud. Romanați ar urma să fie lăsate Direcției Apelor din Min. de Lucrări Publice. Ar fi recomandabil ca aceastâ Direcție să primească, pe măsura lucrărilor efectuate, oarecari rambursări a cheltuelilor din partea Asociațiilor. In sus de Islaz, și în sus de Turnu-Măgurele, aceeași Direcție ar putea tot prin dragări să creeze două mari eleștee, lucrare pentru care să fie despăgubită fie de Direcția Pescăriilor, fie de cele două asociații de îmbunătățiri funciare înființate la gura Oltului.

In anul 1937 când D. Alex. Alimănești-anu a vrut să înființeze în jud. Olt o astfel de Asociație de îmbunătățiri funciare, dânsul socotea că pe lunca veche irigată, sau pe lunca nouă câștigată, vor putea fi înființate nu numai culturi de zarzavaturi, ci și orezării.

D. Alimănești-anu socotește că în jos de Govora — adică pe o lungime de 140 km., — prin asanări și îmbunătățiri funciare, ar putea fi irigate sau redate culturii în medie câte 500 m. în dreapta și în stânga Oltului. Adică în total circa 14.000 ha. D. Inginer Grigore Vasilescu, profesor la Politechnica din București, pe care l'am consultat asupra aceluiași subiect, a socotit drept bun calculul de mai sus. O astfel de operă, creată a servi de model pentru întreaga țară.

---

1) Raportul Comisiunei pentru studiul alunecărilor de teremuri și revărsărilor de ape mari, în Analele Minist. de Lucrări Publice și Com., 1943, p. 177.

Delimitarea acelor maluri cred că trebue făcută de Direcția Apelor din Minist. de Lucrări Publice.

2) Despre diguri cu fundație de zid sau de beton nu mai vom ocupa aci, căci le-am socoti necesare numai pentru peruri și debarcadere.

3) A se vedea cele două note publicate de d. inginer șef Emil Buia la pag. 230—239 din *Analele Min. de Lucrări Publice și Comunicații*, 1943, aprobate de inima țării, ar fi oscbit de potrivită spre a servi de model pentru întreaga țară.

DR. O. ANASTASIU

COOPERATIVA DE CONSUM, PRODUCȚIE, APROVIZIONARE ȘI VALORIFICARE „TOVARĂȘIA ARGEȘANA" PITEȘTI
Nr. 38
1944 Februarie 16

CONVOCARE

Conform art. 35 și urm. din statutele cooperativei, precum și hotărîrii consiliului de administrație luată în ședința din 12 Februarie a. c., d-nii asociați ai cooperativei de consum „Tovărășia Argeșană" din Pitești, sunt convocați în adunare generală ordinară pentru ziua de:

Vineri 24 Martie a. c., orele 3 dimineața, în locul. federativ **„Argeș"** din Pitești, Str. Craiovei Nr. 33 și la aceiași dată orele 11 dimineața, în acelaș local, în adunare generală extraordinară, având a discuta și hotărî asupra chestiunilor de mai jos, privind adunarea generală ordinară și anume:

1. Darea de seamă a consiliului de ad-tie asupra operațiunilor pe anul 1943;
2. Raportul comisiunii cenzorilor asupra gestiunii acelui an;
3. Executarea bugetului pe anul 1943;
4. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere pe anul 1943 și repartizarea beneficiului net realizat;
5. Descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa;
6. A se lua cunoștință de adezionarii noui inscriși și pierduți în cursul anului 1943;
7. Aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 1944;
8. Ratificarea împrumuturilor contractate în cursul anului 1943 și fixarea sumei maxime până la care cooperativa se va putea împrumuta în cursul anului 1944;
9. Alegerea a 3 membri în consiliul de ad-tie în locul d-lor **Gh. Stănescu, Ștefan Tătomirescu** și **I. Constantinescu**;
10. Alegerea a 3 cenzori și 3 cenzori supleanți;
11. Diverse alte chestiuni.

Consilierii, cenzorii și supleanții ai căror mandat a expirat, pot fi realeși.

La dezbaterea generală extraordinară se va discuta și hotărî fuziunea cooperativei **„Tovărășia Argeșană"** cu cooperativa de librărie și papetărie **„Lumina"** din Pitești.

Dacă la prima convocare ordinară și extraordinară nu se întrunește numărul cuvenit de voturi, conform art. 38 din statute, adunarea generală ordinară se va ține în ziua de

Sâmbătă, 25 Martie a. c. în acelaș local, orele 3 dimineața, cu aceiași ordine de zi, iar cea extraordinară, în aceiași dată, în acelaș local, orele 11 dimineața, privind numai fuziunea.

Membrii cu drept de vot sunt acei asociați cari au capitalul social subscris complet vărsat în termenul prevăzut de statut și nu au datorii în restanță la cooperativă.

Bilanțul, contul de profit și pierdere și raportul comisiunii cenzorilor, conform art. 33 din statute, vor fi puse la dispoziția membrilor cooperativei în localul societății cu 10 zile înainte de data ținerii adunării generale ordinare.

Președinte,
Profesor GHEORGHE NUTU
Director,
Insp. **Const. Mititelu**

Pentru ridicarea satelor

(Continuare din pag. 1-a)

mai gingașe și după cât cunoaștem lumea astăzi, ne îndoim că se poate duce la bun sfârșit, *fără a forța puțin lucrurile*, pentrucă românului nostru trebue să-i faci bine cu sila.

Natural că nu se poate dărâma totul într'o noapte — chiar de-am admite imposibilul, ca să răsară a doua zi, ca din pământ, noul sat.

Schimbarea trebue făcută pe îndelete și cu chibzuială.

Nu sate model, ci gospodării model în fiecare sat, iată ce ne lipsește.

Numai astfel vom reuși să introducem omul trolan în cetatea inexpugnabilă, care este actuala mentalitate a satului.

In zadar fi vom face țăranului sate model. Ni se va întâmpla ca la Dâmbovicioara, unde a rămas aceiași mentalitate înapoiată și nu a contribuit cu nimic la ridicarea standardului de viață, fapt constatat de însuși Mareșalul nostru... *exemplu*", spune Froebel, *plus o anumită doză de teamă*, adăugăm noi.

Până atunci însă problema rămâne deasupra, iar satele noastre nu vor fi tulburate cu nimic din hibernarea lor milenară, cu toată nobila intenție a legiuitorului, pornită dintr'o sinceră dragoste față de satul de unde am pornit cu toții.

Stefan Tătaru
Invățător

Susținem de părere ca aceste cursuri să se facă chiar în casele gospodinelor — așa cum le făceam noi în Maramureș — grupându-se câte 10-15

La sfârșitul cursului să se dea fiecărei participante premii ce vor consta din câteva vase de bucătărie, de obicei cam ceiace ar lipsi neapărat.

Ar fi un motiv în plus ca fiecare să privească în lumea satului, câștigarea încrederei față de aceste cursuri fiind pe primul plan. Gândiți-vă că la baza tuturor acțiunilor omenești, orâcât de noiste ar fi ele, voit sau interesul, acest motor care animă și construește.

...Numai având femei conștiente, se va fi câștigat un imare și puternic aliat, în marea luptă începută.

Cu exemple bune, stăt la școală cât și în casa părintească, cu concursul tuturor, se poate aștepta cu încredere să se schimbe fața satelor noastre, pentrucă „educația nu este altceva decât *exemplu*", spune Froebel, *plus o anumită doză de teamă*, adăugăm noi.

Până atunci însă problema rămâne deasupra, iar satele noastre nu vor fi tulburate cu nimic din hibernarea lor milenară, cu toată nobila intenție a legiuitorului, pornită dintr'o sinceră dragoste față de satul de unde am pornit cu toții.

Stefan Tătaru
Invățător

ȘTIRI ȘI FAPTE

DRĂGANU

Duminică 13 Februarie, a avut loc în comuna Drăganu o reușită ședătoare a *Căminului Cultural „Dascălul Ilie"*.

Au colaborat la această ședătoare, pe lângă școlile locale și elevii clasei a VII-a a *liceului I. C. Brătianu din Pitești*, sub conducerea neobositului său director, d. profesor *Frantz Cheresteni*, asistat de d. profesor *C. Albu*.

Au dat concursul: d. *Ing. Leonida Sfaricewski*, elevul *Honoriu Popescu* dela liceul Brătianu, d-nii profesori *Frantz Cheresteni, Marinescu, Albu*, elevii școlilor primare locale și ai liceului Brătianu și *Pr. M. Bălan Președintele Căminului*, a cărui activitate se remarcă printre cele mai frumoase din județ.

D. director Cheresteni a încheiat ședătoarea, printr'un vibrant cuvânt de admirație pentru munca Căminului Cultural și pentru disciplina morală a sătenilor, făgăduind o colaborare nelimitată, în lupta de ridicarea satelor.

Primul contact dintre elevii clasei VII-a științifică și o parte din profesorii liceului din Pitești, cu Căminul Cultural, a fost o puternică experiență de trăire românească cu răsunete vii în conștiințe, manifestate prin exprimarea dorinței spontane și unanime de a continua această lucrare de viață nouă.

ROCIU

In zilele de 7, 8, 9, 10 și 11 Februarie a. c., a avut loc în *plasa Rociu* cursurile administrative cu secretarii și casierii comunali, în localul școlii primare din localitate, conduse de d. pretor *Traian Zimnicaru*.

Durata cursurilor a fost de 5 zile, timp în care s'au desbătut toate problemele fixate printr'un program stabilit anticipat de organele administrative superioare.

Au conferențiat d-nii: *Ing. M. Novac, Pr. N. Popescu-Grulu, Pr. Ilie Volca-Rociu, Notar Gh. Ion* și alții.

Cuvântul de închidere l-a ținut d. pretor *Zimnicaru*, care a recomandat tuturor cursiștilor, pe lângă muncă și pricepere, multă demnitate în serviciu.

*

D. Prefect al județului Argeș a citat pe județ pe următorii jandarmi: *Plut. major Crăcea Alecu, plut. Goangă Gh. plut. Săpăceanu Dumitru, plut. Cracă Alexandru, plut. Ghiță Radu, plut. Lungu Ștefan, sergent major Gh. Marin, sergent major Popescu Constantin*, elev sergent *Bobaru Petre*, sergent *Anghel Marin*.

Tuturor citaților li s'au acordat de către Comitetul județean de patronaj și câte un premiu de 3000 lei pentru zelul și conștiința cu care au reușit să prindă banda de spărgători de trenuri ce opera între comuna *Bradu și Stolnici* și care în prezent se află în judecata *Curții Marțiale* din *Craiova*, datorită vigilenței, onestității și pricepere d-lui *Lt. Colonel Valentin Nicolescu*, Comandantul Legiunii de Jandarmi.

MOȘOAIA

Duminică 23 Ianuarie 1944, la parohia *Ciocănăi-Moșoaia*, cu ocazia Cercului Pastoral, a avut loc o frumoasă și instructivă manifestare cultural-religioasă.

Au vorbit sătenilor: parohul comunei, *Preotul C. Ionescu*, care a arătat cum înțelege Statul să lucreze pentru luminarea și îndrumarea poporului, prin Căminele Culturale. Cercurile Preotești și cele învățătorești și *Pr. C. Venescu*, care a vrobit despre *„Conștiința Morală"*.

Școala primară locală, sub conducerea d-lui învățător *I. M. Bradu*, a prezentat sătenilor un frumos program artistic, alcătuit din cântece patriotice și populare, recitări bine alese, și o instructivă scenetă „Copila milostivă".

Serbarea s'a sfârșit prin cuvântarea d-lui învățător *I. M. Bradu* care a prezentat, cu multă însuflețire, momentul istoric al Unirii Principatelor, dela 1859.

DEDULEȘTI

La 13 Februarie, s'au inaugurat *Cursurile Țărănești*, printr'o serbare, în comuna *Dedulești*, dată în cadrul *Căminului Cultural*, de către *Pr. C. Popescu* și d-na învățătoare *Alexandrina S. Vasile*, cu concursul elevilor școalei primare locale și extrașcolare.

A vorbit părintele *Gh. Stângescu-Morărești*, directorul Căminului și dl. primar *Nic. C. Popescu*, asigurând de tot concursul autoritățile ad-tive, care a premiat pe cea mai talentată fată cu 1000 lei.

PITEȘTI

Joi 10 Februarie, după amiază, în sala *Teatrului Comunal*, a avut loc serbarea școalelor primare de fete Nr. 1 și Nr. 3.

Această serbare a fost organizată de către d-na institutoare *Tatiana Marinescu*, care a prezentat în fața unui public numeros și a întregului tineret școlar orășenesc, un program artistic bine ales, executat cu deosebită simțire și talent.

A mai dat concursul, pentru pregătirea jocurilor naționale, d-na institutoare *Păunescu*.

La sfârșit, s'a jucat piesa de teatru *„Suflet de refugiat"*, compusă de dl învățător *Octav Silvăneanu*.

Întreg programul a avut ca temă sufletul și nostalgia refugiatului ardelean.

Au luat parte, la această manifestare școlărească, următoarele persoane oficiale: *dl. Col. Porutiu*, primarul orașului, *dl. Subprefect Cârstocea*, dl. Insp. școlar *Ion Voicilă* și corpul didactic învățătoresc din oraș.

Tineretul școlar piteștean a regretat, din adâncul sufletului, că dela această sărbătoare a lor, a fost nenoit să lipsească prietenul cel mai bun și ocrotitorul sincer, dl. *Insp. G-ral Tică Popescu*, plecat pentru nevoile județului, afară din localitate.

*

— Sâmbătă 12 Februarie a. c., în cadrul serbărilor tineretului, inițiate încă de acum un an de Prefectura județului, a avut loc o foarte reușită serbare a elevelor *Gimnaziului Industrial Casnic*, de sub conducerea doamnei *Anastasia Bănescu*.

După cuvântarea doamnei Directoare, plină de gânduri părintești și românești, s'a desfășurat programul serbării, printr'o ședătoare în care s'a pus accentul pe viața satelor noastre și la care au colaborat, talentat, elevele Gimnaziului industrial casnic și o parte din elevii Liceului Industrial de băeți.

CURTEA DE ARGEȘ

Dl. pretor *Gh. N. Micu*, pretorul plășii *C. de Argeș*, a inspectat în zilele de 12, 13 și 14 Februarie a. c., comunele de pe *Valea Topologului*.

In comuna *Sălătruc* s'au constatat frumoase realizări pe teren, construindu-se un cuptor comunal de uscat fructe, o împrejmuire de piatră și gard de pe modelul dat de Prefectură și o apreciabilă portiune de trotuar în centrul comunei.

Prin schimbul ce s'a făcut, între școală și primărie, școala a primit un foarte bun teren de cultură pentru lot experimental, iar primăria a primit în apropierea localului primăriei un teren propriu pentru înjghebarea unei gospodării comunale model. Aici, urmează a se construi în anul viitor un grajd comunal pentru reproducătorii de toate speciile, cu padoc cuprinzător și instalații complecte pentru stația de montă. Se va mai construi aci o magazie și remiză pentru materiale și instrumente.

Regiunea fiind proprie creșterii de vite, care este ocupația principală a locuitorilor, primăria comunală a intervenit pentru a se acorda un împrumut dela Creditul Județean și Comunal pentru a cumpăra o porțiune de pășune în legătură cu pășunea comunală, pentru ca astfel să se dea o și mai mare extindere creșterii vitelor. Această pășune este absolut necesară pentru o mai bună stare a țăranului muntean și pentru ridicarea satului.

Tot prin străduința ad-tiei locale, aspectul localului primăriei este astăzi complect schimbat, prin grija deosebită ce se pune în aspectul interior și exterior dându-se o notă specifică românească prin perdelele și covoarele care împodobesc biurourile.

TIGVENI

In seara zilei de *13 Februarie*, s'a ținut ședința *Cursurilor Țărănești*, cu care ocazie s'a constatat munca plină de roade, depusă de conducătorii *Căminului Cultural din Tigveni* și o strânsă legătură între conducători și săteni.

Remarcăm activitatea plină de însuflețire a d-lui *Dr. Staicu*, medicul *Circ. Tigveni*, animatorul Căminului, care a conferențiat, cu această ocazie despre tuberculoza la sate și combaterea ei, întreținându-se cu participanții și dând sfaturi practice pentru săteni.

Mai remarcăm activitatea *Pr. Gh. Popescu* și a doamnei *învățătoare Oancea*, muncitori trudnici și animatori valoroși ai obștei, care și-au dat concursul lor prețios.

Ședătoarea s'a încheiat cu cuvântarea d-lui *pretor Gh. Micu*, care a evidențiat câtă grije se pune de actuala conducere a țării și a jud. Argeș pentru ridicarea satului și țăranului și a mulțumit conducătorilor comunei pentru munca pe care o depun.

F. V.

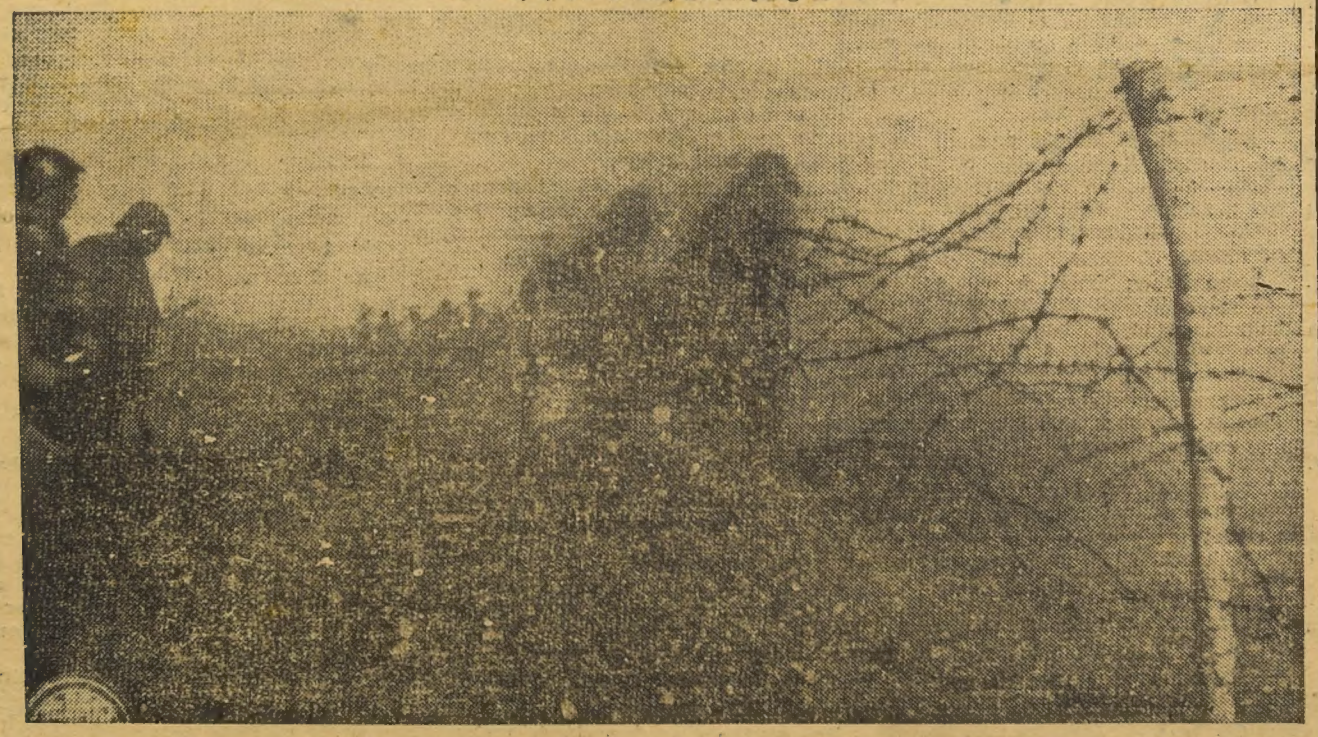

Protejați de nori de fum artificial, soldații români pornesc la atacul pozițiilor bolșevice *(S.M.P.)*

MERSUL RĂZBOIULUI

Finlanda nu încheie pace

S'a vorbit în ultima vreme că Finlanda ar avea de gând să încheie pace cu rușii.

Oamenii de seamă din Anglia și America cred însă că Sovietele doresc din partea Finlandei nu un armistițiu, ci o capitulare fără condiții. Nimeni nu crede că bolșevicii ar căuta înțelegerea pacinică cu finlandezii, ei nedorind decât să le contopească țara.

Pe front

Trupele de pe frontul de răsărit au respins din nou numeroase atacuri ale sovieticilor, la Nicopol, la Crivoirog, la Cercași, la Berezina, la Vitebsc și în apropiere de lacul Peipus, dând lupte îndârjite, care pe alocuri, încă mai durează.

Prin contraatacuri victorioase, grupuri de luptă inamice au fost bătute și în mai multe locuri inamicul a fost dat înapoi.

Bolșevicii dau îndărăt

Bolșevicii au retras de pe frontul din Crimeea și de la gura Niprului elementele de atac care ocupaseră poziții în aceste părți, spre a le arunca împotriva mișcărilor de concentrare germane dinlăuntrul cotului fluviului.

Mai multe atacuri puternice ale rușilor, date la Crivoirog s'au năruit în fața liniilor principale de luptă germane.

Două capete de pod sovietice au putut fi micșorate în cursul unor rodnice atacuri germane, astfel că ele nu mai sunt primejdioase pentru legăturile cu spatele diviziilor germane.

Scufundarea unui vapor cu prizonieri

Un vapor german care aducea peste 3000 de prizonieri italieni care făcuseră parte din armata lui Badoglio, a fost scufundat în marea Mediterană de loviturile trase de pe două submarine englezești. Din toți prizonierii n'au putut fi scăpați decât vreo 500, restul s'au înnecat.

Fapta englezilor e cu atât mai urâtă cu cât știau că pe vapor sunt prizonieri italieni din armata lui Badoglio cu care sunt aliați.

Înăsprirea legăturilor dintre Turcia și Anglia

Dela începutul războiului Turcia duce o sarcină grea, ținând închis drumul către miază-zi, prin strâmtorile Bosfor și Dardanele și luând astfel englezilor grija din această parte a pământului.

Anglia însă nu se mulțumește numai cu atât ci ar vrea ca Turcia să între orbește în război alături de ea, iar ziarele englezești îl aduc învinuiri din această pricină.

In urma acestor învinuiri nedrepte, legăturile dintre Turcia și Anglia s'au înăsprit.

Rușii atacă pe polonezi

Ziarul cel mai mare al Sovietelor, Pravda, a scris că guvernul polonez dela Londra nu mai știe pe ce lume se află și că nu mai are nici o legătură cu polonezii rămași în Polonia.

Acest atac face parte din lupta care o dau sovieticii ca să nu mai aibă nici o legătură cu guvernul polonez dela Londra și astfel să facă ce vor cu țara lor.

Bătălia de lângă Berezina

Marea bătălie de lângă Berezina, care a început la 16 Ianuarie, s'a prefăcut într'o izbândă a armatei germane. Bolșevicii au pierdut în zadarnicile lor încercări de străpungere a frontului german, 16.000 de morți și 30.000—40.000 de răniți.

Deasemeni au fost distruse 111 tancuri, 107 tunuri și numeroase arme grele de infanterie.

Pierderile germanilor au fost de 7.000 de oameni, dintre care numai 1.500 morți, iar restul răniți.

O bombă a căzut pe palatul Papei

Aviația anglo-americană a atacat din nou Roma. Cu acest prilej o bombă a căzut pe palatul în care locuiește Papa, chiar deasupra încăperilor sale. Din fericire, bomba n'a făcut decât să dea foc acoperișului, așa că Papa a scăpat nevătămat.

Pierderile americanilor

Din America se dă de știre că marina de comerț a Statelor Unite a pierdut dela intrarea în război 6501 marinari.

Londra bombardată de germani

Mai multe sute de avioane germane au bombardat Londra.

Aviatorii germani au luminat întâi orașul, ca să vadă bine unde să lovească, apoi au dat drumul bombelor care au căzut cu miile.

Pagubele nemaipomenite făcute de bombe au putut fi văzute chiar de aviatorii din primele valuri de atac. Focuri foarte întinse și detunături groaznice au prăbușit orașul.

Bombardarea mânăstirii Monte Cassino

Pe frontul din Italia, Anglo-Americanii au bombardat o vestită mânăstire aflată pe vârful muntelui Cassino, de la care își trăgea și numele de Monte Cassino.

După ce au atacat mânăstirea, s'au văzut ridicându-se suluri mari de fum. Pământul s'a cutremurat când au căzut bombele Mânăstirea a fost complect distrusă.

Alte pierderi sovietice

Intre 8 și 14 Februarie au fost doborîte pe frontul de răsărit 206 avioane sovietice, pe când germanii n'au pierdut decât 27.

Ce cer rușii Finlandei

Pentru ca să încheie o pace, rușii cer Finlandei: să rămână la granițele din 1940, adică să piardă ținutul Carelia; să le predea orașele mari și căile ferate; guvernul să fie unul pe placul lor; să le predea cele 7 divizii germane aflătoare pe pământul Finlandei.

Față de aceste cereri nesăbuite, poporul finlandez a hotărît că mai bine să moară decât să se plece.

Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", București, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.46.30) înmatriculată sub Nr. 156/943 la Reg. Ofic. Comerțului București.
Tipărită la 18.II.1944

ANUL III Nr. 130 „Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 72.526/943". PREȚUL 5 LEI EXEMPLARUL DUMINICĂ 9 IULIE 1944

ARGEȘUL

GAZETA SĂPTĂMÂNALĂ DE INFORMARE ȘI INDRUMARE OBȘTEASCĂ

APARE SAPTAMANAL, SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA, STR. BIBESCU-VODĂ No. 9 — PITEȘTI ABONAMENTUL 260 LEI ANUAL — PENTRU AUTORITĂȚI 1000 LEI

DEPOZIT

PĂZIȚI-VĂ PÂINEA!

Regiunea Argeșului este un pământ înzestrat de Dumnezeu cu toate darurile. Spornic la roadă, credincios celui ce-l muncește, bogat în verdeață și plin de izvoare, acest pământ a atras încă din primele veacuri ale românismului pe voevozii noștri, care au descălecat cu arcașii lor și au întemeiat țara și cetățile apărătoare.

De-a-lungul anilor și a tuturor greutăților prin care a trecut neamul românesc, Argeșul nu și-a desmințit faima sa dintru început, scânteind în fața lumii nu numai prin sufletul său plin de flacără românească, ci și prin bogăția nemăsurată a ogoarelor.

Astăzi lanurile Argeșului au pregătit hrană multă pentru țară și pentru front. Grâul argeșan se clatină la adierea vântului, mărturisind că oricât de mult a fost lovită țara noastră, oricât de schingiuită a fost pe nedrept în trecutul ei, oricât de mult e lovită și răvnită și astăzi, ea a trăit prin sine însăși, datorită bogăției pământului și vitejiei fiilor ei.

Un lucru trebuie să se înțeleagă cu deosebire în clipele de față, și anume: că de felul cum vom strânge, vom chivernisi și vom păstra această bogăție a țării, — și în special grâul ei — depinde soarta vieții noastre viitoare, care se hotărăște pe câmpurile de crâncenă bătaie ale apărării românești.

Pentru aceasta plugarii țării — și cu ei și cei argeșeni — au o mare datorie, aceea de a păzi grâul de primejdiile ce-l pasc din văzduh și a desmiriști ogoarele, pregătindu-le pentru însămânțarea de toamnă.

Cum se va face paza grâului secerat?

Mai întâiu, snopii nu vor mai fi adunați în clăi mari și late, care în vremurile de pace mângâiau ochiul, ci vor fi strânși în căpițe înguste, subțiri și ascuțite, ce se vor clădi în mijlocul și de-a-lungul ogorului, în așa fel ca să nu se cunoască prea bine de sus. De îndată ce grâul va fi secerat și snopii adunați în căpițe subțiri; lanul trebuie arat, desmiriștit, pentru a ascunde astfel de ochii diavolilor din văzduh aurul grâului din căpițe și pentru a pregăti pământul spre a fi însămânțat toamna.

Dușmanii de peste ocean nu pot admite, ca belșugul ogoarelor noastre să ne poată permite să continuăm cu încredere în biruință războiul de apărare. Deaceea, pot să arunce din văzduh bombe incendiare, bidoane cu fosfer și alte mijloace de aprindere a snopilor de grâu.

Contra acestora se cere pază multă și grijă multă. Dacă ne-am gândi numai la paguba ce s'ar produce țăranului și tot ar însemna că se drămuește o trudă plină de greutăți, dar atunci când în fața ochilor noștri stă icoana țării, angajată în cel mai crâncen război pe care l-a cunoscut istoria, un război care se duce prin munca noastră a tuturora și de victoria căruia depinde soarta noastră viitoare, paguba pricinuită de astfel de bombardamente ar fi de nenumărate ori mai groaznică.

Trebuie să se înțeleagă, că paza recoltei de primejdiile aeriene este o faptă de patriotism, nu numai o simplă dotorie.

Deaceea, iubiți săteni argeșeni, fiți la înălțimea trecutului nostru, păziți-vă grânele ca ochii din cap, desmiriștiți îndată după seceriș ogoarele, străduiți-vă să aduceți cât mai repede cu putință grâul în hambare, lucrați cu spor și cu chibzuință, pentru ca încercările dușmanului de a ne lovi în izvoarele noastre de trai să rămână zădarnice.

Aceasta nu e numai spre binele nostru, ci spre binele țării întregi, astăzi greu lovită și încercată, de cei cari n'au văzut niciodată cu ochi buni propășirea neamului românesc.

CHEMARE CĂTRE CĂRTURARII ȘI CONDUCĂTORII FIREȘTI AI SATELOR ARGEȘENE

Conștienți de asprimea vremurilor pe care le străbatem, dar încrezători în Dumnezeu, Obăduitorul de totdeauna al Neamului și Țării noastre, partizani neînduplecați ai ideiei, că „solidaritatea între toate categoriile sociale precum și munca neîntreruptă sunt cheia biruinței în încercările prin care trecem",

pentru a ține trează conștiința drepturilor noastre, vremelnic încălcate, și pentru a întări sufletul prin *credință nestrămutată și cultură făuritoare de caractere*,

VĂ CHEMĂM

să colaborați la *„Acțiunea Național-Culturală internă"* pe anul 1944 — inițiată de inimi iubitoare de Țară și organizată, în Argeș, cu asentimentul nostru și-al tuturor Șefilor de instituții județene, de Căminul Cultural Județean „Mareșal Antonescu", așa precum se poate vedea din Circulara Nr. 14 întocmită cu aprobarea noastră, publicată în gazeta „Argeșul" și trimisă tuturor Căminelor Culturale.

Cu suflet transfigurat de credința în Dumnezeu, cu duh de supunere față de stăpânirile cele mai înalte, cu pasiune pentru ridicarea culturală a poporului și cu spirit de solidaritate națională, puteți face minuni în lumea satelor care reprezintă 80 la sută din populația Țării.

Vă chemăm, deci, la această operă de zidire sufletească, nădăjduind că vom putea culege mulțumiri, când fiecare dintre noi va constata personal felul în care ne-ați ascultat chemarea.

† IOSIF GAFTON
EPISCOP al Argeșului

Lt. Col. E. PORUȚIU
PREFECT al jud. Argeș

Ion Voicilă
Inspector școlar al jud. Argeș

Pr. Marin S. Diaconescu
Director al C. Cultural jud. Argeș

CIRCULARA Nr. 14 CĂTRE CĂMINELE CULTURALE DIN ARGEȘ

DOMNULE PREȘEDINTE,
DOMNULE DIRECTOR,

Prin organizarea și însuflețirea muncii culturale în orașul sau satul Dvs. și pentru a intra în ritmul comandamentelor naționale pe care vremea de război le impune, sunteți rugați a convoca imediat Sfatul Căminului într'o ședință plenară, cu scopul de a-i aduce la cunoștință cele ce urmează, luând neamânate hotărîri de conformare cu dispozițiunile de mai la vale:

I. ADMINISTRATIVE: 1. Fără întârziere, închiderii lucrările anului 1943/44, trece,i-le prin Adunarea Generală și trimiteți-ni-le nouă pentru *verificare* și *aprobare*, Fundația Regală ne-a dat împuternicire de a face verificarea și aprobarea acelor adunări generale. Instrucțiunile date prin Circulara Nr. 12 și 13 rămân valabile.

2. Vărsați cotiza la de 10% pentru Căminul Cultural Județean. Este singura legătură materială, simbol al legăturii morale, cu centrul conducător.

Cine nu-și plătește cotizația, se rupe voit de legătura cu noi și-și pierde însuși rea de mădular viu al organismului nostru cultural. Pentru aceleași motive, încasați și Dvs. cotizația membrilor Căminului Cultural, pe care îi conduceți.

3. Organizați-vă bine sediul și țineți la zi cronica satului și a Căminului. P. S. Episcop Iosif lăuda mai deunăzi, cu multă risipă de cuvânt bun, pe Păr. D-tru Georgescu dela Șuici, care i-a prezentat o admirabilă cronică zilnică a vieții sale lui. Sunt prea exceptionale vremile pe care le trăim și-ar fi păcat să neglijăm însemnarea evenimentelor importante din viața Căminului, a Satului, ba chiar a lumii acolo unde are tangențe cu noi.

II. SĂNĂTATE ȘI OCROTIRE SOCIALĂ: 1. Organizați farmacia Căminului și adunați plante medicinale.

2. Desvoltați lucrarea de ocrotire socială prin „Consiliul de Patronaj" local. Fiți sensibili la nevoile materiale ale celor lipsiți și căutați soluția de domolire.

3. Dați concurs la buna încartiruire a refugiaților și evacuaților. Organizați cantine pentru ei. Faceți-le să simtă binefacerile Căminului Cultural. Să clocotească iubirea cu fapta, care ajută și alină. Fiți întotdelemn pe rana durerii lor nemângâiate.

4. Orfanii, văduvele și invalizii să găsească în Cămin vatara caldă a oamenilor și ocrotirei sociale. E nul Căminul fără o asemenea activitate, pe care o porunceste vremea de războiu.

III. MUNCA: 1. Organizați-vă munca pe Secții. Prin diviziunea muncii se obțin rezultate multe, vaciate și bune.

2. Aduceți în Cămin pe toți refugiații capabili de o muncă și repartizați-i după pregătire și vârstă. Munca este o datorie pentru oricine. Oricine consumă, trebue să producă. Cine consumă fără să producă, este un furt.

3. Munca în familie, în profesie, în Cămin, în sat, în sectorul de activitate, este un imperativ categoric al oricărei vremi, dar mai ales o poruncă națională a vremii de război.

4) Păstrați evidența vredniciei oricărui membru al Căminului.

5) Înființați cooperative pentru refugiați, acolo unde el sunt mulți și convin la aceste idei. In comuna Albești se face această experiență care dă bune rezultate. Prin cooperativa de consum, se economisește timp, bani și muncă. O cooperativă se bucură de multe avantagii, care sunt în favoarea membrilor cooperativei.

IV. MINTE, SUFLET ȘI CONȘTIINȚĂ NAȚIONALĂ:

1. Ca și anul trecut, pe tot timpul acestei veri până târziu în toamnă, trebue să continuăm acțiunea național-culturală internă potrivit noilor „INSTRUCȚIUNI PE 1944" trimise nouă de Ministerul Propagandei Naționale prin Fundația Culturală și Ministerul de Interne.

2. Această *acțiune internă* se va desfășura în fiecare sat după următorul plan general de lucru, căruia i se pot aduce modificări potrivite cu situația locală: a) *Dimineața* în Duminici sau sărbători) „slujba în biserică în prezența satului întreg în frunte cu toți intelectualii și slujbașii Statului, care trebue să dea pilda cea bună. După slujbă, o predică cu subiect religios și cu aplicări la vremea de azi.

b) *După masă* (în Duminici și sărbători) sub cerul liber sau într'o sală mare, se va tine adunarea satului întreg. Acolo, în cadrul unei șezători culturale — cu lecturi, poezii și cântece patriotice, religioase și populare — se vor desvolta conferințe cu caracter patriotic, după alăturatul Tabel de subiecte, urmărindu-se o singură țintă principală: *înălțirea sufletească a poporului și sporirea credinței în victoria finală*, pe care n'o poate vedea decât cel ce rabdă până la sfârșit.

c) Lucrarea aceasta se va duce cu entuziasmul omului care crede, și în colaborare cu toți factorii de luminăă ai satului, astfel ca să se poată realiza solidarizarea cărturarilor cu sătenii sub semnul idealurilor unității naționale integrale.

d) La această acțiune vor participa activ și toți refugiații sau evacuații, împărțind atribuțiunile după vârstă și pregătire. Ei vor fi neapărat integrați vieții locale și vieții naționale în Căminul Cultural.

3. Pentru orientarea Dvs., se vor ține adunări sătești pe centre de Plasă, cu program exemplificator pentru toate satele din respectiva Plasă, în frunte cu P. S. Episcop și toarele comune: *Lunca Corbului* pentru Plasa Costești; *Suici* pentru Plasa Curtea de Argeș. *Dedulești* pentru Plasa Dedulești; *Jiblea* pentru Plasa Jiblea; *Merișani* pentru Plasa Piteși; *Gligaru de Sus* pentru plasa Rociu; *Stolceni* pentru Plasa Stoicani; *Căineni* pentru Plasa Titești.

4. La adunările sătești, pe Centre de Plasă, vor participa activ și fiii de institutiuni județene, în frunte cu P. S. Episcop Iosif, care este și Vice Președintele *„Fundației Argeșul"*, noua instituție culturală a județului nostru.

Adunările se vor ține în opt Duminici consecutive.

Programul fiecărei adunări va avea două părți distincte:

1. *De dimineață*, slujba religioasă, în sobor, la Biserica centrului de Plasă, în frunte cu P. S. Episcop și în prezența Șefilor de autorități județene, a Șefilor de autorități din respectiva Plasă, a cărturarilor din Centrul de Plasă și din satele învecinate, și a poporului din localitate și dimprejur. Fiecare *slujbă* va fi urmată de o *predică* cu aplicări la vremea de astăzi, după care se va face Te-Deum la vreme de războiu, urmând cuvântul și binecuvântarea P. S. Episcop; *după masă*, se va ține adunarea, în care se va desfășura următorul program: un cuvânt de deschidere, câteva coruri, câteva recitări și câteva lecturi, — toate cu caracter patriotic și religios moral. Printre acestea se va așeza o conferință, în care se va desvolta unul din subiectele fixate de Ministerul Propagandei Naționale — subiect național-patriotic — și două vorbiri scurte cu caracter sanitar și gospodăresc.

Cuvântul de închidere va fi al P. S. Episcop.

Vrem ca aceste Adunări pe Centre de Plasă să fie ocaziuni de manifestare cultural-artistică și națională a Plășii respective. *Echipele* de cântec, joc și port românesc, ale Plășii, se pot manifesta cu această ocaziune, înlănțuindu-se chiar și concurs de cântec, joc și port românesc. *Corul Bisericii* și corul serbării să fie însoțit corul satului ales ca centru, sau al altui sat cu cor mai bun, sau corul Plășii. Masa comună, de prânz, ar putea fi pregătită și servită de fetele sau femeile care au urmat Cursurile Țărănești în larna trecută, dându-ni-se posibilitatea de a aprecia gradul de pregătire al gospodinelor și efectul urmării Cursurilor Țărănești.

5. Cu acest prilej se poate ține și Adunarea Căminelor dintr'o Plasă. In vederea acestui fapt, Căminele din Plasa respectivă vor înainta din vreme o dare de seamă Căminului Cultural de Plasă, asupra activității pe anul 1943/44, iar Căminul de Plasă va ceti în adunare o foarte concisă dare de seamă asupra activității Căminelor Culturale din Plasa respectivă. La aceste adunări nădăjduim să avem și un reprezentant al Fundației Culturale Regale.

6. Adunările acestea pe centre de Plasă, făcute cu forțe unite, — ca și cele obișnuite din fiecare sat, — făcute cu puterile locale — vor avea un caracter sobru, așa precum cere vremea în care se fac.

Data adunărilor pe centre de Plasă se va anunța prin gazeta „Argeșul" sau printr'o nouă Circulară. Fără să așteptați tinerea adunărilor pe Plasă, Dvs. veți lua măsuri a porni acțiunea în satul Dvs stabilind un program de lucru pentru un șir de Duminici consecutive.

Veți avea grijă ca prin programul întocmit și prin calitatea lui să nu jicniți sufletul poporului, ci să-l câștigați pentru răspunderile lui colective.

Toată lucrarea de lămurire obștească să se întărire sufletească se va baza pe adevăr spus răspicat, dar pe adevăr însotit de încredere totală în victoria finală.

Această acțiune trebue să însemne pentru satele și orașele județului nostru un mijloc de ridicare a moralului vieții interne, fără de care frontul de foc se prăbușește inevitabil. Intre frontul de foc și frontul intern trebue să fie o reciprocă susținere. E una din tările de care avem nevoe.

PROBLEMA REFUGIAȚILOR. Pa-

PESTA ȘI HOLERA PĂSĂRILOR

Creșterea păsărilor este adeseori dăunată de aceste două molime, care pricinuesc pagube foarte mari țării și țăranului. Ele se ivesc cam prin aceleași semne, dar se pot deosebi prin aceea că de holeră se îmbolnăvesc toate păsările care trăesc pe lângă casa omului (găini, găște, rațe, curci, bibilici) pe când de pestă nu se îmbolnăvesc porumbeii, puii de găină, rațele și găștele bătrâne.

In pestă se observă învinețirea crestei scursori cu miros urât din nas umflarea gâtului și capului și mai cu seamă deosebite turburări în mișcare ca: paralizii, tresăriturî învârtiri în cerc etc. Boala se întinde foarte repede așa încât în două-trei zile mor toate păsările din curte.

In holeră, păsările bolesc mai mult și prezintă diaree spumoasă iar creasta se învinețește peste măsură.

Molipsirea la holeră și la pestă se face prin mâncarea și prin apa murdărită cu excrementele sau balele ce se scurg dela păsările bolnave sau cu resturile din cadavrele acestor păsări

Este ușor de înțeles deci rostul deosebit al curățeniei și desinfecției coteelor, locurile unde stau păsările, jghiaburilor de mâncare și de apă, pentru a înlătura pericolul înlănțuirii acestor evizootii atât de pârjolitoare.

Deasemenea trebue să se știe că este o mare neglejuire a se adăposti păsările moarte prin șanțuri, grădini părae, râuri și că a face o asemenea ispravă înseamnă adeseori a pricinui țării pagube de milioane, pagube care mai ales acum în timp de războiu se resimt din greu.

Deacea un lucru cuminte și de mare folos este a se îngropa aceste păsări, după ce s'a turnat leșie de creolină sau lapte de var peste ele, sau și mai bine este a le arde, pentruca sămânța boalei să fie nimicită.

Desinfecția este iarăși o măsură pe care bunul gospodar trebue să o aibă în vedere. Cotețele și orice obiecte venite în atingere cu păsările bolnave se vor curăți bine, se vor spăla cu leșie fierbinte de sodă, cu leșie de creolină, apoi se vor vărui.

Preventiv se vor vaccina păsările de 2 ori pe an contra holerei.

Vaccin pentru pestă nu s'a găsit până acuma așa încât tot măsurile de curățenie sunt singurele care pot înlătura primejdia boalei.

Este bine ca în apa de băut a păsărilor să se pună albastru de metilex 1 gr. la 15 litri apă, acid sulfuric: 2 grame într'un litru de apă, sau piatră vânătă: 1 gram la un litru de apă. Aceste leacuri se vor lua dela farmacie cântărite în pachetele cu cantitățile de mai sus căci dacă se greșește cantitatea se poate pricinui otrăvirea păsărilor. Din acidul sulfuric se pun două linguriță de dulceață la 6 litri de apă.

In mâncare să se dea, pentru 10 păsări, câte o lingură din amestecul: salol 4 gr., benzonaftol 2 gr., chincina gris 125 gr., făină de oase 125 gr.

Deasemenea, când boala bântuie împrejur, li se poate injecta păsărilor sub piele, din 8 în 8 zile câte 3 cc soluție de fenol 3%.

Păsările bolnave de holeră și pestă se pot tăia și consuma. Resturile (fulgii, mațele, etc.) se vor arde. Deasemenea se va arde gunoiul rezultat din curățirea cotețelor.

Hrana păsărilor trebue să fie cât mai bună și mai cu seamă să li se dea multă verdeață. Păsările care sunt ținute închise în ocoale fără verdeață se îmbolnăvesc mult mai ușor decât cele care și-au făcut o rezervă de vitamine în organismul lor din verdețuri și grăunțe încoltite.

Sămânța holerei se găsește în mod obișnuit mai pretutindeni și ea așteptă ca păsările să slăbească din vreun motiv oarecare să le îmbolnăvească.

Lipsa de curățenie a cotețelor, hrana proastă, etc., sunt crainicii care vestesc apariția evizootiilor.

Fiecare gospodar trebue să fie pătruns de acest lucru pentru a evita pe cât se poate pagubele ce se plătesc ca tribut celor două molime ale păsărilor.

DRIM

PAGINA BISERICII

EVANGHELIA DUMINECII

A ȘASEA DUPĂ RUSALII

Matei, IX, 1—8.

„In vremea aceea intrând Iisus în corabie a trecut și a venit în cetatea sa. Și iată i'au adus un slăbănog, care zăcea în pat și văzând Iisus credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăsnește, fiule! Iertate îți sunt păcatele, și iată, oarecare din cărturari au zis în sine: Acesta huleste. Și cunoscând Iisus gândurile lor, a zis: Pentruce cugetați cele rele în inimile voastre? Că, ce este mai lesne? A zice: Iertate îți sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te și umblă? Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul și te du la casa ta. Și sculându-se, și-a luat patul și s'a dus la casa sa; iar mulțimile văzând aceasta, se mirau și slăveau pe Dumnezeu, carele a dat putere ca aceasta oamenilor."

Sfârșitul evangheliei din Duminica trecută, este acum începutul celei de astăzi. Cetatea Sa, era orașul Capernaum, după cum mărturisește evanghelistul Marcu. Se numea Cetatea Sa, fiindcă o alesese ca centru al propovedurii evangheliei Sale în Galileia. De câte ori se'ntorcea acasă, îl așteptau mulțime mare de oameni, încât umplea casa unde stătea. Bolnavii și cei ce voiau să se vindece abea puteau străbate până la El. Despre slăbănogul din evanghelia de astăzi, ev. Marcu adaugă amănunțul, că l-au coborît prin acoperișul casei, ca să-l poată slobozi înaintea lui Iisus.

Dacă adâncim puțin înțelesul evangheliei, vom vedea că ni se descrîu, nu o minune, ci două minuni. Cea dintâi, cea observată de toți, este vindecarea paralizici slăbănogului, iar cea de a doua, săvârșită înaintea celeilalte, este minunea iertării păcatelor, deci a vindecării sufletului slăbănogului. Putem zice că vindecarea trupească s'a săvârșit prin vindecarea sufletească.

Mântuitorul știa că boala slăbănogului era urmarea păcatelor și că numai ușurarea de păcate a sufletului lui, va putea aduce vindecarea trupească.

De boala păcatelor sufere fiecare suflet. Și dacă nu toate păcatele duc până la paralizie, duc, în schimb, la suferință și nefericire, la mustrare de cuget și neliniște sufletească, la nemulțumiri, desgust și plictiseală de viață; tot atâtea paralizii sufletești, cari îl împiedecă pe om să fie ferici, mulțumit, optimist și plin de bucuria de a trăi. Acest rău, care sunt păcatele, Iisus în înțelepciunea Sa dumnezeiască, a știut că este piedica principală a fericirii omului pe pământ, ca și în viața cea vecinică. Puterile omului le-a știut prea slabe — sub ispita răului — de a se putea feri de păcate. Mântuitorul după învierea Sa din morți, a dat Apostolilor Săi — ca și urmașilor lor — puterea de a săvârși minunea iertării păcatelor, când le-a zis: *„Luați Duh sfânt, cărora veți ierta păcatele, se vor ierta și cărora le veți ține, vor fi ținute."* (Ioan XX, 22—23)

Așa a întemeiat Hristos taina mărturisirii, care legată cu taina sfintei împărtășenii, pentru cei cari le primesc se săvârșește de fiecare dată minunea iertării păcatelor.

Pentru cine s'a învrednicit să se folosească de aceste taine, nu este nevoie să adaug nici un cuvânt de îndemn și de convingere despre însemnătatea lor. Unul fiecare știe din propria experiență sufletească, ce mulțumire, câtă ușurare sufleteaască, chiar câtă fericire au simțit, după ce s'au spovedit și apoi s'au împărtășit cu vrednicie. Acest lucru s'a întâmplat cu deosebire atunci când s'a potrivit să aibă și un duhovnic, care să le știe răscoli sufletele până'n adânc, curățind tot răul, toată sgura lăsată de păcate. Sufletele pentru un timp și le-au simțit îndumnezeite, mai ales dacă, după rugăciuni și post, cu gânduri de părere de rău și pocăință, s'au putuș învrednici și de împărtășirea cu sfânta taină a cuminecăturii. Este un sentiment de ușurare, de mulțumire și fericire, care cu greu poate fi tălmăcit în cuvinte, poate fi numai simțit și cel ce nu l-a încercat în toată plinătatea lui, să-l încerce — întâi fiindcă îi este o datorie creștinească să o facă — și apoi ca să vadă ce aleasă binară sufleteasca îmbie Biserica noastră credincioșilor ei, pe cari atâția o nesocotesc, necunoscându-i încă dulceața duhovnicească.

Amin.

† **EMILIAN**

CERCETÂND BISERICILE ARGEȘULUI

— In atenția slujitorilor Bisericii —

Noul Vlădică al Eparhiei Argeșului, P. S. Iosif Gafton, — îndată după investitură și instalare — a și pornit să cerceteze Bisericile, pe Preoți și cântăreți la lucrul lor.

Inceputul l-a făcut Sâmbătă 24 Iunie a. c. în orașul Pitești, unde, inopinat, a cercetat Bisericile și a inspectat cancelariile parohiale. Unde a găsit bine, a zis și a scris bine. Unde a găsit rău, a zis și a scris rău. Prea sfințitul a găsit și foarte bine și bine, dar și foarte rău. Peste coperta Evangheliei de pe Sf. Masă și-a scris constatările: laconice și cuprinzătoare.

In ziua următoare — 25 Iunie a. c. — P. S. a continuat inspecțiile în parohiile din satele învecinate cu orașul Pitești, dând termene scurte de îndreptare celor găsite rău.

După o săptămână, în zilele de 2 și 3 Iulie a. c. P. S. Episcop Iosif însoțit de P. C. Preot Ioan Druțu, consilier referent administrativ și de P. C. Preot Marin S. Diaconescu, directorul căminului cultural județean și președintele societății „Frăția", au cercetat 26 de parohii din următoarele comune: Teiu din Deal, Teiu din Vale, Lesile-Mozacu, Slobozia de Sus, Slobozia de Jos, Mozăceni (două parohii), Negrași, Bârlogi, Gligaru de Jos, Gligaru de Sus, Șerbănești, Rociu, Costești, Băseni, Pădureți Lunca Corbului, Lăngești, Săpata de Sus (trei parohii). Pădureiu, Poiana Lacului, Moșoaia, Hintești (două parohii).

In toate aceste parohii, Prea Sfințitul a cercetat cu deamănuntul curtea și cimitirul Bisericii, Biserica lăcaș în interior și exterior și cancelaria parohială.

Din 26 parohii cercetate, abia 5-6 l-au bucurat. Toate celelalte l-au mâhnit, iar câteva l-au umplut de profundă amărăciune.

Numai câtiva preoți și numai câtiva cântăreți s'au dovedit cu remarcabilă iubire de Biserica unde slujesc. Curățenia și ordinea din interiorul Bisericii, curățenia din curtea Bisericii și modul cum este îngrijit cimitirul, — toate acestea dau la iveală cu tăcută, dar puternică grăire, dragostea de casa Domnului și de misiunea preoțească.

A trebuit însă să constate Prea Sfințitul Episcop și lucruri nedorite: cimitire în dezordine și pline de bălării, curți de Biserică în totală părăsire; cucută, bozii și urzici până în pragul Bisericii și până sub ferestrele ei; pereții nevăruiți de zeci de ani; privdoare murdare, tinzi afumate, sfeșnice de Biserică înnecate în praf, strană necurățite și cărți de ritual ferfeelite; sfeșnice, candelabre, icoane, cruci și candele pline de ceară, nedefemne și praf; altare neîngrijite, cu sfânta Masă și vasele sfinte lăsate în voia soartei, cu vestimentele preoțești mototolite și svârlite, cu dulapurile pline de tot felul de lucruri inutile și urîte la vedere, etc. etc.

Este cu neputință, și nici nu trebue, a înșira toate câte au trebuit să vadă ochii Prea Sfințitului, care pentru prima dată cercetează Bisericile din Eparhie.

A găsit Preoți bogați cu Biserici sărace și sărăcăcios împodobite și a găsit Preoți săraci cu Biserici bogate și bogat împodobite.

A găsit Preoți neînspectați de ani de zile, ca și cum n'au avut organe de control, sau inspecții superficiaș și cu procese-verbale de complezență, care descopăr neconcordanțe între realitate și cele consemnate în procesele-verbale.

A găsit Preoți serios inspectați, dar cari n'au luat în serios nicinua din inspecțiile făcute, — fiecare urmându-și drumul de nepăsare pentru slujba și casa Domnului.

Bucătăreasa unui Vlădică, ridicat din cleruț de mir în care a stat cu vrednicie 18 ani, a fost grav rănită de constatările făcute, din care pricină a trebuit să închidă Biserici, să suspende Preoți și, poate, chiar mai grave măsuri să ia întru'nele cazuri extrem de grave.

Deocamdată, se păstrează răcere asupra cazurilor grave — cu nădejdea că se vor îndrepta — dar Prea sfințitul are de gând să-i dea judecății publice, pe nume și cu fapte precis arătate, pe slujitorii Bisericii, cari și-au uitat de misiune și cari-și trădează darul pe care l-au primit în ziua hirotoniei.

Veritas

TÂRGUL CÂRCINOV GOLEȘTE BISERICILE

De câțiva ani de zile, în partea sud-estică a județului nostru viața religioasă a poporenilor a suferit o gravă slăbire. Spunem aceasta numai de județul Argeș, deși situația apare aceeași și amenință tot pe alți de mult și viața religioasă, la mai bine de un sfert din județul Muscel.

Cari sunt adevăratele cauze care au determinat această stare nenorocită și asupra cui cade răspunderea, este întrebarea ce ne-o punem astăzi.

De problema de existență a omului, fie el țăran sau orășan, sunt legate îndeobște probleme economice fără de care nu poate exista un echilibru stabil în ordinea fizică. Asigurarea vieții, țăranul nostru o realizează în gospodăria sa, prin/'un trai mai omenos alunci când derivă dintr'o stare materială satisfăcătoare. Dar sunt cazuri foarte numeroase, când oamenii duc cu greu traiul vieții. Și cu toate acestea și el trebuie să trăească. Munceșc mai mult — creîndu-și ocupațiuni diferite în schimb — care să le intesnească surse noi de venituri ca astfel nevoile să fie pe încetul înlăturate. Dar oricare fi-ar fi destinul ei nu pot uita că viața le este legată de Dumnezeu și de veșnicie, prin firul nevăzut al credinței, — cărula îi datorează totul în orice clipă. De aceea nu se pot călca ori depăși anumite legi morale și religioase cari ne sunt date nouă printr'un decret divin. Și legea aceasta divină a fost dinîru început înțeleasă și respectată de toți oamenii din toate timpurile din moment ce ea regulează în chip desăvârșit legile omenești ale vieții. Totuși pe alocuri, oamenii au căutat să eludeze ori să înfrângă orice lege ce ar părea oarecum potrivnică intereselor lor materiale, socotind poate până la urmă, că întrucât serviciile de ordin material ce ar putea fi aduse semenilor lor, în zile în care trebuie să se roage Creatorului, ar fi egale oarecum în valoare cu o faptă generoasă cu conținut creștin.

Lupta noastră pentru existență, oricât de aprigă ar fi, nu ne poate orbi până într'atât, încât să nesocotim că dela Dumnezeu vine tot darul și afară de ajutorul său nu putem face nimic. Nu ne-a încredințat El oare despre marele adevăr prin cuvintele: „Căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă?"

Cele ale Duhului, când le veți pune afla dacă lu astăzi când lumea întreagă îngemănche să se roagă în biserici — înțelegi să-ți faci din ban un Idol căruia le închini și îi slujești în cel mai necurat loc, unde e vorba de a suge truda săracului, răpus de nevoie și sfidă?

Nu deveni sminteală și pentru alții — cari văzându-te că al adus cutare marfă în ceea zi la vânzare, îi vei smulge dela ceasul lui de reculegere și odihnă sfântă închinală lui Dumnezeu, pentru a pulea merge să cumperi cutare sau cutare lucruț

Iată, dar, cum se poate fărămița cu încetul sufletul curat și neîntinat al omului, pe care l-ai smuls fără voia lui dela preocupările sale sufletești împingându-l altor preocupări țipsite total de continut spiritual spre a da întâlelate trupului — ori a slujî unor interese mamonice pe care și le-a impropriat de când tot bate drumul târgului?..

Când scrim acestea, ne gândim cu mare durere la ceeace a determinat fărămițarea sufletească a poporului din satele noastre, ce se află în preajma unui astfel de târg.

Este vorba de Târgul-Cârcinov din județul Muscel, ce se tine Duminica între orele 6-10 dimineața. Acest târg goleste bisericile din regiunea acestă ba chiar și pe cele din Argeș, și anume: Rătești, Câteasca, Gruiu, Sfinții Oarja, Furduești, Gligani. Se duc acolo regulat oameni cu diferite interese.

Ne punem firesc întrebarea: Se poate concepe într'un sat creștin ortodox, ca Duminica între orele 6-10, când pe sfintele altare se jertfește Domnul nostru Iisus Hristos — pentru toți, deci și pentru cei din Topoloveni și cei din jur, care punând interesele lor materiale mai presus de cele spirituale, schimbă monede de aur pe una de tinichea, să se mai facă astfel de aglomerări de oameni cu interese materiale, când Duminica se adnite într'un singur loc să fie aglomerația: La biserică?

De menționat este faptul, că acest târg nu poate fi asemănat cu nici un altul, dată fiind așezarea sa între două județe — oamenii locului nelipsindu-se de binefacerile lui de a-l vizita neîntrerupt în fiecare Duminică.

Oare să nu vadă niment acest neajuns, — această stare păgubitoare de suflet, ca să se poată schimba odată pentru totdeauna ziua în care va trebui să aibă loc?

Târgul Cârcinov din satul Topoloveni datorită constructiei sale arhitectonice unice, poate servi în orice zi și pentru oricine un centru de atracție pentru noi ca și pentru străini.

Datorită deasemenea faptului că vadul său este asigurat prin marele număr de oameni cei-l populează în zilele de târg, ca și pentru motivul ce s'a dovedit că acest târg constitue un mare pericol pentru viața religioasă a unui sfert din județul Muscel, cum și pentru cel puțin 6—7 comune din partea sudestică a Județului Argeș— ne întrebăm, pentru ce nu se renunță la ziua de Duminică spre a fi mulat Joia sau în altă zi?

Se impune astăzi mai mult ca oricând, să arătăm o mai mare grijă și o mai deplină înțelegere pentru nevoile sufletești ale poporului.

Nu trebuie să desvelim unele în detrimentul altora. Dacă am asigura poporului cele ale traiului și partea sufletească o lăsăm mai departe în părăsire, zadarnic este totul, căci nicioadală cele materiale nu au tost în stare să împlinească ori să țină locul celor spirituale.

Cei în drept au datoria să intervină cât mai curând.

Preot Marin D. Popescu

Conferința administrativă și consiliul de colaborare dela reședința Preturii Plășii Curtea de Argeș

In 24 Iunie 1944, s'a ținut la Curtea de Argeș, sub președinția d-lui Gh. N. Micu, Pretorul Plășii C. de Argeș, conferința administrativă cu notarii și funcționarii comunali.

Ședința a **început la ora 11, intrându-se în discuția ordinei de zi.**

Cu această ocazia d. Pretor Gh. N. Micu, a dat dispoziții în legătură cu organizarea serviciului sanitar veterinar comunal, pentru care s'a întocmit un regulament comunal tip, s'au dat îndrumări de modul cum trebue făcută modificarea bugetelor pentru a se prevedea subvenția cuvenită comitetelor școlare locale necesară la încălzitul, iluminatul și întreținerea școalelor primare. S'au mai dat apoi îndrumări în legătură cu funcționarea sfaturilor comunale, continuarea construcțiilor începute, pentru care comunele au fondul disponibile de întreținerea curățeniei în localurile publice și în general în sate.

Tot cu această ocazie s'a hotărât a se interveni la Prefectura Argeș pentru a se dispune prelungirea de urgență de către Sindicatul Agricol Argeș a cantităților de lână colectată de către primării a se acorda un procent de răzământ la colectarea făcută de primărie precum și a se acorda o plată funcționarului însărcinat cu colectarea lânei.

S'a mai hotărât a se interveni la Prefectură pentru a se dispune ca organele C. A. P. S-ului să întocmească chiar de pe acum formele pentru acordarea lemnelor gratuit lunii I. O. V. și mobilizaților.

S'au explicat diferite ordine instructive, s'au dat explicațiuni în legătură cu greutățile întâmpinate de d-nii notarii pe teren și s'au dat lămuriri în problemele puse de notari.

Ședința s'a ridicat la ora 13.

După amiază la ora 16 a avut loc Consiliul de Colaborare, tot sub președinția d-lui Pretor Gh. N. Micu, și în asistența notarilor comunali din plasă.

Cenzor statistic.

In cadrul acestei ședințe s'au luat următoarele hotărâri:

1. In zilele de Duminică și sărbătoare, să se suspende orice fel de activitate de birou, medicală, cercetări, etc. între orele 8—11 interval în care se oficiază serviciul divin. Toți funcționarii vor putea astfel să ia parte la slujba religioasă.

2. Pretura să multiplice instrucțiunile pentru prevenirea și combaterea epizootiilor pe care le va da d. medic veterinar.

Se va intensifica controlul pentru descoperirea tăierilor clandestine de vite.

Se va interveni la Prefectura Argeș pentru a se aproba ținerea de târguri pe plăși, pentru procurare de reproducători pe seama comunelor din regiunea plășii, constatându-se că populația nu are încă încredere în rasa șvit.

Se va stărui ca să se construiască grajdurile pentru reproducătorii în comunele Albești, V. Danului, Brătieni, Costești, Vălsan și Mălureni.

3. Se va stărui pentru realizarea bugetelor păsunilor în proporițe de 100% așa cum cere legea și cum s'a și realizat în majoritatea comunelor din această plasă. Conturile de gestiune pe ex. fin. 1943/44, se vor depune la ocol.

Se va interveni din nou la Prefectura Județului Argeș pentru a se lămuri cât mai urgent problema islazurilor împădurite. Astfel, mai există încă islazuri comunale care sunt complect acoperite de pădure din cauză că organele C. A. P. S. nu au ridicat nici până acum materialul lemnos reținut dela atribuirea islazului către comune. Locuitorii și comunele au plătit anuitățile cari un pot fi păsunate din cauză că organele silvice nu lasă terenul pentru păsunat și la intervențiile repetate făcute de comune nici nu răspund pentru a da lămuriri.

4. S'a stabilit în consiliu un plan de acțiune pentru toamna și primăvara ce vine în vederea unei intense acțiuni pentru plantarea terenurilor degradate. Acțiunea va fi condusă din punct de vedere tehnic de d. ing. insp. Antonescu, ajutat de administrație și școală.

S'a delegat d. insp. Silvic Antonescu pentru a se ocupa de problema vânatului alpin care produce în fiecare an mari pagube, stricând vitele din pășunile alpine, urmând a referi de măsurile luate și rezultatele obținute în prima ședință.

5. Pentru prevenirea epidemiilor s'a stabilit ca fiecare să aibă în depozit cantitatea de cca 50 kgr. petrol și 5 kgr. săpun.

6. Pentru satisfacerea nevoilor de încălzit, iluminat și întrebuințare la școlile primare, s'a stabilit ca pe lângă subvenția în numerar ce o dă comuna, d-nii directori să facă curățenia cu tineretul școlar în cadrul muncii obștești iar lemnele să fie procurate fie prin curățirea islazului fie prin donații din partea exploatatorilor și proprietarilor de păduri.

7. In privința căruțelor necesare pentru executarea transporturilor, se vor face urgente intervenții de d. Pretor, pentru rezolvarea acestei probleme.

Ședința s'a ridicat la ora 18.

ȘTIRI și FAPTE

In ziua de 17 Iunie a. c. d. general Gheorghe Petrescu, inspector general administrativ, a inspectat Pretura Deduleşti şi comuna Săpunari din județul Argeș.

D-sa a dat pe teren explicațiuni și a indicat măsurile ce trebuesc executate pentru prezentarea în cele mai bune condițiuni a acestor instituțiuni.

Cu această ocazie, d-sa a prezidat o ședință model a Sfatului Comunal, cercetând nevoile comunei și ascultând propunerile șefilor de instituții.

La sfârșitul ședinței, d-sa a stăruit asupra activității ce trebue desfășurată de localnici pentru înflorirea stării economice și gospodărești a comunei.

*

D. primar prof. Ion Sleriopol a dat o ordonanță prin care face cunoscut că toți proprietarii sau locatarii de pe raza orașului Pitești sunt obligați a ține în perfectă stare de curățenie, locurile virane, grădinile și curțile; de a mătura zilnic și a curăți de buruieni trotuarele și jumătate din suprafața străzii din fața locuinței.

Neexecutarea celor de mai sus va atrage pedeapsa de 10 zile închisoare și 2500-5000 lei amendă, comiterea contravenților putând fi constatată de ofițerii de poliție judiciară.

*

In ziua de Sf. Petru si Pavel, la orele 16, la spitalul militar din Pitești de sub conducerea d-lui colonel dr. Enăchescu, artiștii bucureșteni, d-na și d. Georgel Rădulescu au înveselit pe răniții spitalului printr'un frumos program compus din recitări patriotice, cante, monoloage, scheciuri comice, etc.

A asistat întreg personalul spitalului în frunte cu ofițerii medici și familiile d-lor.

*

Se face cunoscut celor interesați că pr. protoereu Gheorghe Ștefănescu, protopopul județului Bolosani, se află evacuat cu cancelaria, în mod provizoriu în comuna Conțești, jud. Muscel. Cucernicii preoți din jud. respectiv, oriunde s'ar afla evacuați, sunt rugați a-și comunica de urgență adresele pentru a primi comunicări atât din partea protoeriei cât și a asociației.

Adresele p. c. lor sunt necesare și în vederea expedierei salariilor, pentru care s'au întocmit și expediat statele la Ministerul Cultelor.

*

D. Hristache Argeșeanu, prim președintele tribunalului Argeș, procedând conform disp. art. 185 și 186 din legea pentru org. judecătorească, a procedat prin tragerea la sorți la formarea completelor de judecată pe timpul vacanței.

Dela 1-15 Iulie crt. vor funcționa: Gh. Penescu, președinte s. II-a. Gh. Oprescu judecător la s. I-a și Ion Ioana, judecător dela judecătoria Baia de Arieș delegat la acest tribunal. Dela 16-31 Iulie inclusiv, vor funcționa d-nii: Hristache Argeșeanu prim președ. tribunalului, la s. I-a, V. Rablu jud. s. II-a și Vasile Preotescu judecător la judecătoria mixtă Făgăraș, delegat la acest tribunal. La cabinetul tutelar, Sindic și la instrucția pentru minori, serviciul va fi îndeplinit de d. judecător titular Gheorghe Pascu, pe tot timpul vacanței.

D-nii: Aurel Balaban, judecător la s. I-a, Victor D. Ionescu jud. la s. II-a, I. S. Constantinescu, judecător la aceiași secție, C. Pohcof judecător președinte, Gh. Giugureanu, N. Căprescu, Petre Gh. Ștefănescu — judecători delegați la acest tribunal au rămas disponibili pentru completarea eventualelor lipsuri.

*

In urma cererei înregistrată la Nr. 18532/944 și depusă de d-nii: av. Radu Teodorescu, primar prof. Ion Sleriopol, N. Ionescu secretarul primăriei Pitești și d. av. al statului Vulcănescu, ca reprezentant al M. Propagandei, Tribunalul Argeș a acordat personalitatea juridică asociației „Fundația Argeșul", care a luat ființă cu data de 15 Iunie 1944.

In cererea pentru acordarea de persoană juridică se arată că scopul fundației este „afirmarea Argeșului în viața națională românească, ridicarea sub toate raporturile a țărănimii sale și promovarea unor elite argeșene".

Sediul a fost fixat în Pitești, B-dul Ferdinand Nr. 30, iar comitetul de conducere a fost format din d-nii: Președintele Consiliului de Miniștri prof. Mihai A. Antonescu, ca președinte al fundației; P. S. Iosif Gafton Sinaitul, episcop al Argeșului, ca vice președinte, și ca membri: Al. Bădăuță, scriitor și secretarul general al Ministerului Propagandei Naționale; av. C. Popescu, prof. Ion Sleriopol, pr. Marin S. Diaconescu, prof. I. Volcilă, av. I. Naumescu, toți din Pitești; Nicu Babeanu din com. Perișani, Radu Mandrea din com. Bălcești-Argeș. Din acest comitet de conducere mai fac parte și d-nele Elena G. Brăteanu și Lilza Baranga.

Ca membri fondatori mai sunt d-nii: lt. col. I. Porutiu, prefectul jud. Argeș; V. Al. Dumitrescu, I. Apostol Gheorghe, Velicu Alanasiu decanul baroului Argeș; Ion Țuluca, Al. Diaconeasa, Năstase Susu, Banu, Marinescu și Ion Slatcu, comercianți de frunte din Pitești; I. Cosmescu inst. pensionar, M. Udrescu, P. Stavăr și C. Stavăr, farmaciști; N. Ionescu secretarul primăriei Pitești, Traian Novacovici și Petre Milu, tipografi; av. Romulus Teodorescu, Ion Baiculescu, profesor.

*

In executarea programelor Căminelor-Culturale din plasa Deduleşti pe timpul verii, toate Căminele au primit dispoziții să organizeze serbări cu caracter cultural și de educație patriotică.

In cadrul acestui program, în ziua de 18 Iunie a. c. Căminul Cultural „Infrățirea" din comuna Săpunari a organizat o frumoasă manifestare culturală, care a avut un succes deosebit.

Populația și familiile refugiate existente în comună au luat parte în număr mare.

Meritul organizării acestei manifestații culturale revine din plin atât conducerii Căminului, cât și elevilor de curs secundar, care au executat cu un talent deosebit coruri, recitări, teatru, etc.

Au participat membrii din Consiliul Căminului Cultural al Plășii, în frunte cu d. Pretor Alexandru Constantinescu.

Tot în scopul de mai sus, în ziua de 25 Iunie a. c. Căminul Cultural „Voevodul Mihai" din comuna Cuca a organizat în sala teatrului sătesc din comună o frumoasă serbare, la care a luat parte un număr foarte mare de locuitori și toți refugiații aflați în comună.

Serbarea s'a bucurat de un frumos succes moral.

S'a executat piesa de teatru „Desrobirea" de către elevii de curs secundar refugiați în comună.

Organizarea acestei serbări revine d-lui învățător Titu Ghițulescu, directorul Căminului.

Au luat parte din partea Căminului cultural al Plășii toți membrii din Sfat, în frunte cu d. Pretor Al. Constantinescu.

*

In comuna Bunești-Argeș, activitatea de războiu se desfășoară sub conducerea și îndrumarea d-lui C. I. Rădulescu, directorul școalei primare Bunești Nr. 1, ajutat de Pr. Nic. I. Iancu și d-ra Lucica Moțoescu, învățătoare.

Activitatea de războiu s'a început la 8 Mai a. c., înscriindu-se 33 de elevi și 8 eleve, dela diferite școli secundare, ținându-se câte două ședințe pe săptămână.

Până în prezent, pe lângă lucrări de folos obștesc și îndeletniciri practice, s'au făcut:

— Rezumate din cărțile recomandate de d-nii profesori;

— Recitări de poezii patriotice și coruri pentru șezători și serbări școlare;

— Excursiuni în împrejurimile satului;

— Hori naționale și sport în aer liber;

— S'au pregătit elevi pentru examenul de admitere în clasa V-a secundară;

— S'au pregătit și se pregătesc elevi pentru corigență; etc.

Această activitate a fost inspectată de d. Ioan Garofolu, profesor la Liceul „I. C. Brătianu", Pitești și delegat al O. E. T. R. D-sa a rămas mulțumit de felul cum s'a executat și se execută această muncă.

Deasemenea, a adus laude d-lor conducători ai activității tineretului, pentrucă au cerut școlarilor carnete în care să-și însemneze — zilnic — activitatea desfășurată.

Pentru viitor, a recomandat un număr de subiecte, pe care școlarii să le desvolte în ședințele literare.

Deasemenea, a accentuat să se facă 10 zile muncă de folos obștesc.

Activitatea tineretului a mai fost inspectată și de d. Gh. Petrescu, inspector școlar de îndrumare și control — girant al jud. Argeș, care, mulțumit de ceeace s'a făcut, a recomandat să se facă: planul satului în imagini; istoria națională în chipuri și icoane și Cartea refugiaților.

In cadrul activității de războiu, s'a dat în ziua de 29 Iunie 1944, o serbare școlară cu caracter cultural, național și practic. Programul a fost destul de bogat.

S'a început cu Imnul Național după care Pr. Nic. I. Iancu a ținut o cuvântare, în care a arătat folosul serbărilor școlare pentru săteni.

După aceasta, s'au cântat coruri, s'au recitat poezii, 3 monologage și un dialog, toate pline de haz.

Corurile au fost conduse de elevul Bulescu Gh. Ion, absolvent al Seminariului din Iași.

La recitări, s'au remarcat, în chip deosebit, elevii-frați: Iancu N. Mircea și Mihai; Nelutescu A. Gheorghe și Toma; apoi, elevii: Săndescu D. Anton și Cuculescu T. Alexandru.

La urmă, s'au jucat două piese de teatru:

„Pelițiunea sau o afacere grabnică" de I. L. Caragiale și „Haplea la stăpân", întâmplare de haz, într-un act, de Marin Iorda.

In prima, elevii: Mocanu Gh. Ion și Nelutescu A. Gheorghe și-au executat rolurile bine, stârnind aplauze în public. La fel, în a doua piesă, elevele: Diaconu I. Ioana și Ghețu Lucia și elevii: Cuculescu T. Gheorghe și Buliga Gh. C-tin.

*

In sala de conferințe a primăriei Pitești s'a ținut un consiliu de colaborare, prezidat de d. primar Ion Sleriopol, fiind de față un număr de 16 membri.

După ce s'a citit procesul verbal al ședinței dela 26 Mai, d. primar a propus — căpătând și avizul consiliului — revizuirea quantumului răscumpărării prestației și anume: cu brațele 500 lei pe zi, iar pentru funcționarii publici 250 lei pe zi; răscumpărarea cu carul 4000 lei pe zi și cu autovehiculul 12.000 pe zi.

D. primar Sleriopol a expus lucrările realizate în luna Iunie crt. După bombardamentele dela 6 Mai și 6 Iunie, s'a pus imediat în reparație hala de carne, care a fost reacoperită cu tablă galvanizată, aflată în depozitul primăriei. S'a reparat și exteriorul halei, urmând ca interiorul prăvăliilor să fie reparate de chiriași după o înțelegere prealabilă cu aceștia. Prin reparația zidului și a instalațiilor respective a fost pus în funcțiune imediat și abatorul comunal.

Lucrările la străzile lovite de bombe merg încet din cauza lipsei brațelor de muncă, în prezent lucrându-se cu deținuți. Nu se vor mai asfalta străzile, ci gropile vor fi umplute cu pietriș. S'au reparat str. Șerban Vodă până în str. Negru Vodă, str. Justiției și altele, continuându-se cu depozitarea materialului rezultat din dărâmături. La obor se face în prezent un gard de scânduri.

Consiliul de colaborare a hotărît să intervină la ministerul de Interne spre a se aproba ca reparațiile sumare și în special acoperișurile să fie făcute din fondurile proprii ale comunei, din excedentul anului 1943/944.

D. primar dă apoi lămuriri cu privire la lucrările de apă, canal și lumină electrică, în plin progres. Nu se găsesc piese de schimb, în special țevi pentru apă. După repararea conductelor de refulare vor fi puse în funcțiune toate pompele. Se remarcă greutățile mari întâmpinate la desfundarea canalului colector dela depou și la reparatul celorlalte din oraș, deoarece n'a fost stradă nelovită de bombe.

Consiliul ia act de realizări exprimând recunoștință pentru munca neobosită a d-lui primar și a personalului în subordine și face propunerea ca pe viitor să se facă apel la munca de folos obștesc, în care sens org. ad-tive și poliția vor face recensământul celor obligați a executa munca de folos obștesc.

Consiliul ia act cu satisfacție de autentificarea actului „Fundației Argeșul", care are scop ridicarea elementelor dela sate.

D-na dr. Antoniu, medic primar al orașului, face cunoscut că nu s'a ivit nici o boală cu caracter epidemic, dar se continuă cu vaccinările. Înștiințează consiliul că din cauza bombardamentului, localurile de consumație au fost avariate și higiena lor lasă de dorit. S'a hotărît controlul riguros al acestora și sancționarea debitanților care nu și-au pus localurile în bună stare de funcțiune.

Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", București, str. Sărindar 5—7—9 (tel. 3.84.30) înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Oc. Comerțului București. Tipărită la 7 Iulie 1944